

دفترچه شماره ۱

آزمون شماره ۹

جمعه ۹۹/۰۸/۰۲

آزمون‌های سراسری کاج

گزینه درس‌درآندهای کنید.

سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹

آزمون عمومی

پایه دوازدهم انسانی و معارف اسلامی

دوره دوم متوسطه

شماره داوطلبی:	نام و نام خانوادگی:
مدت پاسخگویی: ۷۵ دقیقه	تعداد سوالاتی که باید پاسخ دهید: ۱۰۰

عنوانین مواد امتحانی آزمون عمومی گروه آزمایشی علوم انسانی و معارف اسلامی، تعداد سوالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سوال	شماره سوال		مدت پاسخگویی
			تا	از	
۱	فارسی	۲۵	۱	۲۵	۱۸ دقیقه
۲	زبان عربی (صومی)	۲۵	۲۶	۵۰	۲۰ دقیقه
۳	دین و زندگی	۲۵	۵۱	۷۵	۱۷ دقیقه
۴	زبان انگلیسی	۲۵	۷۶	۱۰۰	۲۰ دقیقه

برای اطلاع از نتایج آزمون و زمان دقیق اعلام آن باید در کاتالوگ نگرام کاج عضو شود.
@Gaj_ir

فارسی

- ۱- در کدام گزینه به معنی درست واژه‌های «غنا - حدیث - خطابه - تزویر - اعراض» اشاره شده است؟
- (۱) نویگری - هاستل - سخن‌گویی - وباکلری - روی‌گرداندن از کسی یا چیزی
  - (۲) نفعه - سخن - خطبه‌خواهان - نیروگ - شکایت‌کردن
  - (۳) هستگاه موسیقی - روایت - ععظکردن - دورویی - روی‌گردانی
  - (۴) آوازخوانی - ماجرا - آذاعکردن - نایاکی - گله‌کردن
- ۲- معنی چند واژه در کمانک روبه‌روی آن نادرست نوشته شده است؟
- «تسلا (آرامش یافتن) / حقه (جعبه) / کاید (موجود) / جختار (سلط) / وجه (نات) / ولی (حاکم) / غایق (بلند) / غرامت (تاوان) / موسم (نامیده شده) / چلیه (پارچه ابریشمی نفیس)»
(۱) چهار	(۲) سه	(۳) دو	(۴) یک
- در معنی واژه‌های کدام گزینه اشتباه وجود ندارد؟
- (۱) کوتمنظری: عاقبت‌اندیش نبودن / سودایی: شیدا / معاشرت: الفت‌داشتن / ارندانه: زیرکله
  - (۲) بحران: آشفتگی / واعظ: سخنور اندرزگو / دزم: مسکوک طلا / طمأنینه: آرامش و قرار
  - (۳) خیل: گروه / وسیم: دارای نشان پیامبری / گرده: پشت / غارب: قوس زیرگردن
  - (۴) وصلت: پیوستگی / آگله: هر فرورفتگی اندام چون گودی چشم / معلش: زندگی / غداوت: دشمنی غلط املایی همه گزینه‌ها در واژگانی است که در زبان فارسی «هم آوا» درنداده به جز ..... .
- ۳- در متن زیر، چند غلط املایی وجود دارد؟
- «این است مثل خردمند روش‌رای که فرصلت مصالحت داشمن به وقت حاجت فوت نگرداند و پس از حصول غرض از مراجعات جانب حزم و احتیاط غافل نباشد. سبحان الله! مושی با ضعف و عجز خوبی چون آفات بدو محیط‌گشت و دشمنان قالب گرد او درآمدند دل از جای نبرد و به کید خود یکی را از آن لعیمان در دام موافقت کشید. تا بدان وسیقت و وسیلت جمیع مهن از او دور گشت.»
(۱) چهار	(۲) سه	(۳) دو	(۴) یک
- در کدام عبارت غلط املایی وجود دارد؟
- (۱) آتش فراق تو را به آب وصال او تسكینی می‌دهد. غم خوردن سود ندارد، تدبیری اندیش که متنstem فراغ باشد.
  - (۲) در آن زندان قومی محبوس بودند و همه پیش وی به تواضع درآمدند و او هر روز بامداد برخاستی و به همه بیفوله‌های زندان بگشتی.
  - (۳) دیگر روز ملک به عذر قدمش رفت عابد از جای برخاست و ملک را در کنار گرفت و تلطّف کرد و ثناگفت.
  - (۴) در نصیب خویش غافل بودم و این گاو را به خدمت آوردم تا غربت و مکانت یافت و من از محل و درجه خویش بیفتادم
- در کدام گزینه به نقش دستوری واژه‌های مشخص شده اشاره شده است؟
- «چه محو ناخداگردیدهای، ای از خدا غافل؟
نداره این سفر باد مرادی غیر یارب‌ها
نمی‌دانم چه در سر دارد آن معشوق بسی بسرا
که منهض‌ها گرفت از شوخی او، رنگ مشرب‌ها»
(۱) نهاد - مفعول - منادا - مفعول - مفعول - نهاد	(۲) نهاد - مفعول - متهم - مفعول - مفعول - نهاد
- (۳) مفعول - مضافق‌الیه - متهم - نهاد - نهاد - مفعول

-۸-

در همه گزینه‌ها فعل به «قربته معنوی» حذف شده؛ بهجز.....

به یک دو قطره که من صائب از سحاب گرفتم
چه شد که دامن ما چون گهر تر افتاده است
داغی که خبردار نماید جگرم را
سوختم سوختم ای خار مغیلان مددی

(۱) هزار غوطه زدم چون صدف به بحر خجالت
(۲) قسم به پاکی مامی خورند جوهربان
(۳) افسوس که در دامن این لاله ستان نیست
(۴) چند پایم به ته سنگ نهد خواب گران

-۹-

در کدام گزینه به ترتیب، به نقش ضمایر متصل ایيات زیر اشاره شده است؟

مست به دوش عاشقان تکیه نما که هم چنین
داد به دست خواهشم زلف دوتا که هم چنین»

«هر که بپرسد که گل مایل خار چون شود
عمر دوباره گفتشم چون به کسی دهد قسا؟

- (۱) مفعول - مفعول - مضافق الیه
(۲) متمم - مفعول - مضافق الیه
(۳) متمم - متمم - مضافق الیه

-۱۰-

تعداد «گروه‌های قیدی» در کدام گزینه بیشتر است؟

ما سر به سر قلمرو ایجاد دیده‌ایم
پیوسته صاف باشد بحری که بی‌کنار است
چرا تو بیهده هر دم غم جهان داری؟
که سازد خاک را گلزار، آب آهسته آهسته

(۱) هرگز نبوده است به این رتبه حسن خط
(۲) از خود کناره‌گیران صائب مدام شادند
(۳) جوی غم تو ندارد جهان بی پروا
(۴) مشودلتنگ اگر یک‌چند اشکت بی اثر باشد

-۱۱-

نقش «ضمایر متصل» در همه گزینه‌ها یکسان است؛ بهجز.....

نمی‌برد سخن سرد ناصح از جایم
گر منش دامن نگیرم خون من خود مرده نیست
این چاشنی ز لعل که دیگر گرفته‌ای؟
چون صبح اگر چه پیر در این بوستان شدم

(۱) به سنگ رفته فرو پای من ز دل سختی
(۲) این جواب آن غزل صائب که ادهم گفته است
(۳) آتش ز نغمۀ توام ای نی به جان فتاد
(۴) هرگز شکوفه‌ام به ثمر براور نشد

-۱۲-

آرایه درج شده در برابر کدام گزینه نادرست است؟

به بیوش گرچه صد نوبت به صحرای ختن رفتم؛ استعاره - نهمه حروف
به برق تیشه زین ظلمت برون چون کوهکن رفتم؛ تلمیح - کنایه
نمی‌دانم چه کردم تا به زندان بدن رفتم؛ تشییه - حس‌آمیزی
نمائد از حسن و عشق آثار تا من از چمن رفتم؛ مجاز - جناس ناهمسان

(۱) نشد قسمت کز آن آهوى وحشى نقش پا یابم
(۲) ز همراهان کسی نگرفت شمعی پیش راه من
(۳) در اقلیم تجرّد پادشاه وقت خود بودم
(۴) گل از من رنگ و بلبل داشت آهنگ از نوای من

-۱۳-

اگر بخواهیم ایيات زیر را به ترتیب داشتن آرایه‌های «کنایه - جناس ناهمسان - تلمیح - تشییه - استعاره - تضاد» مرتب کنیم کدام گزینه درست است؟

طفل یتیم مایه مشقت برآمده
بال همای مایه سعادت برآمده
آینه‌ام به زنگ کدورت برآمده
موری که در پیشست قناعت برآمده
از گوش هرگه پنجه غفلت برآمده
رحم است بر کسی که به صحبت برآمده

الف) از گوشمال چرخ ندارد شکایتی
ب) مایکس ب اعتبار ز جایی نکرده‌ایم
ج) بر روی طوطیان در گفتار بسته‌ام
د) نعلش به روی دست سلیمان در آتش است
ه) هر خار خشک، تیغ زیانی است آبدار
و) در کنج عزلت است اگر هست وحدتی

(۱) الف - ب - ج - ۵ - و - ۵

(۲) ۵ - ب - ۵ - ج - الف - و

(۳) الف - ج - ۵ - و - ۵ - ب

۱۴- در کدام گزینه آرایه‌های «ایهام تناسب - تشبیه - کنایه - تضاد» به کار رفته است؟

ماحلاًه برون در خانه خودیم
در زیر باره مت مردانه خودیم
ابرکسان و برق سیه خانه خودیم
ورنه همای گوشته ویرانه خودیم

- (۱) در راه میهمان نگران است چشم ما
- (۲) چون کوهکن به تیشه خود جان سپردایم
- (۳) از مابه غیر ماهمه کس فیض میبرد
- (۴) در بوم این سیاه‌دلان جفده میشوبم

۱۵- در کدام گزینه به آرایه‌های ابیات زیر، اشاره شده است؟

قلسم سیاه بود، از آن در حرام رفت
می‌ده که عمر در سر سودای خام رفت»

- «نقد دلی که بود مرا صرف باده شد
در تاب توبه چند توان سوخت همچو عود

- (۱) تشبیه - ایهام - حسن تعلیل - مجاز
- (۲) تناقض - تشبیه - ایهام - استعاره
- (۳) واج‌آرایی - کنایه - پارادوکس - مجاز
- (۴) تضاد - استعاره - اغراق - جناس ثام

۱۶- مصراج دوم کدام گزینه سروده پدیدآورنده کتاب «گلستان» است؟

بشنو ای خواجه اگر زان که مشامی داری
که چشم بند کند سحرهاش بینا را
که ماز ساغر غفلت تنک شرایانم
گر بهار آید و گر باد خزان آسوده‌ایم

- (۱) صائب این آن غزل حافظ مشکین نفس است
- (۲) جواب آن غزل مولوی است این صائب
- (۳) جواب آن غزل جامی است این صائب
- (۴) این جواب آن غزل صائب که سعدی گفته است

۱۷- مفهوم کدام گزینه با عبارت زیر متناسب نیست؟

اما من می‌دیدم که خود پیرومود در این سفرهای هر ساله به جستجوی تسلیمی می‌رفت؛ برای غم غربتی که در شهر به آن چهار می‌شد.
نمی‌دانم خودش می‌دانست یا نه که اگر به شهر نیامده بود، نیما نشده بود.»

که بوسف بر لب نیل آرزوی آب چه دارد
که هیچ گل به خس و خار آشیان نرسد
مکن دوآشنه زنهار داغ غربت را
آب در لعل گران قیمت از آن می‌لرزد

- (۱) نگردد شنة خاک وطن سیراب در غربت
- (۲) به خواری وطن از عیش غربتم قانع
- (۳) ز همرهان موافق جدا مشو در راه
- (۴) وطن از یاد به خونگرمی غربت نرود

۱۸- کدام گزینه با عبارت «الصَّيْرِ مُفْتَاحُ الْفَرْجِ» تناسب کمتری دارد؟

خورد آب زندگی زین آتشین بیمانه‌ها
نامی‌دی خضر ره شد ره رو گم راه را
صبر کن، تا زین حکایت چندگاهی بگذرد
چشم‌ساز نوش سازد بوسه گاه نیش را

- (۱) هر که بر داغ حوادث همچو مردان صبر کرد
- (۲) صبر، درد بی‌دوا را عاقبت درمان کند
- (۳) ای که در عشق بتان لاف صبوری می‌زنی
- (۴) صبر کن بر تلح کامی‌ها که آخر روزگار

۱۹- مفهوم کدام گزینه با عبارت زیر متناسب تر است؟

«پادشاه عالم، خبر که داد در این قضه، از خسن سیرت او داد، نه از خسن صورت او داد، تا اگر توانی که صورت خود را چون صورت او گردانی؛ باری، بتوانی که سیرت خود را چون سیرت او گردانی.»

که برون‌ساز محال است درون‌ساز شود
ظاهر و باطن او عنبر و گوهر باشد
هر که دارد حسن معنی در حساب آدمی است
لفظ پاکیزه پر و بال بود معنی را

- (۱) نبود سیرت شایسته خودآرایان را
- (۲) باطن و ظاهر خود هر که کند صاف چو بحر
- (۳) شاهد فرزندی آدم نه اینجا صورت است
- (۴) گر چه بی‌بال کند معنی نازک پرواز

۲۰- کدام گزینه با بیت «تا نگردی آشنا زین پرده رمزی نشنوی / گوش نامحرم تباشد جای پیغام سروش» تناسب ندارد؟

که این جا رشته جان بر کمر زیار می‌باشد
آینه‌ما صورت بیگانه نگیرد
هر دل نشود محروم گنجینه مستان
نیست جز چاه ذقن، این راز را گر محرومیست

- (۱) ز جان نگسته نتوان در حريم عشق محروم شد
- (۲) در دیده مانیست به جز نقش تو محروم
- (۳) گنجوری گوهر طلب حوصله بحر
- (۴) گفتگوی عشق را هرگوش نتواند شنید

۲۱- مضمون کلمه گزینه با بیت «صبا بر آن سر لف ار دل مرایینی از روی لطف بگویش که جانگه دارد» تناسب دارد؟

- شمع رافمانوس لزبلد صبا دلد نگاه
عمرها شد چون صبا در گلستان بو می کشم
ز هوا جان حزین من دل خسته را خبری کنی
غنجهای نیست که نیمی ز دلش شد بود
- ۱) حسن راز چشم بد شرم و حیادلد نگاه
۲) تامگر مفرم به بوی آشیانی پر خورد
۳) به صنور قد نکشش اگر ای صبا گذری کنی
۴) چون صبا گرد سرازیر چمن گردیدم

۲۲- کلمه گزینه با بیت «گر در طلبت رنجی ما را برسد شاید چون عشق حرم باشد، سهل است بیان ها» تناسب بیشتری دارد؟

- سوختم سوختم ای خار مفیلان مددی
ریگ این بادیه در آبلمهای خون نگذاشت
با پای خفته خار مفیلان چه می کند
در طریق کعبه از خار مفیلان سر میج
- ۱) چند پاییم به ته سنگ نهد خواب گران؟
۲) با جگرشنگی خار مفیلان چه کنم؟
۳) نیخ زیلان به عاشق حیران چه می کند
۴) صدگل بی خلداره در فنا هر زخم خار

۲۳- کدام گزینه با عبارت زیر متناسب تر است؟

«به خاطر داشتم که چون به درخت گل رسم، دامنی پُر کنم هدیه اصحاب را، چون برسیدم، بوی گل چنان مست کرد که دامن از دست برفت!»

- اوست بیدار که در خواب گران است اینجا
چشم غوّاص تهی ترز حباب است اینجا
صلاب از باده طربنگ نگردد هرگز
بی خود ز خودیم و خبر از یار نداریم
- ۱) چاره ناخوشی وضع جهان بی خبری است
۲) نیست زان گسوهر نایاب کسی را خبری
۳) هر که از عقبتی خبری با خبر لست
۴) زان لحظه که در گردن ما دست فکنده است

۲۴- کدام گزینه با بیت «گر نور عشق حق به دل و جانت او فتد / بالله کز آفتاب فلک خوب تر شوی» ارتباط مفهومی دارد؟

- ذره دلشده را آتش خور کم نشود
دورش از روی چو خورشید درشان مگذار
قطره را گردش جام تو کند دریابی
در میان مهر خاموشی گرده آوازها
- ۱) مهر چندان که کشد تیغ و نماید حدت
۲) هر که از مهر تو چون ذره شود سرگردان
۳) ذره را پرتو مهر تو کند خورشیدی
۴) ای تو را در سینه هر ذره پنهان رازها

۲۵- کدام گزینه با عبارت «طاعتش موجب قربت است و به شکر اندرش مزید نعمت» متناسب تر است؟

- زبان شکر ز نعمت زیاده می باید
نظر به گیگ کن، از شکر حق مبند دهان را
نمی گیرد به کفر، اما به کفران باز می گیرد
نخلی است این که ریشه آن در دهان توست
- ۱) به قدر آن چه بود برگ نخل بیش از بار
۲) یکی ده است هر آن نعمت به جا که تو داری
۳) مشواز شکر حق غافل که حق از خلق نعمت را
۴) نعمت شود زیاده به قدر زبان شکر

زبان عربی (عمومی)

■■ عین الأصح والأدق في الجواب للترجمة أو التعریف (۳۵ - ۳۶):

۲۶- (ادفع بالّي هي أحسن فإذا الذي بينك وبينه عداوة كأنه ولی حمي):

- ۱) با روشی که بهتر است جواب بده، که ناگاه آن کس که میان تو و او دشمنی است، گویی او دوستی صمیمی است
۲) به گونه ای که نیکوتر است جواب بده، زیرا آن کسی که میان تو و او دشمنی است، دوستی مهربان می شود!
۳) با روشی نیکوتر پاسخ بده که ناگهان بین تو و بین کسی که دشمنی بوده، گویی دوستی مهربان می شود!
۴) به شیوه ای بهتر پاسخ بده تا آن کس که میان تو و میان او دشمنی بوده است، دوستی صمیمی شود!

۲۷- للإعصار قوة عجيبة فهو يسحب الأسماء و يحملها مسافة مئتي كيلومترًا:

- (۱) طوفان ها قدرت عجیبی دارند، چه او ماهیانی را به آسمان می‌کشند و تا صدھا کیلومتر آن را حمل می‌کنند!
- (۲) گردباد قدرتی عجیب دارد، زیرا او ماهیان را به آسمان می‌کشد و فاصلهً دویست کیلومتر آن ها را حمل می‌کنند!
- (۳) برای طوفان قدرتی عجیب است، چون او ماهیان را به آسمان می‌برد و تا دویست متر آن طرف تر آن ها را حمل می‌کنند!
- (۴) گردباد دارای قدرتی عجیب است، زیرا او ماهیان را به آسمان می‌کشد و می‌تواند دویست کیلومتر آن ها را با خود حمل کنند!

۲۸- «إذا قال أحد كلاماً يُفرق المسلمين فاعلموا أنه جاهم!»:

- (۱) هرگاه احدی سخنی بگوید که مسلمانان پراکنده گردند، این را بدانید که او جاهم است!
- (۲) هر کس سخنی را بگوید و مسلمانان را پراکنده سازد، پس بدانید که او نادان است!
- (۳) هرگاه احدی سخنی بگوید که مسلمانان را پراکنده گردند، پس بدانید که او جاهم است!
- (۴) اگر کسی سخنی بگوید که باعث تفرقه میان مسلمانان شود، بدانید که او نادان است!

۲۹- «لنا أربع حصص في يوم الثلاثاء إضافةً إلى حصة تقوية!»:

- (۱) ما در روز سوم، چهار زنگ به اضافه یک کلاس تقویتی داریم!
- (۲) ما در روز سهشنبه علاوه بر یک زنگ تقویتی، چهار زنگ داریم!
- (۳) در روز سهشنبه چهار زنگ به همراه یک زنگ برای تقویت داریم!
- (۴) چهار کلاس به همراه یک کلاس تقویت برای روز سوم داریم!

۳۰- «أحياناً يحتاج الإنسان إلى الوحدة والهدوء وأن يكون بعيداً عن الآخرين كي يتغفر في نفسه!»:

- (۱) انسان گاهی نیاز به تنهایی و آرامش دارد و این که از دیگران دور بگیرد تا در خود بیندیشدا
- (۲) گاهی انسان نیاز دارد تنها و آرام باشد و از دیگران دور، تا در خویشتن تفکر کندا
- (۳) گاهی انسان به تنهایی و آرامش نیاز پیدا می‌کند که به دور از دیگران در خود تفکر کندا
- (۴) انسان گاهی نیازمند شهایی و آرامش است و باید از دیگران دور باشد تا با خود بیندیشدا

۳۱- «إن الله قد حقَّ الإنسان من الطين فلا فضل لأبيض على أسود!»:

- (۱) قطعاً خداوند انسان را از گل آفریده است، پس هیچ سفیدپوستی بر سیاهپوست برتری ندارد!
- (۲) قطعاً خداوند خلقت انسان را از گل قرار داده است؛ پس سفید و سیاه هیچ برتری بر یکدیگر ندارند!
- (۳) قطعاً خداوند انسان را از گل قرار داده است، بنابراین برای سفیدپوست بر سیاهپوست برتری نیست!
- (۴) قطعاً خداوند انسان را از گل آفریده است، پس هیچ برتری ای برای سفیدپوست بر سیاهپوست نیست!

۳۲- «العاقل لا يسبّ معبدات المشركين ويتجنب عن عمل أو قوله فيه إساءة للأخرين!»:

- (۱) عاقل نباید به خدایان مشرکان دشنام دهد و باید از عمل یا گفتاری که برای دیگران بد است، دوری کندا
- (۲) عاقل به خدایان مشرکان ناسزا نمی‌گوید و همیشه از کار و سخنی که برای دیگران بد است، اجتناب می‌کندا
- (۳) عاقل به خدایان مشرکان دشنام نمی‌دهد و از کاری یا سخنی که در آن بی‌احترامی به دیگران است، دوری می‌کندا
- (۴) عاقل به خدایان مشرکان ناسزا نمی‌گوید و از هر کار و سخنی که همراه با بی‌احترامی به دیگران است، اجتناب می‌کندا

۳۳- عین الخطأ:

- (۱) قامت إحدى الطالبات و سألت المعلمة سؤالاً: داشت آموزی بلند شد و سؤالی را از معلم پرسیداً
- (۲) أطيفتوا المصابيح عند الخروج من الصفّ: چراغها را هنگام خروج از کلاس خاموش کنیدا!
- (۳) قام بعض المواطنين بجمع النفايات في الفابة: برخی هموطنان اقدام به جمع زباله‌ها در جنگل گردند!
- (۴) هؤلاء تمارسون نشاطات حرة في أوقات الفراغ: این‌ها در اوقات فراغت به فعالیت‌های آزاد می‌بردازند!

۳۴- عین الصحيح:

- (۱) هناك أشعار تُسبِّب إلى الإمام أمير المؤمنين (ع): اشعري وجود دارد که به امام امير المؤمنان (ع) نسبت داده می‌شود!
- (۲) إنما الفخر بالأدب والعلم لا بالنسب والمال!: افتخار به ادب و دانش است نه به اصل و نسب و ثروت!
- (۳) ليت الإنسان يبصر دواءه الذي فيه: ای کاش انسان داروی را که در درون اوست، می‌دیدا!
- (۴) لعل من يسعى لاكتساب العلم يفوز: امید است کسی که برای کسب دانش تلاش می‌کند، پیروز شود!

۲۵- آیا می‌دانستی هشتاد درصد از موجودات دنیا حشرات هستند؟! عین الصحيح:

- (۱) هل كنت تعلم أنَّ الثمانين من الموجودات في العالم حشرات؟!
- (۲) هل تعلمين أنَّ الحشرات ثمانين في المئة من موجودات العالم؟!
- (۳) هل كنت تعلمين أنَّ ثمانين في المئة من موجودات العالم حشرات؟!
- (۴) ألم تكن تعلم أنَّ ثمانين في المئة من الموجودات في العالم حشرات؟!

■■■ اقرأ النص التالي بدقة ثمْ أجب عن الأسئلة التالية بما يناسب النص (٤٢ - ٣٦):

الحرب نزاع بين دولتين أو أكثر تسعى إحداهما على التغلب على الأخرى! وأسباب الحروب كثيرة؛ منها الرغبة في توسيع أراضي البلاد أو الحصول على الموارد الطبيعية في بلد آخر!

وأكبر الحروب شهدتها الإنسان في القرون الأخيرة، هي الحرب العالمية الأولى التي دامت ست سنوات وال الحرب العالمية الثانية التي دامت أربع سنوات ومات بسببها ملايين الأشخاص! هناك أنواع مختلفة من الحروب ومنها الحرب الأهلية التي تحدث داخل حدود البلاد وبين مجموعات مساحة وفي عصرنا الحاضر ومع تقدُّم الإنسان العلمي نرى أشكالًا جديدة من الحروب كالحرب الإلكترونية والعرب الإعلامية (رسانهای).

والإسلام دين السلام ويدعونا دائمًا بالتعايش السلمي ونهانا عن الحرب إلا عند الضرورة وعندما يبدأ العدو بذلك؛ لأنه لا شيء يأتي من الحرب سوى الدمار. ولكن إن كانت جفافًا على الأبراء والوطن فلا بد منها!

۲۶- عین الخطأ (عن العرب):

- (۱) الحرب قد ترك وراءها آلآف القتلى و الجرحى!
- (۲) الظُّلْمُ هو أحد أهم الأسباب لبدء الحروب!
- (۳) الإسلام يدعونا إلى اجتناب الحرب إلا في وقت الضرورة!

۲۷- عین الصحيح:

- (۱) ليس الهدف من الحرب إلا الحصول على موارد طبيعية!
- (۲) كانت الحرب الأولى أطول حرب في العالم!
- (۳) قد تبدأ الحرب بين أكثر من دولتين!

۲۸- ما معنی «النَّهَار» فی السُّطُور الْأُخْرِيَّة؟

- (۱) العمران
- (۲) الظفر
- (۳) التحرير
- (۴) الدم

۲۹- في رؤية الإسلام، لا يجوز بدء الحرب إلا عندما .....

- (۱) نرى حاكم البلاد يظلم الناس!
- (۲) نريد الدفاع عن الوطن وعن الأبراء!
- (۳) يتقدم الإنسان في العلوم!

■■■ عین الصحيح في الإعراب و التحليل الصرفي (٤٢ - ٤٠):

۴۰- «شَهَدَ»:

- (۱) فعل ماضٍ - للغائب - مجرّد ثلاثي - لازم / فعل و فاعله «الإنسان»
- (۲) للغائب - مجرّد ثلاثي (مصدره: شهادة) - متعدّ / فعل و الجملة اسمية
- (۳) فعل ماضٍ - مجرّد ثلاثي (مصدره: شهود) - معلوم / فعل و الجملة فعلية
- (۴) للغائب - مجرّد ثلاثي (مضارعه: يشاهد) - متعدّ / فعل و فاعله «الإنسان»

۴۱- «تَحَدَّثَ»:

- (۱) فعل مضارع - للغائبة - مجرّد ثلاثي (مصدره: حدوث) / فعل مع فاعله و الجملة فعلية
- (۲) للغائبة - مجرّد ثلاثي (مصدره: حدث) - متعدّ / فعل و الجملة فعلية
- (۳) فعل مضارع - للمخاطب - مجرّد ثلاثي (الحروف الأصلية: ح د ث) / فعل و الجملة فعلية
- (۴) للغائبة - مجرّد ثلاثي - لازم - معرب / فعل و فاعله «الحرب»

۴۲- «مُسَلَّحةً»:

- (۱) اسم - مفرد مؤنث - اسم فاعل من فعل مزيد (مصدره: تسلیح) / صفة و الموصوف «مجموعات»
- (۲) مفرد مؤنث - اسم فاعل من فعل «تَسْلَحَ» - نكرة - معرب / صفة
- (۳) اسم - مفرد مؤنث - نكرة - معرب / مضارف إلية و مجرور
- (۴) مفرد مؤنث - اسم مفعول من باب «تفعيل» - معرب / صفة و الموصوف «مجموعات»

■■ عین المناسب في الجواب عن الأسئلة التالية (۵۰ - ۴۳):

۴۲- عین الخطأ في ضبط حركات المفردات:

- (۲) مَسْؤُلِيَّتُنَا الْمُشَرَّكَةُ هِيَ الْعِفْفَاتُ عَلَى الْمَرَافِقِ الْعَامَةِ!
 (۴) يَتَفَقَّعُ جَمِيعُ النَّاسِ مِنَ الْعَدَائِقِ الْعَامَةِ وَالْمُسْتَشْفَيَاتِ!

(۱) شَكَرَتِ الْمُدِيرَةُ الطَّالِبَةَ الَّتِي قَاتَتْ بِإِطْفَاءِ الْمَكَبِّفِ!

(۳) وَضَلَّتِ إِلَى الْمَدِرَسَةِ عِنْدَمَا كَانَتْ أَبْوَابُهَا مَغْلُقَةً!

۴۴- عین الخطأ في المفهوم:

- (۲) دُورَةُ الْمَاءِ مَكَانٌ قَدْ تَنَشَّرُ مِنْهُ الْأَمْرَاضُ وَالْفَيْرُوسَاتُ!
 (۴) إِنَّ الْمُسْتَشْفَيَاتِ وَأَعْمَدَةِ الْكَهْرِيَاءِ أَمْثَلَةُ مِنَ الْمَرَافِقِ الْعَامَةِ!

(۱) يَجُبُ أَنْ لَا تُرْمِيَ النَّفَاثَاتُ إِلَّا فِي الْأَمَاكِنِ الْمَحَدُودَةِ لَهَا!

(۳) عِنْدَمَا يَدْخُلُ أَحَدٌ إِلَى الْفَرْفَةِ يَقْوِمُ بِإِطْفَاءِ الْمَصَابِحِ وَالْمَكَبِّفِ!

۴۵- عین ما تَجَدُّفُ فِيهِ التَّضَادُ:

- (۱) سَافَرْنَا إِلَى قَرْيَةِ جَدَنَا الْعَزِيزِ وَلَبَثْنَا هُنَاكَ عَدَّةَ أَيَّامٍ!
 (۲) النَّسْلَةُ قَادِرَةٌ عَلَى حَمْلِ شَيْءٍ يَفْوَقُ وَزْنَهَا خَمْسِينَ مَرَّةً!
 (۳) أُعْطِيَ الْفَائزُ الْأُولُ جَائِزَةُ ذَهَبٍ وَالْفَائزُ الثَّانِي جَائِزَةُ فَضَّيْفَةٍ!
 (۴) كَانَتْ قَاعَةُ الْمَدِرَسَةِ مَمْلُوَّةً بِالْطَّلَابِ وَلَمْ يَكُنْ هُنَاكَ مَكَانٌ فَارِغٌ!

۴۶- عین ما فيه جمع التكسير:

- (۲) أَخْبَرَنِيَ الْجِيَرانُ بِمَا حَدَثَ فِي الشَّارِعِ!
 (۴) وَأَخْبَرَأَ قَبْلِ الْمَعْلُومِ افْتَرَاجَ التَّلَمِيدِ!

(۱) يَشْكُلُ الاصطفافُ الصَّابِحِيُّ كُلَّ يَوْمٍ فِي الْمَدِرَسَةِ!

(۳) فِي هَذَا الْفَنْدَقِ خَمْسِينَ غُرْفَةً مَعْظُمُهَا فَارِغَةٌ!

۴۷- عین ما فيه المصادر المزيدة أكثر:

- (۱) لَا يَجُوزُ الإِصرَارُ عَلَى الْعُدُوانِ لَأَنَّهُ لَنْ يَتَنَعَّفَ بِهِ أَحَدٌ!
 (۲) الْمِهْرَاجَانِ احْتِفالٌ بِمَنْاسِبَةِ جَمِيلَةِ كَمْهَرَاجَانِ الْأَفْلَامِ وَالْأَزْهَارِ!
 (۳) كَانَتْ رِسَالَةُ الْإِسْلَامِ قَائِمَةً عَلَى أَسَاسِ الْمُنْتَطَقِ عَلَى مَرَّ الْعَصُورِ!
 (۴) تَنْسَاقُ الْأَسْمَاكِ مِنَ السَّمَاءِ وَالنَّاسُ يَأْخُذُونَهَا لِطَبْخِهَا وَتَناولِهَا!

۴۸- عین العدد فاعلاً:

- (۲) يَلْعَبُ أَحَدُ عَشَرَ لاعِبًا فِي كُلِّ فَرِيقٍ!
 (۴) قُتِلَ ثَلَاثَةُ جُنُودٍ فِي إِحْدَى الْمَعَارِكِ!

(۱) زَارَ السَّائِحُانُ الْاثْنَانِ مَتَاحِفَ مَدِينَةِ إِصفَهَانِ!

(۳) يَقْعُدُ مَرْقَدُ الْإِمَامِ الثَّامِنِ فِي مَشْهُدِ الْمَقْدِسَةِ!

۴۹- عین ما فيه فعل لا يتم معناه بالفاعل:

- (۲) جَمَعَتْ مَعْلُومَاتٍ مُفَيِّدةٍ عَنْ حَيْوَانِ الدَّيْبِ!
 (۴) رَجَعَ حَامِدٌ مِنَ الْامْتِحَانِ مَسْرُورًا!

(۱) نَمَتْ هَذِهِ الشَّجَرَةُ مِنْ حَبَّةِ صَغِيرَةٍ!

(۳) كَادَ الْطَّفَلُ يَسْقُطُ فِي بَرَكةِ المَاءِ!

۵۰- عین ما فيه حرف يُشبِّهُ الفعل:

- (۲) كَانَ الطَّلَابُ يَسْتَمِعُونَ إِلَى كَلَامِ الْمَعْلُومِ اسْتِمَاعًا!
 (۴) لَيْسَ طَلَابُ هَذِهِ الصَّفَّ مُسْتَعِدِينَ لِلْامْتِحَانَاتِ!

(۱) إِسْتَأْجَرْنَا سِيَارَةً لِلْذَّهَابِ إِلَى قَرْيَةِ أُخْرَى!

(۳) النَّجُومُ ثُضِّيُّ الْأَرْضِ لِيَلَّا فَكَانَهَا مَصَابِحًا!

۵۱- فِيْضِ رَسَانِیِّ مُسْتَمِرٌ وَدَائِمٌ خَدَاوَنْدِ رَحْمَانِ در برابر حَوَائِجِ مُوجُودَاتِ، مُؤَيِّدٌ كَدَامِ مرْتَبَةِ تَوْحِيدِ اسْتَ وَكَدَامِ آيَةِ قُرْآنِ اینِ مَوْضِعَ رَابِّهِ طُورِ
كَاملِ بَيَانِ مِنْ كَنْدِ؟

(۲) رَبُوبِیَّتِ - «قُلْ أَعْبُرَ اللَّهُ أَنْفِي زَيَّاً وَهُوَ رَبُّ كُلِّ شَيْءٍ ...»

(۱) ولَابِتِ - «قُلْ أَعْبُرَ اللَّهُ أَنْفِي زَيَّاً وَهُوَ رَبُّ كُلِّ شَيْءٍ ...»

(۴) ولَابِتِ - «... كُلَّ يَوْمٍ هُوَ فِي شَأنٍ»

(۳) رَبُوبِیَّتِ - «... كُلَّ يَوْمٍ هُوَ فِي شَأنٍ»

۵۴- عبارت «فراگرفتن شور و نشاط و انگیزه فعالیت و کار و باز شدن پس از مرگ امید و روشنایی به روی انسان»، بازتاب کدام عبارت قرآنی است و دلیل آن کدام است؟

(۱) «فَلَا خُوفٌ عَلَيْهِمْ وَ لَا هُمْ يَحْزَنُونَ» - دل نسبتی این دنیا و عمر طولانی خواستن از خداوند به جهت دریافت اندوخته کامل تر

(۲) «فَلَا خُوفٌ عَلَيْهِمْ وَ لَا هُمْ يَحْزَنُونَ» - بی پاداش نماندن هیچ یک از کارهای نیک انسان در جهان اخروی

(۳) «مَنْ أَمْنَ بِاللَّهِ وَ الْيَوْمِ الْآخِرِ وَ عَمِيلٌ صَالِحًا» - بی پاداش نماندن هیچ یک از کارهای نیک انسان در جهان اخروی

(۴) «مَنْ أَمْنَ بِاللَّهِ وَ الْيَوْمِ الْآخِرِ وَ عَمِيلٌ صَالِحًا» - دل نسبتی این دنیا و عمر طولانی خواستن از خداوند به جهت دریافت اندوخته کامل تر

۵۵- اگر بخواهیم میان خداوند کریم و مخلوقات عالم با توجه به آیه شربتفه «بِإِيمَانِ النَّاسِ أَنْتَمُ الْفَقَرَاءُ إِلَى اللَّهِ وَ اللَّهُ هُوَ الْغَنِيُّ الْخَمِيدُ»، رابطهای برقرار کنیم، کدام یک ما را به درستی رهنمون می کند؟

(۱) علیت فقر ذاتی موجودات جهان نسبت به خداوند کریم و معلولیت هستی بخش خداوند سبحان

(۲) علیت فقر ذاتی موجودات جهان و معلولیت عدم توانمندی موجودات در از بین بردن او

(۳) علیت غنای ذاتی بپوردهگار جهانیان و معلولیت هستی بخش خداوند سبحان

(۴) علیت غنای ذاتی بپوردهگار جهانیان و معلولیت عدم توانمندی موجودات در از بین بردن او

۵۶- کاسته نشدن از هویت انسانی که در سانحهای دچار نقص عضو می شود، دلیلی بر کدام نکته است و روح انسان چه زمانی مسجد فرشتگان و مقرب در راه الهی قرار می گیرد؟

(۱) ثبات خود ما ناشی از ثبات اندامهای ما نیست. - آن گاه که به فضیلتها آراسته شود.

(۲) ثبات خود ما ناشی از ثبات اندامهای ما نیست. - زمانی که توانایی تفکر و اندیشه را در خود بیابد.

(۳) هویت انسان حقیقتی برتر و فراتر از جسم است. - زمانی که توانایی تفکر و اندیشه را در خود بیابد.

(۴) هویت انسان حقیقتی برتر و فراتر از جسم است. - آن گاه که به فضیلتها آراسته شود.

۵۷- چه عاملی سبب می شود، دفعاع از حق و مظلوم و فدایکاری در راه خدا آسان تر شود و چه زمانی انسان ها به استقبال شهادت می روند و با شهادت خویش، راه آزادی انسان ها را هموار می کنند؟

(۱) نهراسیدن از مرگ - آن گاه که حیات این دنیا، چیزی جز ننگ و ذلت نباشد.

(۲) میل به جاودائی - آن گاه که حیات این دنیا، چیزی جز ننگ و ذلت نباشد.

(۳) نهراسیدن از مرگ - آن گاه که انسان ها با اندوخته ای کامل تر می خواهند خدا را ملاقات کنند.

(۴) میل به جاودائی - آن گاه که انسان ها با اندوخته ای کامل تر می خواهند خدا را ملاقات کنند.

۵۸- علیت خالقیت خداوند در کدام عبارت قرآنی متجلی است و تصرف در اشیاء در محدوده اجازه خداوند، بازتاب کدام مرتبه توحید است؟

(۱) «قُلِ اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ» - ولايت

(۲) «وَهُوَ الْوَاحِدُ الْفَهَّازُ» - مالکیت

۵۹- فرض نادرست تعویض مداوم شخصیت انسان در دوران عمر مشروط با چه امری است؟

(۱) وابستگی شخصیت انسان به بعد فناناپذیر او

(۲) تعلق داشتن شخصیت انسان به ساحت تلاشی ناپذیر او

(۳) تعلق داشتن شخصیت انسان به ساحت فارغ از محدودیت مکان و زمان

۶۰- بیت عطار نیشابوری: «جان بلندی داشت، تن پستی خاک / مجتمع شد خاک پست و جان پاک» به ترتیب مؤید کدام یک از ابعاد وجودی انسان است؟

(۱) فناناپذیر - غیرمتغیر

(۲) فارغ از محدوده زمان - تجزیه ناپذیر

(۳) فارغ از محدوده مکان - تجزیه ناپذیر

۶۱- در مقایسه میان رابطه جهان و خداوند متعال و ساعت و ساعت و سازنده آن کدام موضوع مستفاد می گردد؟

(۱) هر دو مرکب از اجزاء هستند و نظم و پیچیدگی جهان فراتر است و خداوند خالق و هستی بخش جهان است.

(۲) هر دو پدیده اند و ساعت و ساعت و سازنده هستی بخش ساعت و خداوند خالق و هستی بخش جهان است.

(۳) دوام و بقای ساعت وابسته به ساعت ساز نمی باشد، ولی بقای جهان وابسته به خالق آن است.

(۴) هر دو نیازمند خالق هستند و این نیاز در هستی بخشی و بقا است، یعنی دارای یک نیاز دائمی هستند.

۱۰ | دین و زندگی

حل ویدئویی سوالات این رفته را در
سوال دوازدهم انسانی - عمارت اسلامی
ویسایت [DriQ.com](#) مشاهده کنید.

۶۰- قرآن کریم خاستگاه نگاه مادی کافرانی که زندگی را، منحصر به دنیا و گذشت روزگار می دانند، چگونه بیان داشته است؟

- (۱) (وَ مَا هُنَّوْ إِلَّا حَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَهُوَ وَ لَيْسُ)
- (۲) (مَا هُنَّ إِلَّا حَيَاةُ الدُّنْيَا تَمُوتُ وَ تَحْيَا)
- (۳) (وَ مَا يَهْلِكُنَا إِلَّا الْدَّهْرُ)
- (۴) (وَ مَا لَهُمْ بِذَلِكَ مِنْ عِلْمٍ)

۶۱- آن جا که معتقدین به معاد، می دانند که هر خدمتی را که به محرومی می کنند و هر باری را که از دوش مؤمنی بر می دارند در پیشگاه الهی مأمور است، حتی اگر کسی آن را نبیند در کدام عبارت قرآنی متجلی است و نشانگر کدام استدلال قرآن درباره معاد است؟

- (۱) «فَلَا خَوْفُ عَلَيْهِمْ» - ضرورت معاد در پرتو حکمت الهی
- (۲) «وَلَا هُمْ يَعْرِضُونَ» - ضرورت معاد در پرتو حکمت الهی
- (۳) «وَلَا هُمْ يَعْرِضُونَ» - ضرورت معاد در پرتو عدل الهی
- (۴) «فَلَا خَوْفُ عَلَيْهِمْ» - ضرورت معاد در پرتو عدل الهی

۶۲- اگر بگوییم: «کسی را که بیست سال قبل دست به چنایی زده و اکنون دستگیر شده است، محاکمه و مجازات می کنیم» به چه موضوعی معتقد شده ایم؟

- (۱) هر کس در طول زندگی یک محور ثابت و تغییرناپذیر دارد که مربوط به روح است.
- (۲) هر کس در اثبات وجود چیزی که از آن تعبیر به «من» می شود به استدلال نیاز ندارد.
- (۳) قوانین و مقررات جامعه و روابط میان افراد بر پایه پذیرش «من ثابت» بنا شده است.
- (۴) ثبات هویت و خود ما ناشی از ثبات اندامها و اعضای بدن ما نیست.

۶۳- هرگاه بگوییم «اگر به جای یک خدا، چند خدا وجود داشته باشد که هر کدام از آن ها کمالاتی را دارا هستند»، به چه معنایی معتقد شده ایم و اشاره به چه موضوعی دارد؟

- (۱) هر کدام از آن ها محدود هستند - گرایش فطری انسان به توحید خالقیت انسان
- (۲) هر کدام از آن ها محدود هستند - گرایش فطری انسان به توحید ربویت انسان
- (۳) هر کدام از آن ها ناقص هستند - استدلال عقلی برای اثبات توحید در ربویت
- (۴) هر کدام از آن ها ناقص هستند - استدلال عقلی برای اثبات توحید در خالقیت

۶۴- چرا برخی از معتقدین معاد، دنیا را معبود و هدف خویش قوار می دهند و زندگی آنان دارای چه ویژگی خواهد بود؟

- (۱) به دلیل فرو رفتن در هوسها - نالمیدی و یأس و عدم شادابی و نشاط
- (۲) به دلیل فرو رفتن در هوسها - ورود در گرداب آسودگی ها
- (۳) نبود باور و پیروی از ظلن و گمان - ورود در گرداب آسودگی ها
- (۴) نبود باور و پیروی از ظلن و گمان - نالمیدی و یأس و عدم شادابی و نشاط

۶۵- از حدیث شریف «اللَّهُمَّ لَا تَبَرُّنِي إِلَى تَفْسِي طَرْفَةِ عَيْنٍ أَبْدًا»، کدام مفهوم مستفاد می گردد؟

- (۱) درگ بیشتر فقر و نیازمندی، معلول و نتیجه افزایش عبودیت و بندگی خداوند است.
- (۲) انسان آگاه در پیشگاه الهی، عاجزانه از خداوند می خواهد که برای یک لحظه هم، لطف و رحمت خاصش را از او نگیرد.
- (۳) انسان های نآگاه در سایه لطف و رحمت الهی نیازمندی پیوسته خود را درگ می کنند.
- (۴) درگ بیشتر فقر و نیازمندی، متبع افزایش معرفت و خودشناسی است.

۶۶- چرا خداوند مالک اصلی و حقیقی جهان است و ولایت خداوند از چه چیزی سرچشمه می گیرد و عبارت شریفه «و لا يشِرِكُ فِي حُكْمِهِ أَخْذًا» مربوط به کدام است؟

- (۱) چون خالق است - صاحب اختیاری خداوند - اولی
- (۲) چون رب است - مالکیت حقیقی خداوند - دومی
- (۳) چون رب است - صاحب اختیاری خداوند - اولی

۶۷- در پاسخ به این سوال که موجودات جهان، هستی خود را وامدار چه کسی هستند از کدام عبارت شریفه مدد می‌جوییم و در چه صورت

چیزی، دیگر پدیده نیست؟

(۱) **أَنَّمَا الْفُقَرَاءُ إِلَيَّ اللَّهِ** - اگر نیاز به پدیدآورنده نداشته باشد.

(۲) **وَاللَّهُ هُوَ الْفَنِيُّ الْحَمِيدُ** - اگر خودش ذاتاً موجود باشد.

(۳) **أَنَّمَا الْفُقَرَاءُ إِلَيَّ اللَّهِ** - اگر نیاز به پدیدآورنده نداشته باشد.

۶۸- اگر بخواهیم برای حدیث نبیو «النَّاسُ نَيَامٌ، فَإِذَا مَاتُوا، إِنْتَهُوَا»، مستندی قرآنی ارائه کنیم، به کدام آیه مراجعه می‌کنیم؟

(۱) **مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَا خُوفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ**

(۲) **أَمْ تَجْعَلُ الدِّينَ آتِيَّةً وَغَلِيلُوا الصَّالِحَاتِ كَالْمُفْسِدِينَ فِي الْأَرْضِ**

(۳) **فَحَسِبْتُمْ أَنَّمَا حَلَقْنَاكُمْ عَنْتَ وَأَنَّكُمْ إِلَيْنَا لَا تُرْجَعُونَ**

(۴) **وَمَا هَذِهِ الْخِيَّةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَهُوَ وَلَعِبٌ وَإِنَّ الدَّارَ الْآخِرَةَ لَهُمْ الْخَيْرُونَ**

۶۹- آن چه باعث شکوفایی استعداد می‌شود و امید به آینده را نوید می‌بخشد، کدام است و کدام روایت نشانگر آن است؟

(۱) پاکی و صفائی قلب - **اللَّهُمَّ لَا تَكُلِّنِي إِلَى نَفْسِي طَرَفَةَ عَيْنِ أَبْنَاءِ**

(۲) پاکی و صفائی قلب - **أَفَضَلُ الْعِبَادَةِ إِدْمَانُ التَّفَكُّرِ فِي اللَّهِ وَ فِي قُدْرَتِهِ**

(۳) فکر و اندیشه - **أَفَضَلُ الْعِبَادَةِ إِدْمَانُ التَّفَكُّرِ فِي اللَّهِ وَ فِي قُدْرَتِهِ**

(۴) فکر و اندیشه - **اللَّهُمَّ لَا تَكُلِّنِي إِلَى نَفْسِي طَرَفَةَ عَيْنِ أَبْنَاءِ**

۷۰- کدام یک درباره بعد غیرجسمانی و روحانی انسان صحیح است؟

(۱) بعد از مرگ بدن باقی نمی‌ماند.

(۲) بعد از مرگ بدن، حیات خوبی را از دست نمی‌دهد.

۷۱- عقیده به توانایی پیامبر اکرم (ص) و اولیائی دین (ع) در برآوردن حاجات انسان مانند شفابخشی به طور مستقل، دچار شدن انسان به کدام مرتبه شرک است و نافی این موضوع در کدام آیه شریفه متجلی است؟

(۱) ربویت - **وَ لَا يَشْرُكُ فِي حُكْمِهِ أَحَدًا**

(۲) ولایت - **وَ لَا يَشْرُكُ فِي حُكْمِهِ أَحَدًا**

(۳) ربویت - **وَ هُوَ رَبُّ كُلِّ شَيْءٍ**

۷۲- براساس آیه نورانی **اللَّهُ نُورُ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ ...**، خداوند چه نقشی در آسمان‌ها و زمین دارد و موجودات جهان در قیاس با خدای تعالی چه جایگاهی دارند؟

(۱) پیدا و آشکارکننده مخلوقات - تجلی بخش صفات الهی

(۲) پیدا و آشکارکننده مخلوقات - نشانگر اسماء و چیستی خداوند

(۳) برطرفکننده نیازهای مخلوقات - تجلی بخش صفات الهی

(۴) برطرفکننده نیازهای مخلوقات - نشانگر اسماء و چیستی خداوند

۷۳- عامل اصلی مبتلا نشدن به بیماری هmantد کرونا، مؤید کدام مرتبه توحید است؟

(۱) توحید در ربویت و نقش واسطه‌ای انسان‌ها در رعایت بهداشت فردی

(۲) توحید در ربویت و نقش بی‌بدیل دانشمندان در کشف داروی کرونا

(۳) توحید در ولایت و نقش بی‌بدیل دانشمندان در کشف داروی کرونا

(۴) توحید در ولایت و نقش واسطه‌ای انسان‌ها در رعایت بهداشت فردی

۷۴- آن جاکه قرآن کریم برای علیت مادی و معنوی مثال‌هایی می‌زند به ترتیب می‌توانیم به کدام آیات استناد کنیم؟

(۱) آنان که به واسطه اعمال نیک عمل طولانی دارند» - «... تا به اراده الهی در دریا کشتر رانی کنید و روزی یابید ... «

(۲) «در عسل، برای مردم شفاست» - «... تا به اراده الهی در دریا کشتر رانی کنید و روزی یابید ... «

(۳) «در عسل، برای مردم شفاست» - «من برایتان از خاک پرنده‌ای می‌سازم و در آن می‌دمم ... «

(۴) آنان که به واسطه اعمال نیک عمر طولانی دارند» - «من برایتان از خاک پرنده‌ای می‌سازم و در آن می‌دمم ... «

۷۵- تعبیر «واحد قهار» در آیات قرآن کریم به کدام توحید اشاره دارد و دارای چه معنی است؟

- (۱) اصل توحید - اگر دو خدا وجود داشته باشد هر کدام باید محدود و ناقص باشند.
- (۲) خالقیت - اگر دو خدا وجود داشته باشد هر کدام باید محدود و ناقص باشند.
- (۳) خالقیت - جای خالی برای غیر باقی نگذاشته است تا آن غیر، خود را نشان دهد.
- (۴) اصل توحید - جای خالی برای غیر باقی نگذاشته است تا آن غیر، خود را نشان دهد.

PART A: Grammar and Vocabulary

Directions: Questions 76-87 are incomplete sentences. Beneath each sentence you will see four words or phrases, marked (1), (2), (3), and (4). Choose the one word or phrase that best completes the sentence. Then mark your answer sheet.

76- He ..... answer your messages until 11 o'clock because he's always in ..... bed till noon.

- 1) will / his
- 2) will / him
- 3) won't / his
- 4) won't / him

77- A: " ..... visit your grandparents on ..... holidays?"

B: "Of course not! We haven't visited them since the pandemic began."

- 1) Will you / yours
- 2) Will you / your
- 3) Are you going to / yours
- 4) Are you going to / your

78- It was an amazing experience! Especially because all the costs ..... by the company.

- 1) covered
- 2) have covered
- 3) were covered
- 4) have been covered

79- Most people ..... for natural reasons, but some ..... in accidents.

- 1) die / kill
- 2) die / are killed
- 3) are died / kill
- 4) are died / are killed

80- The lecturer ..... to drink a glass of water and then continued with his speech.

- 1) paused
- 2) lowered
- 3) spared
- 4) kept

81- Many American families believe they need to have guns to ..... themselves against violent criminals in their communities.

- 1) care
- 2) avoid
- 3) protect
- 4) look up

82- Technology is changing so fast that a computer bought a decade ago is ..... as practically an antique nowadays.

- 1) dedicated
- 2) founded
- 3) regarded
- 4) resigned

83- The cells in our body come in many different shapes and sizes, and serve ..... different functions.

- 1) countless
- 2) meaningless
- 3) priceless
- 4) ordinary

84- The ..... body can go more than 40 days without something to eat, but only four to five days without water.

- 1) plant
- 2) human
- 3) personal
- 4) person

85- In Bolivia, water boils at a ..... of 83 degrees centigrade because of the high altitude.

- 1) thermometer
- 2) fever
- 3) liquid
- 4) temperature

86- He lost his ..... for a few minutes after hitting his head on the ice at the skating rink.

- 1) memory
- 2) function
- 3) flash
- 4) thought

87- Some people think men are ..... more skilled at mathematics than women are, but I think such ideas are silly.

- 1) environmentally
- 2) preferably
- 3) comfortably
- 4) naturally

PART B: Cloze Test

Directions: Questions 88-92 are related to the following passage. Read the passage and decide which choice, (1), (2), (3), or (4), best fits each space. Then mark your answer sheet.

What do a saw and a computer have in common? Both are machines. One is simple and the other very complex, but both are ...88... that do work for us. Machines perform tasks that we would find difficult or even ...89.... You cannot cut through wood with your bare hands, for example, but it is easy with a saw. Likewise, a computer can do calculations ...90... that would take you an enormous amount of time. All machines need a source of energy. Mechanical machines, such as a corkscrew, use the energy of movement. A motor or a person's muscles drive the machine with a certain ...91... of force called the effort. The machine then applies this movement but ...92.... For example, your fingers operate a can opener, but the blade of the can opener moves with much more force than that produced by your fingers.

88- 1) tools	2) carriers	3) sources	4) fuels
89- 1) to do impossible	2) impossibly to do	3) impossible doing	4) impossible to do
90- 1) suitably	2) rapidly	3) probably	4) quietly
91- 1) value	2) figure	3) amount	4) number
92- 1) produces a larger force to move a load			
2) produces a large force moving the load			
3) a larger move produces force to a load			
4) a larger force produces movement of the load			

PART C: Reading Comprehension

Directions: In this part of the test, you will read two passages. Each passage is followed by four questions. Answer the questions by choosing the best choice, (1), (2), (3), or (4). Then mark your answer sheet.

Passage 1:

Retirement, if you plan well, is filled with leisure – time to do what you want when you want. That is why we call retirement the Golden Years. Retirees with grandchildren have the leisure to see them whenever they want. That changed, however, with the coronavirus pandemic.

Early in the pandemic, health experts warned older adults to limit contact with children. No matter how much you love them, children can spread germs, and older adults are at higher risk of dying from COVID-19. Now, as the pandemic continues, the situation is changing again for some retired senior citizens.

In the United States, some grandparents are adding new activities to their Golden Years – activities like checking schoolwork, supervising study time, and creating educational games. Why? For many families, school is also childcare for working parents. But most school buildings remain closed. Education is happening online and in the home.

As a result, many families are struggling to find childcare. More grandparents are now being asked to not only watch their grandchildren but also supervise their online learning.

93- What does the passage mainly discuss?

- 1) Different things that old people do in their retirement
- 2) How the pandemic is changing the role of grandparents in families
- 3) How to plan for retirement in order to have more leisure time
- 4) How grandparents supervise the online learning of their grandchildren

94- According to the passage, why is retirement called Golden Years?

- 1) People spend more time with their grandchildren in these years.
- 2) In their retirement, people can use online learning to study more.
- 3) People are free to do whatever they want with their lives in these years.
- 4) People can start a new job in these years and earn some more money.

95- According to paragraph 2, why were older people warned to limit their contact with children at first?

- 1) Because they might carry the virus, and children are so much at risk.
- 2) Because old people are more likely to catch the virus from children than from adults.
- 3) Because old people cannot help children with their learning and will just distract them.
- 4) Because children might carry the virus, and old people are more at risk.

96- The word “struggling” in the last paragraph is closest in meaning to .....

- 1) trying leisurely
- 2) trying hard
- 3) losing hope
- 4) preparing

Passage 2:

Australia is on fire. Millions of acres are burning. Thousands of people are fleeing their homes. Millions of animals have died. Species are disappearing. The impact of the fires on the people and the nation is almost too great to understand. Wherever and whenever, people see their homes burned down, the heartbreak is hard to bear. Where can they find safety? Will they be able to rebuild? How can they explain what is happening to their fearful children?

Australia produces a great deal of coal and gas. Many agree that coal and gas add carbon dioxide that contributes to global warming. The first job is to put out the fires. Then will be the time to determine what can be done in the future.

Australian politicians are trying to distract public anger from coal and gas. The question is which one is more important? Jobs or the climate? In Australia, political leaders invest a lot in the economy, especially in coal and gas industries. They believe voters support that view. Although many young Australians do not work in the energy sector, they do worry about the future. For now, they do not have the money or power to change political direction.

97- What does the author think about political atmosphere in Australia?

- 1) There are some problems with it, but it will not change soon.
- 2) It has come to a good balance between economy and climate.
- 3) The voters support politicians who are against fossil fuels.
- 4) Every politician tries to blame the fires on other politicians.

98- Which statement does the author most probably agree with?

- 1) Politicians are totally wrong when they think that voters are interested in economy more than climate.
- 2) The fires have started a revolution in Australia's economy and politics.
- 3) Australia has to stop extracting fossil fuels and try to import them instead.
- 4) Politicians do not invest in environment because voters are not pushing them to.

99- According to paragraph 1, which one is NOT among the concerns of Australians about the fires?

- 1) How to escape from them to a safe place
- 2) How to answer children's questions about them
- 3) Who is responsible for such a terrible situation
- 4) Whether or not they will be able to build their homes again

100- What does the word “fleeing” in the first paragraph most probably mean?

- 1) protecting
- 2) staying at
- 3) rebuilding
- 4) running away from

دفترچه شماره ۲

آزمون شماره ۹

جعده ۹۹/۰۸/۰۴

آزمون‌های سراسری گاج

کمپین درس‌درآنلاین را کنید

آزمون اختصاصی

پایه دوازدهم انسانی

دوره دوم متوسطه

نام و نام خانوادگی:	خاطره داوطلبی:
تعداد سوالاتی که باید پاسخ دهید: ۱۸۰	مدت پاسخگویی: ۱۹۰ دقیقه

علویون مولا برگزاری آزمون اختصاصی، گروه: قرآنی، علوم اجتماعی، تبدیل سوالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعادلسوال	وضعیت پاسخگویی	شماره سوال		مدت پاسخگویی
				از	تا	
۱	ریاضی و آمار ۳	۱۵	اجباری	۱۱۵	۱۰۱	۳۵ دقیقه
	ریاضی و آمار ۱	۱۰	زوج کتاب	۱۲۵	۱۱۶	
	ریاضی و آمار ۲	۱۰	زوج کتاب	۱۳۵	۱۲۶	
۲	اقتصاد	۱۰	اجباری	۱۴۵	۱۳۶	۱۰ دقیقه
۳	علوم و فنون ادبی ۳	۱۵	اجباری	۱۶۰	۱۴۶	۲۵ دقیقه
	علوم و فنون ادبی ۱	۱۰	زوج کتاب	۱۷۰	۱۶۱	
	علوم و فنون ادبی ۲	۱۰	زوج کتاب	۱۸۰	۱۷۱	
۴	زبان عربی (اختصاصی)	۱۰	اجباری	۱۹۰	۱۸۱	۱۰ دقیقه
۵	تاریخ ۳	۱۰	اجباری	۲۰۰	۱۹۱	۲۰ دقیقه
	تاریخ ۱	۱۰	زوج کتاب	۲۱۰	۲۰۱	
	تاریخ ۲	۱۰	زوج کتاب	۲۲۰	۲۱۱	
۶	جغرافیا ۳	۱۰	اجباری	۲۳۰	۲۲۱	۲۰ دقیقه
	جغرافیای ایران	۱۰	زوج کتاب	۲۴۰	۲۲۱	
	جغرافیا ۲	۱۰	زوج کتاب	۲۵۰	۲۴۱	
۷	جامعه‌شناسی ۳	۱۰	اجباری	۲۶۰	۲۵۱	۳۰ دقیقه
	جامعه‌شناسی ۱	۱۰	اجباری	۲۷۰	۲۶۱	
	جامعه‌شناسی ۲	۱۰	اجباری	۲۸۰	۲۷۱	
۸	فلسفه ۲	۱۰	اجباری	۲۹۰	۲۸۱	۳۰ دقیقه
	منطق	۱۰	اجباری	۳۰۰	۲۹۱	
	فلسفه یازدهم	۱۰	اجباری	۳۱۰	۳۰۱	
۹	روان‌شناسی	۱۰	اجباری	۳۲۰	۳۱۱	۱۰ دقیقه

برای اطلاع از نتایج آزمون و زمان دقیق اعلام آن باید در کانال تلگرام گاج عضو شوید. @Gaj_ir

ریاضیات

- ۱۰۱- ارقام ۵، ۶، ۷، ۸ و ۹ را به طریقی کنار هم قرار می دهیم تا همواره رقم های فرد کنار هم باشند. تعداد پنج رقمی های حاصل کدام است؟
۴۸ (۴)	۳۶ (۳)	۲۴ (۲)	۱۸ (۱)
- ۱۰۲- با حروف کلمه «مهربانی» چند جایگشت ۷ حرفی می توان نوشت به طوری که واژه «مهر» در همه آن ها به کار رفته باشد؟
۳۶۰ (۴)	۲۴۰ (۳)	۱۸۰ (۲)	۱۲۰ (۱)
- ۱۰۳- با ارقام ۰، ۱، ۲، ۳، ۴ و ۵ چند عدد شش رقمی مضرب ۵ بین ۲۰۰۰۰۰ و ۴۰۰۰۰۰ و با ارقام متمایز می توان نوشت؟
۳۰۸ (۴)	۲۸۸ (۳)	۱۴۴ (۲)	۹۶ (۱)
- ۱۰۴- با حروف کلمه «ALBORZ» چند جایگشت سه حرفی شامل حرف A می توان نوشت؟
۱۲۰ (۴)	۹۰ (۳)	۶۰ (۲)	۳۰ (۱)
- ۱۰۵- با ۱۲ نقطه بر روی محیط دایره چند مثلث می توان رسم کرد؟
۲۲۰ (۴)	۱۱۰ (۳)	۹۰ (۲)	۶۰ (۱)
- ۱۰۶- ۵ کتاب به زبان عربی، ۶ کتاب به زبان روسی و ۸ کتاب به زبان فارسی داریم. به چند طریق می توان ۲ کتاب با زبان های مختلف از میان آن ها انتخاب کرد؟
۱۲۶ (۴)	۱۱۸ (۳)	۱۰۲ (۲)	۹۶ (۱)
- ۱۰۷- به چند طریق می توان یک گروه چهار نفره از بین ۳ معلم و ۵ دانشآموز انتخاب کرد به طوری که حداقل یک معلم در گروه باشد؟
۷۵ (۴)	۷۰ (۳)	۶۵ (۲)	۶۰ (۱)
- ۱۰۸- مجموعه $A = \{a, b, c, d, e, f, g\}$ مفروض است. این مجموعه چند زیرمجموعه چهار عضوی و فاقد عضو a دارد؟
۲۱ (۴)	۲۰ (۳)	۱۸ (۲)	۱۵ (۱)
- ۱۰۹- فردی باید در یک آزمون به پنج سؤال از ۱۲ سؤال داده شده پاسخ دهد، اگر او بخواهد از بین ۷ سؤال اول حداقل به ۴ سؤال پاسخ دهد، این کار به چند طریق امکان پذیر خواهد بود؟
۱۹۶ (۴)	۱۸۶ (۳)	۱۷۶ (۲)	۱۶۶ (۱)
- ۱۱۰- اگر $\frac{(n+1)!}{n!} + \frac{(n+1)!}{(n-1)!} = 36$ باشد، آن گاه n کدام است؟
۵۰۴۰ (۴)	۷۲۰ (۳)	۱۲۰ (۲)	۲۴ (۱)
- ۱۱۱- از بین ۶ مرد و ۴ زن به چند طریق می توان یک کمیته ۴ نفره تشکیل داد به طوری که حداقل ۲ نفر آن ها زن باشند؟
۱۸۵ (۴)	۱۸۰ (۳)	۱۶۵ (۲)	۱۶۰ (۱)
- ۱۱۲- از بین ۱۰ نماینده مجلس اگر بخواهیم ۳ نفر انتخاب کنیم به طوری که در ۳ جایگاه کاری متمایز قرار گیرند، این کار به چند طریق امکان پذیر است؟
۷۲۰ (۴)	۵۴۰ (۳)	۳۶۰ (۲)	۱۲۰ (۱)
- ۱۱۳- شش نفر می خواهند وارد اتاقی شوند به چند طریق این کار امکان پذیر است به طوری که فرد A جزو سه نفر اول باشد؟
۶۴۰ (۴)	۴۸۰ (۳)	۳۶۰ (۲)	۱۲۰ (۱)

۱۱۴- از تساوی $P(6, 2) = 2x + C_7^6$ مقدار x کدام است؟

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۱۱۵- فضای نمونه‌ای آزمایش پرتاب سه سکه و دو تاس چند عضو دارد؟

۲۸۸ (۴)

۲۵۲ (۳)

۴۳۲ (۲)

۵۷۶ (۱)

توجه: داوطلبگرامی، لطفاً از بین سوالات زوج درس ۱ (ریاضی و آمار (۱)، شماره ۱۱۶ تا ۱۲۵) و زوج درس ۲ (ریاضی و آمار (۲)، شماره ۱۲۶ تا ۱۳۵)،
فقط یک سری را به انتخاب خود پاسخ دهید.

زوج درس ۱

ریاضی و آمار (۱) (سوالات ۱۱۶ تا ۱۲۵)

۱۱۶- نصف $\frac{4}{7}$ عددی برابر ۵۶ است. آن عدد کدام است؟

۴۲۰ (۴)

۳۷۸ (۳)

۱۹۶ (۲)

۱۲۸ (۱)

۱۱۷- در معادله درجه دوم $= 0 -bx + (b-1)x^2$ ، یکی از ریشه‌ها ۲ است. ریشه دیگر کدام است؟

-۱/۳ (۴)

۱/۳ (۳)

-۳/۲ (۲)

۳/۲ (۱)

۱۱۸- در معادله درجه دوم $= 0 -2(x-1)^2 + (x-1) = 0$ ریشه گوچک‌تر کدام است؟

۲/۳ (۴)

۱/۳ (۳)

۳/۲ (۲)

۱/۲ (۱)

۱۱۹- مقدار ریشه مضاعف معادله درجه دوم $= 0 -x^2 - (a+2)x + 2a = 0$ کدام است؟

-۲ (۴)

۲ (۳)

-۱ (۲)

۱ (۱)

۱۲۰- در معادله درجه دوم $= 0 -7x - 2 = ax^2$ حاصل ضرب ریشه‌ها $= -\frac{1}{a}$ است. مجموع ریشه‌ها کدام است؟

۲/۷۵ (۴)

۲/۲۵ (۳)

۱/۷۵ (۲)

۱/۲۵ (۱)

۱۲۱- معادله درجه دومی که ریشه‌های آن اعداد $\sqrt{2}$ و $-\sqrt{2}$ باشند، کدام است؟ $x^2 - \sqrt{2}x - 2 = 0$ (۴) $x^2 - 2x + \sqrt{2} - 2 = 0$ (۳) $x^2 - 2\sqrt{2}x - 2 = 0$ (۲) $x^2 - 2x + 2\sqrt{2} - 2 = 0$ (۱)۱۲۲- در مورد معادله $\frac{4x+3}{2x-3} - \frac{5}{x^2-1} = \frac{2x-3}{2x+2}$ کدام گزینه صحیح است؟

(۱) یک جواب منفی دارد.

(۲) دو جواب مثبت و منفی دارد.

(۳) فاقد جواب است.

۱۲۳- بهزاد کدام مقدار a معادله $\frac{4-5x}{15} = \frac{3}{x+8} + \frac{x+5}{a+1}$ دارای جواب $x = -3$ است؟

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۱۲۴- تابع درآمد و هزینه تولید نوعی کالا به ترتیب x و $R(x) = -\frac{x^2}{4} + 80x$ و $C(x) = 50x + 500$ است. نقطه سربهسر کدام است؟

۶۰ (۴)

۳۰ (۳)

۲۰ (۲)

۱۰ (۱)

۱۲۵- دو کارگر کاری را در ۸ روز تمام می‌کنند. اگر کارگر اول به تنهایی کار را در ۱۲ روز تمام کند، کارگر دوم به تنهایی آن را در چند روز تمام می‌کند؟

۲۴ (۴)

۱۸ (۳)

۱۶ (۲)

۱۴ (۱)

زوج درس ۲

ریاضی و آمار (۲) (سوالات ۱۲۶ تا ۱۳۵)

۱۲۶- نماد ریاضی عبارت «مجموع عددی با ۵ مساوی دو برابر مربع آن عدد منهای ۴ است» به کدام صورت است؟

$$2x^2 + x - 9 = 0 \quad (۴)$$

$$2x^2 - x + 1 = 0 \quad (۳)$$

$$2x^2 + x - 1 = 0 \quad (۲)$$

$$2x^2 - x - 9 = 0 \quad (۱)$$

۱۲۷- در مورد نتیجه‌گیری استدلال‌های زیر، کدام گزینه صحیح است؟

$$a > b, c < 0 \Rightarrow ac < bc \quad (\text{الف}) \quad \text{قدمه: } a > b$$

$$\frac{1}{2} < -\frac{1}{5}$$

$$5 > 2 \therefore$$

ب) قدمه: ۱: اگر امروز جمعه باشد، آن‌گاه مدرسه تعطیل است.

قدمه: ۲: مدرسه تعطیل است.

امروز جمعه است.

$$(۴) \text{ الف: نادرست} \quad (۳) \text{ الف: درست} \quad (۲) \text{ هر دو نادرست}$$

$$\text{در یک قیاس استثنایی قدمه اول به صورت } p \wedge (p \vee q) \Rightarrow q \text{ است. قدمه دوم کدام است?}$$

$$p \quad (۴)$$

$$\sim p \quad (۳)$$

$$\sim q \quad (۲)$$

$$q \quad (۱)$$

۱۲۸- در استدلال زیر چند اشتباه رخ داده است؟

$$\frac{a+b}{b}^2 > \sqrt{ab} \Rightarrow a+b > \sqrt{ab} \Rightarrow (a+b)^2 > (\sqrt{ab})^2$$

$$\Rightarrow a^2 + b^2 > 2ab \Rightarrow a^2 + 2ab + b^2 > 0 \Rightarrow (a+b)^2 > 0$$

$$4 \quad (۴)$$

$$3 \quad (۳)$$

$$2 \quad (۲)$$

$$1 \quad (۱)$$

۱۲۹- برای حل معادله $x^3 - 6x^2 = 0$ راه حل زیر ارائه شده است. خطای ریاضی در کدام مرحله رخ داده است؟

$$x^3 - 6x^2 = 0 \quad \text{معادله}$$

$$x^3(x-6) = 0 \quad \text{مرحله (۱)}$$

$$\text{فاکتور از } x^3:$$

$$\frac{x^3(x-6)}{x^3} = 0 \quad \text{مرحله (۲)}$$

$$\text{ تقسیم طرفین بر } x^3:$$

$$x-6 = 0 \quad \text{مرحله (۳)}$$

$$\text{رسیدن به معادله ساده تر:}$$

$$x = 6 \quad \text{مرحله (۴)}$$

$$\text{رسیدن به جواب معادله:}$$

(۴) فاقد خطا

سایت Konkur.in

$$3 \quad (۳)$$

$$2 \quad (۲)$$

$$1 \quad (۱)$$

۱۳۰- از رابطه $x = \frac{t-y}{t-y}$ مقدار t برابر کدام است؟

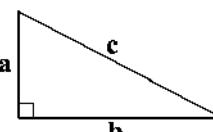
$$t = y-1 \quad (۴)$$

$$t = y+1 \quad (۳)$$

$$t = \frac{x-y}{y} \quad (۲)$$

$$t = \frac{x+y}{y} \quad (۱)$$

۱۳۱- اگر اندازه ضلع b را دو برابر کنیم، آن‌گاه حاصل تفاضل اندازه وتر جدید از اندازه وتر اولیه کدام است؟

۱۳۲- در مثلث

$$a^2 + b^2 \quad (۴)$$

$$a^2 + 4b^2 \quad (۳)$$

$$2b^2 \quad (۲)$$

$$4b^2 \quad (۱)$$

الاقتصاد ۵

حل ویدئویی سوالات این درجه را در
وبایت DriQ.com مشاهده کنید.

سؤال دوازدهم انسانی

۱۳۴- اگر $A = \{2, 5, 7, 0\}$ و $B = \{0, 1, 2\}$ بود، چند تابع از A به B می‌توان تعریف کرد؟

۸۱ (۴)

۲۵ (۳)

۱۶ (۲)

۸ (۱)

۱۳۵- اگر رابطه $f = \{(1, 2), (m, 2), (1, m^2 - 2m), (-1, \frac{1}{m})\}$ معروف یک تابع باشد، مقدار m کدام است؟

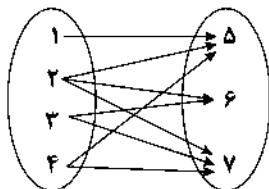
۳ (۴)

۳) صفر

-۱ (۲)

۳, -۱ (۱)

۱۳۶- چند پیکان از نمودار ون زیر حذف کنیم تا رابطه حاصل یک تابع باشد؟

۲ (۱)

۳ (۲)

۴ (۳)

۵ (۴)

اقتصاد

۱۳۷- اگر نقطه M سمت راست نقطه N و نقطه X بین این دو واقع شده باشد، با فرض این‌که همه این نقاط بر روی منحنی تقاضا باشند، کدام گزینه درست است؟

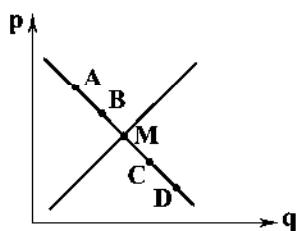
(۲) مقدار تقاضای N بیشتر از M است.(۱) قیمت M از N بیشتر است.(۴) قیمت X از M بیشتر و مقدار تقاضای آن از N بیشتر است.(۳) مقدار تقاضا و قیمت در M و X بیشتر از N است.

۱۳۸- با توجه به منحنی‌های مقابل، کدام گزینه حاوی پاسخ صحیح پرسش‌های زیر است؟

الف) مقدار تقاضا به ترتیب در کدام نقطه به بیشترین و کمترین حد خود رسید؟

ب) در کدام نقطه، اختلاف عرضه و تقاضا به کمترین حد خود رسید؟

ج) منحنی تقاضا با حرف ..... و منحنی عرضه با حرف ..... نشان داده می‌شود.

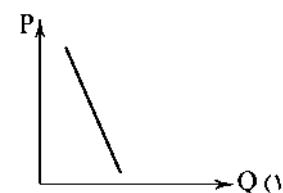
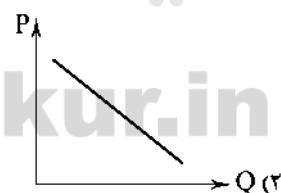
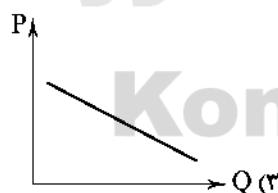
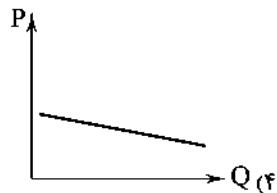
(۲) الف: D-S ب: C-B ج: B-C

(۱) الف: D-S M: A-D ب: ج: A-D

(۴) الف: S-D ب: C-B ج: B-C

(۳) الف: S-D M: A-D ب: ج: A-D

۱۳۹- کدام یک از نمودارهای زیر، نشان از ضروری تر بودن کالا دارد؟

۱۴۰- با فرض این‌که بازار تحت هدایت عوامل بیرونی نباشد و قیمت کالای X رو به افزایش باشد، با قطعیت می‌توان گفت .....

(۱) این کالا ضروری است و میزان تقاضای مردم تغییری نخواهد کرد.

(۲) این کالا لوكس است و میزان تقاضای مردم کاهش پیدا خواهد کرد.

(۳) بازار دچار کمبود عرضه است و مقدار عرضه پس از مدتی افزایش پیدا خواهد کرد.

(۴) بازار دچار کمبود تقاضا است و مقدار تقاضا پس از مدتی افزایش پیدا خواهد کرد.

۱۴۰- کدام یک از جدول‌های زیر، به ترتیب مربوط به «عرضه» و کدام مربوط به « تقاضا » است؟

مقدار (کیلو)	قیمت
۴۷۲۰	۸۲۰۰
۶۳۵۰	۷۴۳۰
۹۲۴۰	۶۹۵۰
۱۲,۳۷۲	۵۰۰۰

ب)

مقدار (کیلو)	قیمت
۱۵۸	۵۶۸۴
۱۷۳	۶۷۵۲
۱۹۹	۸۳۲۲
۲۰۳	۱۰,۳۴۶

الف)

مقدار (کیلو)	قیمت
۱۰,۴۵۰	۴۳۵۰
۱۲,۶۷۲	۶۸۵۰
۱۳,۷۶۳	۱۰,۳۴۰
۱۸,۲۵۴	۱۵,۷۱۰

د)

مقدار (کیلو)	قیمت
۱۸۰	۴۵,۶۱۲
۱۵۹	۶۴,۳۲۰
۱۴۸	۷۶,۹۴۶
۱۳۰	۸۳,۵۴۲

ج)

۴) ج - ب

۳) د - الف

۲) د - ب

۱) الف - د

۱۴۱- در کدام گزینه «رفتار اقتصادی» به درستی معرفی شده است؟

- (۱) چگونگی تصمیم‌گیری و اقدام هر یک از تولیدکنندگان و مصرفکنندگان و واکنش آن‌ها نسبت به تغییرات وضعیت اقتصادی
- (۲) چگونگی کنترل قیمت‌ها با میزان تولید و عرضه بدون دخالت دولت و تا شکل‌گیری یک بازار تعادلی
- (۳) چگونگی تعیین وضعیت تقاضا و عرضه با بررسی شب منحنی‌های تقاضا و عرضه و ارزیابی حساسیت‌های قیمتی
- (۴) ارتباط خریداران و فروشنده‌گان یک کالا و میزان تقاضای آن با توجه به کشن قیمتی عرضه

۱۴۲- کدام گزینه بوداشت صحیحی از «صعودی بودن منحنی عرضه» است؟

- (۱) مقدار کالاهای عرضه شده با افزایش قیمت دچار کاهش می‌شود.
- (۲) تغییر قیمت با تغییر مقدار کالای تولیدی ناهمانگ است.
- (۳) افزایش قیمت به ضرر تولیدکننده و کاهش آن به سود آن‌ها است.
- (۴) کاهش قیمت موجب کاهش مقدار تولید کالاهای عرضه شده می‌شود.

۱۴۳- کدام گزینه به پرسش‌های زیر به درستی پاسخ داده است؟

الف) در کدام گزینه، همگی از عوامل تأثیرگذار بر میزان تقاضای مصرفکننده هستند؟

ب) مواجهه مصرفکننده و تولیدکننده، ..... را شکل می‌دهد.

ج) اگر مصرفکننده حاضر باشد برای کالا مبلغ بیشتری را پردازد، ..... اتفاق می‌افتد.

د) اگر تعداد فروشنده‌گان محدود به چند نفر باشد، با چه بازاری روبه‌رو هستیم؟

(۱) الف: سلیقه - تبلیغات - قیمت ب: بازار ج: افزایش قیمت د: انحصار در خرید

(۲) الف: درآمد - تبلیغات - هزینه تولید ب: قیمت تعادلی ج: افزایش تولید د: انحصار در فروش

(۳) الف: قیمت سایر کالاهای - درآمد - سلیقه ب: بازار ج: کاهش تقاضا د: انحصار در فروش

(۴) الف: قیمت - قیمت سایر کالاهای - هزینه تولید ب: قیمت تعادلی ج: کاهش مصرف د: انحصار در خرید

۱۴۴- کدام عبارت‌ها صحیح هستند؟

الف) تعامل خوب بین عرضه‌کننده و تقاضاکننده، موجب ایجاد منافع دوسویه می‌شود.

ب) منحنی عرضه نشانگر چگونگی رفتار اقتصادی تقاضاکننده و مصرفکننده است.

ج) در یک قیمت ثابت، اگر تولیدکنندگان بیش از نیاز مصرفکنندگان، کالا تولید کنند، به علت افزایش قیمت، برخی از مصرفکنندگان موفق به تهییه کالا نخواهند شد.

د) عامل هماهنگ‌کننده مقدار عرضه و تقاضا، قیمت است.

۴) د - ب

۳) ج - د

۲) ب - ج

۱) الف - د

^{۱۵۱}- وزن کدام گزینه با بیت «بنای عمر نمودی که یاددار نهاد / ما به بند بستی خود از کمند بختی» یکسان است؟

- ۱) مبابه لطف بگو آن غزال رعنارا
 ۲) اگر خون دل از مزگان بریزی آب خود ریزی
 ۳) ز سوی مصر به کنعان عجب رهیست که باشد
 ۴) چون چشم چشم بند تو در خاطرم فتاد

که سربه کوه و بیبان تو دادهای ما را
 وگر زهر از لب خنجر نوشی نیش ما باشی
 هنوز قافله در مصر و فاقد و خبر آید
 بنمود طبع من ید بیضا به ساحری

۱۵۲- قطعه هجاء و اکانه کدام است به شکار «— / — / — / — / —» است؟

- ۱) چو کسی نمی تواند که ببوسد آستینت
برویم و رخت هستی ببریم از آستانت

۲) چون لعل آبدار تو از روی دلبری
آبی است عارضت که مرا عین آتش است

۳) جهان اگرچه مرا برقرار خود نگذاشت
گمان مبر که جهان نیز بر قرار خود است

۴) می رساند رنج و یندارم که راحت می رساند
می فرستد درد و می گویم که درمان می فرستند

^{۱۵۲}-۵- کدام گزینه به وزن سی «له داشم، بیک پد» حنگ و نغمه زد / «له ددم، بشکسته آه و ناله زاد» اشاده شده است؟

- (١) مفتعلن مفاعيلن مفتعلن مفاعيلن
(٢) مفاعيلن مفاعيلن مفاعيلن مفاعيلن
(٣) مفاعيلن فعلاتن، مفاعيلن فعلاتن

۱۵۴- کدام بیت بر وزن «مفعول فاعل اث مفاعیل فاعل» سروده شده است؟

- ۱) چندین که برشمردم از ماجراهی عشقت
 ۲) هر کس که به جان آرزوی وصل تو دارد
 ۳) تا قدم باشدم اندرونی فدمش افتتم و خیزم
 ۴) گفتی ز خاک پیشترند اهل عشق من

^{۱۵۵}- وزن کدام است «مفتولن فاعلات مفتولن فع» است؟

- ۱) و گر کتاب نیایم تفاوتی نکند
۲) چرا خفته است چشم نیم مست
۳) تا پشت کمان می‌شکند ابروی شوخت
۴) ماه فرو رفت و آفتاب برآمد

^{۱۵۶}- کدام گزینه بر وزن « فعلان، مفاعلان، فعلن » بست و مذکور شده است؟

- ۱) خون شد دل من ندیده کامی
۲) شب تاریک سرمه بود مگر
۳) گل به سلام چمن آمد بهار
۴) هم توبه طاعت و هم معصیت

- ۱) جان بود و دلی ما را دل در سر کارت شد

۲) نامت شنوم دل ز فرح زنده شود

۳) گر زانکه توئی نقطه پرگار محبت

۴) اه، است بر کانه غم عشقش، و ما

جان مانده چه فرمایی در پای تو افشاری
حل من از اقبال تو فرخنده شود
از نقطه بروون آی و ز پرگار میندیش
حمد بای صر نسبت به بابن نم، سمه

علوم و فنون ادبی ۹

حل ویدئویی سوالات این رفعه را در
بایت DriQ.com مشاهده کنید

سوال دوازدهم انسانی

۱۵۸- ایات کدام گزینه با بیت «در کمترین صنع تو مدهوش ماندهایم / ما خود کجا و وصف خداوند آن کجا؟» تناسب معنایی دارد؟

به غایتی ست که از حد وهم بیرون است
تیر حکم ش نیاید اندر شست
در عقل نمی‌گنجی در وصف نمی‌آیی
به جهان خرم از آنم که چنانم تو پسندی
در عقل این نگنجد در خاطر آن نباشد
نه با چون و چرايش عقل را کار

(الف) که دوستداری و اخلاص من به حضرت تو
ب) گنه ذاتش نگنجد اندر عقل
ج) عقل از تو چه دریابد تا وصف تو اندیشد؟
د) هم نشاط از تو و هم غم، چه غم او شاد نباشم؟!
ه) دل از تو برگرفتن بر دیگری نهادن
و) نه در ایوان قربیش وهم را بار

(۲) ب - ج - و

(۱) الف - د - ه

(۴) الف - ب - و

(۳) د - ه - و

۱۵۹- کدام گزینه با بیت «گر خلق تکیه بر عمل خویش کرده‌اند / ما را بس است رحمت و فضل تو متکا» تناسب ندارد؟

شاد آن کسان که تکیه به لطف خدا کنند
نیست بروایی ز میزان، مردم سنجیده را
که رحم اگر نکند مدعی خدا بکند
آب خضر از پنجه خشک توکل می‌چکد

(۱) دیوار محکمی نتوان یافت در جهان
(۲) خودحساب از پرسش روز حساب آسوده است
(۳) تو با خدای خود انداز کار و دل خوش دار
(۴) با توکل تشنگان راگر بود بیعت درست

۱۶۰- کدام گزینه با بیت «یا رب قبول کن به بزرگی و فضل خویش / اکان را که رد کنی، نبود هیچ ملت‌جا» ارتباط مفهومی بیشتری دارد؟

چون که تقدير چین است چه تدبیر کنم؟
دارم طمع که روضه رضوان من شوی
مگر امید به بخشایش خداوندی
زان قطره مجو آب که گوهر شده باشد

(۱) نیست امید صلاحی ز فساد حافظ
(۲) دور از تو گرچه ز آتش دل در جهان تم
(۳) مرا چه بندگی از دست و پای برخیزد؟
(۴) امیدگشایش نبود در گره بخل

توجه: داوطلب گرامی، لطفاً از بین سوالات زوج درس ۱ (علوم و فنون ادبی ۱، شماره ۱۶۱ تا ۱۷۰) و زوج درس ۲ (علوم و فنون ادبی ۲، شماره ۱۷۱ تا ۱۸۰) فقط یک سری را به انتخاب خود پاسخ دهید.

زوج درس ۱

علوم و فنون ادبی ۱ (سؤالات ۱۶۱ تا ۱۷۰)

۱۶۱- در کدام گزینه، به نام شهری اشاره شده است که در زمان سامانیان عده‌ترین مرکز فرهنگی به شمار می‌آمد؟

تاقش ارض طوس ز جسم تو کامیاب
در وی شدن همان و برون آمدن همان
با بوی گل و مشک و نسیم سمن آید
خسرو روی زمین سنجیر ز عالم درگذشت

(۱) از زهر رشک، خاک نشاپور سبز گشت
(۲) بر اصفهان گذشتمن من بود یک زمان
(۳) هر باد که از سوی بخارا به من آید
(۴) چاشتگه در شهر مرو آن نامور فخر زمان

۱۶۲- اثر زیر در چه تاریخی به رشتۀ تحریر در آمده است؟

«پس امیر ابو منصور عبد الرزاق، دستور خویش، ابو منصور المغقری را به مردم تا خداوندان کتب را، از دهستان و فرزانگان و جهان دیدگان از شهرها بیاورد و چاکر او ابو منصور المغقری به فرمان او نامه کرد و کس فرستاد به شهرهای خراسان و هشیاران از آن جا بیاورد از هر جای و از هر شارستان، گرد کرد و بنشاند به فراز آوردن این نامه‌های شاهان و کارنامه‌های شاهان»

(۲) سال ۳۶۴ قمری

(۱) سال ۲۹۸ قمری

(۴) سال ۳۶۶ قمری

(۳) سال ۳۴۶ قمری

۱۶۳- کدام عبارت نادرست است؟

(۱) آوردن موعده و نصیحت در شعر پارسی از آغاز قرن چهارم معمول نبود و در این باب، قطعه‌های کوتاهی سروده شد؛ اما کسی که قصيدة تمام و کمال در این موضوع سرود، «ناصرخسرو» بود؛ سپس «کسایی مروزی» شیوه او را ادامه داد.

(۲) زبان فارسی باستان در دوره هخامنشیان (۵۵۹ تا ۳۳۰ ق.م.) رایج بود. آثار بر جای مانده از آن، فرمان‌ها و نامه‌های شاهان هخامنشی است که به خط میخی نوشته شده است.

(۳) شاعران قرن چهارم و نیمة اول قرن پنجم، بیشتر به واقعیت بیرونی نظر داشتند و مفاهیم ذهنی آنان از قلمرو تعالیم کلی اخلاقی فراتر نمی‌رفت.

(۴) قرن چهارم هجری، دوران غلبه، رواج، حفظ و ارائه آداب و رسوم ملی بود. پایه حمامه‌های ملی به زبان فارسی در این قرن گذشته شد که زبان فارسی را با ادبیات غنی آن به اوچ رساند.

۱۶۴- همه بیت‌های زیر سروده شاعرانی است که در دربار غزنویان خدمت می‌کردند، به جز.....

بیام من وجهری دامغانی
از آن پادشاهان بری بی‌گمانی
شاعری سودا مپر روساحری کن ساحری
تا طریق فرخی گویی و طرز عنصری
گردند ز بس خدمت او گوژتر از دال
گرد در او گرد و جز آن خدمت مسکال
نصیب دشمن او مرگ و محنت و تیمار
چنین کنند بزرگان چوکرد باید کار

(۱) سوی تاج عمرانیان هم بدین‌سان
تو زان پادشاهان همی‌نیستی کم

(۲) عشق گفت ای انوری دانی چه منیوش این سخن
لیکن ار انصاف خواهی هیچ حاجت نیست

(۳) میران بر او همچوالف راست درآیند
ای فرخی ار نام نکو خواهی جستن

(۴) نصیب شاه جهان غز و باد و نصرت و فتح
بیا و از سر این خانه عنصری برخیز

۱۶۵- در چند بیت آرایه «وازه‌آرایی» به کار رفته است؟

(الف) بر من عاشق سرمست حلال است مدام

(ب) مشو دلتنه اگر یک چند اشکت بی‌اثر باشد

(ج) جاؤدان جمله داد و دین زاید

(د) روی تومه تمام بر سر رو

(ه) پسر رانش اندند پیران ده

(و) ای گدایان خرابات خدا یار شعاست

درد دردی که به از صاف دوا می‌نوشم
که سازد خاک را گلزار، آب آهسته آهسته
ملک را خود ملک چنین باید
رخساره‌گل شکفته بر ماه
که مهرت بر او نیست مهرش بده
چشم انعام مدارید ز انعامی چند

(۱) (۲) (۳) (۴)

۱۶۶- کدام گزینه با بیت «دل نیست کبوتر که چو بروخاست نشیند / ما او سر بامی که پریدیم، پریدیم» تناسب معنایی ندارد؟

ز بامی که بروخاست مشکل نشیند
وآن چه نه پیمان دوست بود شکستیم
داغ صبوری‌ای که ندارم، به جان نهم
مانیز هم از صحبت تو سیر شده‌ستیم

(۱) مرنجان دلم را که این مرغ وحشی

(۲) هرچه نه پیوند یار بود پریدیم

(۳) کاری مکن که پاکش از آستان تو

(۴) چونان که تو از صحبت ما سیر شده‌ستی

۱۶۷- بیت «بی عمر زنده‌ام من و این بس عجب مدار / روز فراق را که نهد در شمار عمر؟» با کدام گزینه تناسب معنایی ندارد؟

جان من رفته است و من با خود نمی‌آرم هنوز
که زندگانی بی عشق، زندگانی نیست
آن چنان کس هیچ وقت از عمر برخوردار نیست
برگ صبوری که راست بی‌رخ نیکوی دوست

(۱) مرده‌ام بی یار و پندارم که دارم زندگی

(۲) ز عمر اگر طلبی بهره، عشق ورز ای دوست

(۳) چون حسین آن کس که عمرش نیست صرف عشق دوست

(۴) عمر به پایان رسید در هوس روی دوست

^{۱۶۸}- کدام گزینه با بیت «برو شادی کن، ای یار دل افروز / غم فردا، نشاید خورد امروز» تناسب معنایی دارد؟

- تو جای می‌گذاری از بهر یار دیگر؟
قصیرهای رفتہ به خدمت قضاکنیم
بنوش باده دمادم که باده غم‌شکن است
علشق دل‌شده با یار و فاچون نکند؟

- ۱) اگهتی که بار دیگر ننشست در دل تو
  - ۲) برخیز تابه عهد امانت و فاکتیم
  - ۳) گذاری از چه که پشتت ز بار غم شکند؟
  - ۴) می‌کنند جور و ز من چشم و فا دارد بار

^{۱۶۹}- مضمون کدام گزینه متفاوت است؟

مانکواهیم که نامش به زبان هم گزند
دشنام اگر ز لفظ تو باشد دوای ماست
پیش ما دشنام یاران از دعا بهتر بود
بـ، نباشـ، بـودـ نـکـ و اـی دـوـستـ!

^{۱۷}- مفهوم بیت «ما و اسری است با تو، که گر خلق روزگار / دشمن شوند و سر برود، هم بر آن سریم» در حمه ایات دیده می‌شود، به جز.....

توان کردن ز رنگ رفته ام طرح گلستان ها
مرا روزی مباد آن دم که بی یاد تو بنشینم
در سال و ماه عمر ر ز جانم جدا بود
غیر سودای توکاری دگر آموخته ام

- ۱) چنین کز شوق نیرنگ خیالت می‌روم از خود
  - ۲) الا همنشین دل که یارانت برفت از یاد
  - ۳) ای وای و حسرتا که اگر عشق یک نفس
  - ۴) به سر زلف درازت که من ار در همه عمر

زوج درس ۳

علوم و فنون ادبی ۲ (سوالات ۱۷۱ تا ۱۸۰)

^{۱۷۱}- در همه گزینه های ویژگی های ادبی، «سیک عراقی» اشاره شده است، به جز.....

- (۱) شعر از دربار خارج شد؛ قصیده از رونق افتاد و غزل عارفانه و عاشقله رواج یافت.

(۲) کاربرد غزل بیشتر شد و جایگاه «تخلص» در انتهای آن تثبیت گردید.

(۳) لغات فارسی اصیل قدیم کم شد و جای آن‌ها را لغات عربی گرفت.

(۴) توجه به علوم ادبی، از جمله «بیان» و «بدیعه» بیشتر شد.

^{۱۷۲}- کدام گزینه نمونه مناسب، بای و بگزین است؟

«از دیگر و پنجم، هم زبان این دوره و درود نغات قسمای مختلط ترک و مغول، به زبان فارسی، است که در دوره تیمور سمعت داشد آن، مشترک شد.»

- که بس عجایب و خوب آفرید خلاقت
به نیک و می که نظری بود در آفاقت
بر ت و آید و باز آورد ز بیلاقت
که پادزه دل است آن لب چو تریاقت

- (۱) به دفع چشم بد از روی بر مگیر نقاب
  - (۲) مگر در آینه بینی و گزنه ممکن نیست
  - (۳) مگر هم ایلچی آه صبحگاهی من
  - (۴) هلاک می‌شوم آخر بیا و دستم گیر

^{۱۷۲}- در همه بسته‌ها و نسخه‌های فکری، «سک عراق» بر جسته است، به حزب.....

- بے تیمار جهان دل را چرا باید که بخسانی؟
شادی من همین غم تو بس است
بی بیار نیستم چو غم‌ش هست بیار من
از غم خود شادمانی می‌کنم

- ۱) ازو بی‌اندھی بگزین و شادی با تن آسانی
  - ۲) با غم‌ت شادی جهان هوس است
  - ۳) بی‌کار نیستم که مرا عشق اوست کار
  - ۴) از غم‌نم شادی و تا بش نیده‌ام

^{۱۷۴}- عیارت زیر، برگرفته از کدام اثر است؟

«امیر قسمو، به من دستور داد که ساده بنویسم؛ به طوری، که عامة مردم بفهمند.»

- ١) بلك نامه ٢) ظرفنامه ٣) محاكمة اللغتين ٤) انوار شهابي

۱۷۵- در چند بیت آرایه «تشبیه» وجود دارد؟

از سر زلف تو در پای دل مازنجیر
اوج دولت، طاق نسیان است در ایام ما
شد می گلگون مرا دور از لبت با خون یکی
خوش دلم خوش دل اگر نیش دمادم دارد
خاصه از دست حرفی که به رضوان ماند

۵

۴ (۳)

- الف) در آفاق گشاده است ولیکن بسته است
ب) هر که دولت یافت، شست از لوح خاطر نام ما
ج) ای سرشک من ز لعلت با می گلگون یکی!
د) شاکرم شاکر اگر زهر پیاپی بخشد
ه) می حلal است کسی را که بود خانه بهشت

۲ (۱)

۳ (۲)

طمع به دور دهانت ز کام دل ببریدم
تو «مچو باد بهاری گره گشامی باش
کی نظر در فیض خورشید بلند اختر کنم
در آتش شوق از غم دل غرق گلاب است

جانم آن لحظه که غمگین تو باشم شاد است
مویی به میان آمده یا ممی میان است
وی قامت تو سروی، وی دوی تو بهاری!
چو نار طرّه او روز من شب تار است

۱۷۶- در کدام گزینه هر چهار پایه «تشبیه» ذکر شده است؟

- ۱) امید در شب زلفت به روز عمر نبستم
۲) چو غنچه گرچه فرو بستگی است کار جهان
۳) من که از یاقوت و لعل اشک دارم گنجها
۴) گل بر رخ رنگین تو تا لطف عرق دید

۱۷۷- در کدام گزینه «تشبیه بلیغ» وجود ندارد؟

- ۱) ای که رویت چو گل و زلف تو چون شمشاد است!
۲) آن موی میان تو که سازد کمر از موی
۳) ای زلف تو کمندی، ابروی تو کمانی
۴) چه لعبت است که از مهر ماه خسارش

۱۷۸- در کدام گزینه «اضافه تشبیهی» وجود دارد؟

خاطر صحراست یا عزیمت نخجیر?
که چو دریا شد و چون کان گهر بازآمد
در دهان ترگیں تر لؤلؤ لانا نهاد
و افکنده در هوای تو سیمرغ وهم بال

- ۱) ماه پری روی من ندانمت ام روز
۲) ظاهر آن است کز این پس گهر ارزان گردد
۳) ابر نوروزی برآمد وز سر تردانی
۴) بشکسته در قفای تو شهباز عقل پر

۱۷۹- کدام گزینه با بیت «گویند روی سرخ تو سعدی که زرد کرد / اکسیر عشق بر مسم افتاد و زر شدم» تناسب معنایی ندارد؟

فرار مسند خورشید تکیه گاه من است
که سلطنت رسد آن را که یافت ظلّ (=سایه) هما
در سایه عنایت تو ذره های خاک
گر از این نقد به یک جو بدهد خرواری

- ۱) از آن زمان که بر این آستان نهادم روی
۲) منم ز سایه او آفت اباب عالمگیر
۳) از نیکوبی چو دلبر خورشیدرو شوند
۴) شاعر از خرمن این قوم به کاهی نرسد

۱۸۰- کدام گزینه با بیت «گفت که شیخی و سری، پیشو و راهبری / شیخ نی ام، پیش نی ام، امر تو را بنده شدم » تناسب معنایی ندارد؟

که هرچه دوست پسندد به جای دوست رواست
حق حکم تو ز ماتسلیم و حکم تو حق است
مکن مخالفت او و هرچه خواهی کن
به کفی خاک چه تعمیر تو انم کردن؟

- ۱) مرا به هرچه کنی دل نخواهی آزدن
۲) هرچه خواهی کن که بر ما دست حکمت مطلق است
۳) چو در طریق مرؤت موافقت شرط است
۴) رخنه در ملک وجودم ز قفس بیشتر است

ذیان عربی (اختصاصی)

■■ عین الأصح والأدق في الجواب للترجمة أو التعريب أو المفهوم (١٨٥ - ١٨١):

١٨١- «إن هذه أنتكم أمة واحدة وأنا ربكم فاعبدون»:

- (١) همانا این امت شما، امّتی یگانه است و من پروردگار آن هستم، پس مرا پرستش کنید!
- (٢) بی‌گمان این امت شماست؛ امّتی یکپارچه و من پروردگار تان هستم، پس مرا بپرستید!
- (٣) بی‌شک امت شما، امّتی یکپارچه است، و من پروردگار آن هستم، پس باید مرا بپرستید!
- (٤) قطعاً این امت شما، امّتی یگانه است و من پروردگار تان هستم، پس مرا عبادت می‌کنید!

١٨٢- «قَنْ قَنْعَنَ اللَّهُ عَيْوَنَ قَلْبِهِ يَبْصُرُ أَنَّ عَالَمًا أَكْبَرَ قَدْ انْطَلَقَ فِيهَا»:

- (١) خداوند چشمی دل هر کسی را بگشاید، دنیایی بزرگ‌تر را نظاره خواهد کرد که در وی پیچیده شده است!
- (٢) خداوند چشمان قلب بنده‌ای را باز نکرد مگر آن که دنیایی بزرگ را دید که در درون وی به هم پیچیده شده است!
- (٣) آن کس که چشم دلش توسط خداوند گشوده شده، دنیایی بزرگ‌تر را می‌بیند که در وی پیچیده شده است!
- (٤) هر کس خداوند چشمان قلبش را باز کند، می‌بیند که دنیایی بزرگ‌تر در درون او به هم پیچیده شده است!

١٨٣- عین الخطأ:

- (١) ما من شيء أحسن من العلم والعمل به: هييج چيز بهتر از علم و عمل به آن نیست.
- (٢) كأنَّ الْعِلْمَ مَصْبَاحٌ يَنْبَغِي الطَّرِيقَ لِصَاحِبِهِ: گوئی علم چراغی است که راه را برای صاحبیش روشن می‌سازد.
- (٣) وَ مَنْ لَمْ يَكْتُبْ عَلَمًا فَلَنْ يَبْقَى لَهُ ذِكْرٌ: و هر کس که علمی را به دست نیاورده، یادی از او باقی نخواهد ماند.
- (٤) فَأَهْلُ الْعِلْمِ أَحْيَاءٌ وَ النَّاسُ مَوْتَىٰ: جه اهل علم زنده می‌مانند در حالی که مردم می‌مرند!

١٨٤- «إِنَّ پیشنهاد خوب است، و همگی بر عمل به این حدیث همکاری خواهیم کرد!»: عین الصحيح:

- (١) هذااقتراح جيد، و سنتعاون جميعاً على العمل بهذا الحديث!

(٢) هذااقتراح حسن و سنتعاون كلنا على العمل بهذا الحديث!

(٣) هذااقتراح حسن، فلتتعاون جميعاً على أن نعمل بهذا الحديث!

(٤) هذااقتراح جيد فلذلك نتعاون جميعاً على العمل بهذا الحديث!

١٨٥- «كأن إرضاء جميع الناس غاية لا تدرك!»: عین المناسب في المفهوم:

- (١) عمر به خشنودی دل‌ها گذار / تاز تو خشنود شود کردگار
- (٢) تسليم و رضا پیشه کن و شاد بزی / چون نیک و بد جهان به تقدیر تو نیست
- (٣) دهان خصم و زبان حسود نتوان بست / رضای دوست به دست آر و دیگران بگذار
- (٤) پنج روزی که در این مرحله مهلت داری / خوش بیاسای زمانی که زمان این همه نیست

■■ عین المناسب في الجواب عن الأسئلة التالية (١٩٠ - ١٨٦):

١٨٦- «المسلمون خمس سكان العالم و يعيشون في مساحة واسعة!»: عین الصحيح:

- (١) المسلمين: اسم - جمع سالم للمؤنث - معرف بآل / مبتدأ و مرفوع بالalo
- (٢) خمس: اسم - مفرد مذكر - من الأعداد الأصلية / خبر و مرفوع بالضمة
- (٣) سكان: اسم - جمع تكسير (مفرد: الساكن و هو اسم فاعل) / مضاف إليه و مجرور
- (٤) العالم: مفرد مذكر - اسم فاعل من الفعل المجرد الثلاثي - معرف بآل / مضاف إليه و مجرور

١٨٧- عین الخطأ:

- (١) المُسْتَوْضَفُ: مكان يُعالَجُ فيه المرضى!
- (٢) المُرافقُ: الأماكن التي يَنْتَفِعُ بها جميع الناس!
- (٣) الفندق: مبنى يُلْبَثُ فيه السياح و الزوار لمدة معينة!
- (٤) الاقتراح: الرأي الذي يُطَرَّحُ لتحسين الوضع أو حل مشكلة!

۱۸۸- عین حرف «اللون» من التعرف الأصلية للفعل:

- (۲) إن تتحدونا أمام أعداءكم ينسحبوا!
 (۴) طالبات الصّفَّ يمارسن نشاطاً حرّاً
 (۲) إعلموا أنَّ للرجال على الأفعال أسماءً
 (۴) المُجَالِسَة مؤثرة فعلى المرأة أن يحسن اختيار الصديق!

(۱) من آمالي أن ينتشر السلام في العالم!

(۳) عصفت رياح شديدة فانقطعت الكهرباء!

۱۸۹- عین حرف «على» يختلف من حيث المعنى:

- (۱) في الظلام على السائق أن يكون أكثر حذراً
 (۳) على القيام بأداء واجباتي بأحسن وجهاً

۱۹۰- عین الصحيح في الإعراب:

- (۲) ستُصبح أبواب المدارس مغلقةً عند المساء!
 (۴) كأنَّ الصبر هو الحلُّ الوحيد لبعض المشاكل!

(۱) لعلَّ السماء تُمطر هذا اليوم!

(۳) إنَّ المجتهدين في الحياة ناجحين!

تاریخ

۱۹۱- چرا الیور کرامول مدتها پس از برانداختن نظام پادشاهی انگلستان «قرن هفدهم»، مجلس این کشور را منحل کرد؟

- (۱) مجلس خواستار بازگشت به نظام پادشاهی شد.
 (۴) جنگ علیه اسپانیا و فرانسه با مخالفت مجلس موافق شد.

(۳) کرامول به دلایل مذهبی با مجلس درگیر شد.

۱۹۲- کدام گزینه از نقاشان برجسته عصر زندیه نبود؟

- (۴) محمد صادق
 (۳) میرزا بابا

(۲) جهانگیر میرزا

(۱) اشرف

۱۹۳- کدام گزینه از عوامل رونق اقتصادی ایران در دوره حکومت کریم خان زند بوده است؟

- (۱) افزایش مالیات‌ها
 (۳) آرامش و ثبات سیاسی نسبی
 (۴) امضای قرارداد بازرگانی با فرانسه و انگلستان

- (۲) تشدید نبرد بین اروپا و عثمانی
 (۳) تمایل نداشتن کشورهای خارجی به برقراری رابطه با ایران

۱۹۴- کدام عامل سبب گاهش مناسبات سیاسی و اقتصادی ایران با جهان خارج در دوران افشاریه و زندیه است؟

- (۲) تشدید نبرد بین اروپا و عثمانی
 (۴) مخالفت حاکمان ایران با خواسته‌های استعماری کشورهای غربی

(۱) درگیری‌های داخلی و بی‌ثباتی سیاسی

(۳) تمایل نداشتن کشورهای خارجی به برقراری رابطه با ایران

- (۴) شاهزاد
 (۳) حسینقلی خان

- (۲) ابراهیم شاه
 (۱) عادل شاه

۱۹۵- کدام یک از جانشینان نادرشاه در تمام دوران سلسله زندیه برو شهرو مشهد حکومت کرد؟

- (۴) شاهزاد
 (۳) حسینقلی خان

(۱) ناصرالدین شاه - مظفرالدین شاه

(۳) فتحعلی شاه - محمد شاه

- (۲) فتحعلی شاه - ناصرالدین شاه

- (۴) محمد شاه - مظفرالدین شاه

۱۹۶- از کدام پادشاهان قاجار، سفرنامه‌های متعددی به جا مانده است؟

- (۲) فتحعلی شاه - ناصرالدین شاه

- (۴) محمد شاه - مظفرالدین شاه

(۱) ناصرالدین شاه - مظفرالدین شاه

(۳) فتحعلی شاه - محمد شاه

- (۲) فتحعلی شاه - ناصرالدین شاه

- (۴) محمد شاه - مظفرالدین شاه

۱۹۷- ویژگی مهم کتاب «تاریخ بیداری ایرانیان» اثر میرزا محمد ناظم‌الاسلام کرمانی، کدام است؟

- (۱) مورخ تلاش کرده تا با بررسی سیر حوادث و مطالعه علل و نتایج رویدادها به قوانینی دست یابد که آن را «حکمت تاریخی» می‌نامید.

- (۲) در نگارش این کتاب از نتایج تحقیقات علمی چون باستان‌شناسی، جغرافیا، جامعه‌شناسی، اسطوره‌شناسی و ... استفاده شده است.

- (۳) نویسنده این کتاب ضمن توجه به مردم، نقش طبقات اجتماعی مختلف را در انقلاب مشروطیت نشان داده است.

- (۴) استفاده از شعر در بیان رویدادها و به کار بردن الفاظ مصنوع ادبی، زبانی خاصی به نثر این کتاب بخشیده است.

در کدام دسته از منابع تاریخی پژوهش در تاریخ معاصر ایران، آثاری از نویسنده‌گان خارجی نیز وجود دارد؟

- (۱) کتاب‌های تاریخی - آثار ادبی
 (۲) متون حقوقی - سفرنامه‌ها

- (۳) کتاب‌های تاریخی - سفرنامه‌ها

- (۴) آثار ادبی - خاطرات

(۱) کتاب‌های تاریخی - آثار ادبی

(۳) کتاب‌های تاریخی - سفرنامه‌ها

(۴) آثار ادبی - خاطرات

۱۹۸- کدام دولتهای اروپایی، نخستین استعمارگرانی بودند که به هند وارد شدند؟

- (۴) پرتغال - اسپانیا

- (۲) ایتالیا - انگلستان

- (۳) آلمان - روسیه

- (۱) فرانسه - هلند

۱۹۹- کدام یک از روشنگران مشهور عصر انقلاب فرانسه از تفکیک قوای سیاسی و حقوق بشر دفاع می‌کرد؟

- (۴) روسو

- (۳) کرامول

- (۲) مونتسکیو

- (۱) ولتر

توجه: داوطلب گرامی، لطفاً از بین سوالات زوج درس ۱ (تاریخ ۱)، شماره ۲۰۱ تا ۲۱۰ و زوج درس ۲ (تاریخ ۲)، شماره ۲۱۱ تا ۲۲۰ از فقط یک سری را به انتخاب خود پاسخ دهید.

زوج درس ۱

تاریخ (۱) (سؤالات ۱۰۰ تا ۲۱۰)

- ۲۰۱- براساس یافته‌های پرخی باستان‌شناسان، اولین بار چه کسانی در بین النهرین شروع به کشاورزی کردند؟
 ۱) کشاورزان سومری
 ۲) کشاورزان کوهپایه‌های زاگرس
 ۳) اکدی‌ها
 ۴) اقوام آشوری
- ۲۰۲- پیدایش نخستین نمونه از کدام مورد به سومریان نسبت داده شده است؟
 ۱) خط
 ۲) قانون
 ۳) کشاورزی
 ۴) دامداری
- ۲۰۳- درباره قدرت فرعون در مصر باستان، گدام گزینه صحیح است؟
 ۱) فرعون‌ها که معمولاً از دانش‌های عصر خود مطلع بودند، به عنوان واسطه میان مردم و خدایان عمل می‌کردند.
 ۲) هر کدام از اعضای خانواده فرعون به جز همسر وی، می‌توانست جانشین او شود.
 ۳) آن‌چه او انجام می‌داد، اراده خدایان شمرده می‌شد.
 ۴) اوج قدرت فرعون‌ها در دوران امپراتوری جدید مصر بود.
- ۲۰۴- آغاز کدامیک از تحولات زیر در زندگی انسان اولیه مربوط به عصر نوسنگی نمی‌باشد؟
 ۱) تولید ظروف گلی
 ۲) تولید پارچه از پشم حیوانات
 ۳) ساخت ابزارهای سنگی مانند تبر، زوبین و کارد
 ۴) رواج کشت غلات و رام کردن جانوران
- ۲۰۵- کدام گزینه از جمله شهرهای بزرگ و پرجمعیت تمدن پیشرفته سنت است که حدود ۵ هزار سال پیش وجود داشته است؟
 ۱) هوانگ‌هو
 ۲) هاراپا
 ۳) سیلک
 ۴) میسن
- ۲۰۶- کدام مورد از تغییر و تحولاتی است که پس از استقرار سلسله هان در چین باستان روی داد؟
 ۱) پایان تفرقه و تجزیه سیاسی در چین برای نخستین بار
 ۲) تکمیل دیوار چین و اتصال بخش‌های مختلف آن به یکدیگر
 ۳) برقراری روابط ایران و چین و گشایش جاده ابریشم
 ۴) انتخاب مأموران دولتی بر پایه اصول و تعلیمات بودا
- ۲۰۷- اساس تعالیم کنفوشیوس، فیلسوف پرجسته چینی عهد باستان چه بود؟
 ۱) بازگشت به پرستش خدایان چینی
 ۲) چگونگی غلبه بر رنج و درد زندگی
 ۳) راههای رسیدن به نیروانا (روشنی)
 ۴) شیوه مناسب رفتار مردم و ترویج رفتار مناسب توسط حاکمان
- ۲۰۸- کدامیک از گزینه‌های زیر به اقدامات کنستانتین امپراتور روم باستان در قرن چهارم میلادی اشاره دارد؟
 ۱) تبدیل نظام جمهوری رم به امپراتوری روم
 ۲) رسمی کردن دین مسیحیت در امپراتوری روم
 ۳) شکست بقایای حکومت سلوکیان و همسایه شدن با ایران
 ۴) برگردان شهر بیزانسیوم به پایتختی امپراتوری روم
- ۲۰۹- اولین دوره تمدن یونان به کدام دلیل دچار انحطاط شد؟
 ۱) توسعه طلبی در آن سوی مرزها
 ۲) رقابت شهرها و جنگ‌های داخلی
 ۳) کشمکش با اقوام مهاجر هند و اروپایی
- ۲۱۰- در نتیجه توسعه دریانوردی و گسترش تجارت خارجی، کدام تغییر در وضعیت سیاسی یونان باستان پدید آمد؟
 ۱) طبقه‌های از ثروتمندان و اشراف به جای شاهان قدرت گرفتند.
 ۲) نوعی مردم‌سالاری در یونان و به ویژه در دولت - شهر آتن شکل گرفت.
 ۳) شاهان به صورت موروثی حکومت را در دست گرفتند.
 ۴) اکثریت جمعیت یونان از حق رأی و شرکت در اداره امور سیاسی معروف شدند.

زوج درس ۲

تاریخ (۲) (سؤالات ۱۱ تا ۲۰)

۲۱۱- قبیله‌های عرب یترپ در دوران جاهلیت، از جمله دو قبیله بزرگ اوس و خزر، از کدام منطقه به آن دیار مهاجرت کرده بودند؟

- (۱) عراق (۲) یمن (۳) شام (۴) فلسطین

۲۱۲- کدام گروه پس از هجرت پیامبر (ص) و باراتش به مدینه، بزرگ‌ترین و سرسرخ‌ترین دشمنان دعوت اسلامی بودند؟

- (۱) مشرکان قریش (۲) قبائل صحرائشین عربستان (۳) یهودیان (۴) منافقان مدینه

۲۱۳- کدام مورد از ویژگی‌های سپاه اسلام در زمان پیامبر (ص) بود؟

- (۱) هزینه تأمین جنگ‌افزارهای نظامی مانند سلاح، اسب و سایر تجهیزات جنگی به عهده حکومت اسلامی بود.
 (۲) در حکومت پیامبر (ص)، جهاد و دفاع در برابر دشمن وظیفه تمام اهالی مسلمان و غیرمسلمان مدینه بود.
 (۳) مسلمانان به خاطر حضور در سپاه و شرکت در جنگ حقوق می‌گرفتند.
 (۴) چهار پنجم غایم جنگی میان جنگاوران تقسیم می‌شد.

۲۱۴- کدام واقعه در مکانی موسوم به عقبه در هنا به پیمان عقبه اول مشهور شد؟

- (۱) مسلمان شدن شش نفر از مردم یترپ در سال ۱۱ بعثت به دعوت حضرت محمد (ص)

- (۲) پیمان بستن ۷۳ مرد و دو زن از اهالی یترپ با رسول خدا در مراسم حج سال سیزدهم بعثت

- (۳) بعثت ۱۲ مرد پیری، هنگام مراسم حج با پیامبر (ص) در سال دوازدهم بعثت

- (۴) اسلام آوردن شمار قابل توجهی از اعضای قبائل مهم یترپ از جمله اوس و خزر در سال چهاردهم بعثت

۲۱۵- کدام گزینه از موارد ذکر شده در پیمان‌های صلح اعراب مسلمان با ساکنان مناطق فتح شده شام نبود؟

- (۱) حفظ حان و مال مردم این مناطق (۲) برداخت زکات از طرف مردم (۳) آزادی دین و عقیده مردم این مناطق

۲۱۶- امام حسن (ع) در دوران خردسالی خویش در کدام‌یک از وقایع مهم دوران پیامبر (ص) حضور داشتند؟

- (۱) جنگ‌های بدر، احد و خندق

- (۲) ماجراهی مباھله رسول خدا (ص) با مسیحیان نجران

- (۳) عزیمت امام علی (ع) به مکه برای ابلاغ سوره برائت

- (۴) محاصرة اقتصادی و اجتماعی بنی‌هاشم در شعب ابی طالب

۲۱۷- خلیفه سوم، عثمان بن عفان به کدام روش برای خلافت برگزیده شد؟

- (۱) وصیت ابی‌بکر

- (۲) تجمع در سقیفه بنی‌سعده

- (۳) تشکیل شورای شش‌نفره

- (۴) انتخاب مستقیم خلیفه پیش از خود

۲۱۸- کدام خلیفه اموی، رسم اهانت به علی (ع) را منع نمود و فدک را به اهل بیت بازگرداند؟

- (۱) عبدالملک بن مرwan (۲) مرwan دوم (۳) ولید بن عبد‌الملک (۴) عمر بن عبدالعزیز

۲۱۹- به کدام دلیل پس از پایان حکومت امویان اندلس، تمدن اسلامی آن سرزمین دچار ضعف و انحطاط شد؟

- (۱) توجهی حاکمان به علم و رکود تولید علم و اندیشه

- (۲) دوری و قطع ارتباط با مرکز خلافت اسلامی

- (۳) نبود اتحاد و انسجام بین خاندان‌های مسلمان حاکم

- (۴) برتری تاریخی مسیحیان بر مسلمانان در تجارت حوزه مدیترانه

۲۲۰- کدام مورد از تحولاتی بود که با خلافت خاندان اموی در جهان اسلام به وقوع پیوست؟

- (۱) فتح ایران، شام و مصر

- (۲) توسعه نیروی دریایی و گسترش فتوحات در دریا

- (۳) مهاجرت اعراب به ایران برای نخستین بار

جغرافیا

- ۲۲۱- در سال ۱۹۵ میلادی، کدام شهرهای جهان بیشتر از ۸ میلیون نفر جمعیت داشتند؟
 ۱) لندن و پاریس   ۲) نیویورک و پاریس   ۳) نیویورک و رم   ۴) لندن و نیویورک
- ۲۲۲- کدام گزینه به ترتیب حداقل جمعیت کلان‌شهرها در ایران و مگااستی‌ها در جهان را به درستی نشان می‌دهد؟
 ۱) ۱ میلیون - ۱۰ میلیون   ۲) ۱۰ میلیون - ۲۰ میلیون   ۳) ۲ میلیون - ۲۰ میلیون   ۴) ۲ میلیون - ۱۰ میلیون
- ۲۲۳- کدام گزینه به ویژگی اصلی «جهان‌شهر» اشاره دارد؟
 ۱) مادرشهر دارای شهرک‌های اقماری   ۲) پیدایش در مسیر حمل و نقل   ۳) نقش مهم در اقتصاد و تجارت جهانی   ۴) نقش مذهبی و دارای شهرک‌های اقماری
- ۲۲۴- کدام عوامل در شکل‌گیری حومه‌ها در اطراف شهرهای بزرگ و پرجمعیت نقش دارد؟
 ۱) گسترش کشاورزی - ساخت و ساز فراوان   ۲) گسترش حمل و نقل - افزایش شهرنشینی   ۳) گسترش خانه‌ها و خوابگاه‌ها - گسترش کارخانه‌ها   ۴) گسترش صنایع - احداث دانشگاه‌ها
- ۲۲۵- با توجه به نقشه زیر، در کدام قسمت از ایالات متحده آمریکا، یکی از اولین مکالاپلیس‌های جهان شکل گرفته است؟
-
- ۱) «الف» - شمال شرقی   ۲) «ب» - جنوب شرقی   ۳) «ج» - شمال غربی   ۴) «د» - جنوب غربی
- ۲۲۶- کدام گزینه در تعریف «مکالاپلیس» به درستی بیان شده است؟
 ۱) بزرگ‌ترین و مهم‌ترین شهر یک ناحیه، استان یا یک کشور است.
 ۲) پایتخت یا شهر اصلی یک ناحیه یا مرکز حکومتی، مذهبی و تجاری است.
 ۳) حومه‌ها و شهرک‌های اقماری یک مادرشهر به حومه‌ها و شهرک‌های مادرشهر دیگر پیوند می‌خورد.
 ۴) در پیرامون برخی از مادرشهرها، به شهرها و شهرک‌های اقماری می‌گویند.
- ۲۲۷- شهرگرایی، روندی ..... است که طی آن ظاهر شهری بین روستائیان رواج می‌یابد.
 ۱) فرهنگی - سیاسی   ۲) اقتصادی - اجتماعی   ۳) اقتصادی - فرهنگی   ۴) سیاسی - اقتصادی
- ۲۲۸- حدوداً در چه سال یا سال‌هایی جمعیت شهری و روستایی در «ایران» و در «جهان»، برابر بوده است؟ (به ترتیب)
 ۱) (۱۲۶۰) - (۲۰۱۶) - (۲۰۱۷) - (۲۰۱۸)   ۲) (۱۳۵۰) - (۲۰۰۶) - (۲۰۰۷) - (۱۳۶۰)
- ۲۲۹- کدام گزینه بیانگر عوامل رشد شهرنشینی در ایران بعد از سال ۱۳۳۵ است؟
 ۱) مهاجرت از روستا به شهر - تبدیل روستا به شهر   ۲) افزایش جمعیت روستا - به وجود آمدن شرایط انهدام کشاورزی در نتیجه اصلاحات ارضی
 ۳) سرمایه‌گذاری ویژه در شهرها با پول نفت - به وجود آمدن شرایط انهدام کشاورزی در نتیجه اصلاحات ارضی   ۴) انقلاب سبز - سرمایه‌گذاری ویژه در شهرها با پول نفت
- ۲۳۰- کدام گزینه در ارتباط با تعریف «آستانه جمعیتی نفوذ» به درستی بیان شده است؟
 ۱) حداقل جمعیت یک منطقه که تقاضای کالا، خدمات یا عملکردی از یک سکونتگاه دارند.
 ۲) محدوده جغرافیایی که از یک سکونتگاه کالا و انواع خدمات دریافت می‌کند.
 ۳) بیشترین مسافتی که مردم منطقه برای دریافت کالا یا خدمات از آن سکونتگاه طی می‌کنند.
 ۴) حداقل جمعیتی که تقاضای کالا، خدمات یا عملکردی از سکونتگاه دارند.

توجه: داوطلب گرامی، لطفاً از بین سوالات زوج درس ۱ (جغرافیای ایران، شماره ۲۳۱ تا ۲۴۰) و زوج درس ۲ (جغرافیا (۲)، شماره ۲۴۱ تا ۲۵۰)، فقط یک سری را به انتخاب خود پاسخ دهید.

زوج درس ۱

جغرافیای ایران (سوالات ۲۳۱ تا ۲۴۰)

۲۲۱- ایران با کشور ارمنستان چه مرزهایی دارد؟

- (۱) خشکی - دریایی
 (۲) رودخانه‌ای - دریاچه‌ای
 (۳) خشکی - رودخانه‌ای
 (۴) دریاچه‌ای - دریایی

۲۲۲- کدام گزینه موقعیت مکانی «کشور ایران» را به درستی نشان می‌دهد؟

- (۱) عرض جغرافیایی ۲۵ تا ۴۰ درجه در شمال منطقه معتدل نیمکره شمالی و هم‌چنین طول جغرافیایی ۴۴ تا ۶۳ درجه غربی
 (۲) عرض جغرافیایی ۲۰ تا ۴۰ درجه در شمال منطقه معتدل نیمکره شمالی و هم‌چنین طول جغرافیایی ۴۲ تا ۶۴ درجه غربی
 (۳) عرض جغرافیایی ۲۵ تا ۴۰ درجه در جنوب منطقه معتدل نیمکره شمالی و هم‌چنین طول جغرافیایی ۴۴ تا ۶۳ درجه شرقی
 (۴) عرض جغرافیایی ۲۰ تا ۴۰ درجه در جنوب منطقه معتدل نیمکره شمالی و هم‌چنین طول جغرافیایی ۴۳ تا ۶۴ درجه شرقی

۲۲۳- کدام عبارت‌ها در رابطه با دلایل اهمیت خلیج فارس به درستی بیان شده‌اند؟

- الف) بزرگ‌ترین منبع انرژی جهان با ۹۶ درصد ذخایر گاز طبیعی و ۲۸ درصد ذخایر نفت جهان
 ب) به دلیل قرار گرفتن در مرکز و قلب ناحیه جغرافیایی جهان اسلام، اهمیت اقتصادی و نظامی دارد.
 ج) ارزش و نقش ارتباطی بین سه قاره افریقا، آسیا و آریا
 د) درآمدها و دلارهای ناشی از صدور و فروش نفت خام، این منطقه را به صورت یکی از کانون‌های ثروتمند جهان درآورده است.

- (۱) الف - ج (۲) ب - د (۳) الف - د (۴) ح - ۵

۲۲۴- پدیده‌های طبیعی مرتبط با هر یک از عبارت‌های زیر، در کدام گزینه به درستی آمده است؟

- الف) تأمین ۹۰٪ از خاوبیار جهان ب) آبراهه هلالی شکل

- (۱) دریای خزر - تنگه هرمز - دریای عمان
 (۲) خلیج فارس - خلیج فارس - خلیج فارس
 (۳) خلیج فارس - تنگه هرمز - دریای خزر

۲۲۵- پیدایش نهایی ناهمواری‌های ایران در اوخر دوران ..... و شکل نهایی آن در دوره ..... بوده و این ناهمواری‌ها پس از آن تحت تأثیر عوامل ..... تغییر شکل داده است.

- (۱) ترشیاری - سنوزوئیک - هوازدگی
 (۲) مزوژوئیک - سنوزوئیک - فرسایشی
 (۳) سنوزوئیک - کواترنر - فرسایشی

۲۲۶- عبارت‌های زیر به ترتیب مربوط به ویژگی‌های کدام رشته‌کوه‌ها در ایران است؟

- الف) جهت آن در امتداد شمالی - جنوبی
 ب) کوه‌های منظم و موازی
 ج) جهت آن در امتداد غربی - شرقی

- (۱) تالش - شمال خراسان - البرز
 (۲) آذربایجان - تالش - زاگرس
 (۳) آذربایجان - شمال خراسان - تالش

۲۲۷- کدام گزینه موقعیت مکانی «منطقه مکران» را به درستی نشان می‌دهد؟

- (۱) استان بوشهر، اطراف دریای عمان و جنوب سیستان و بلوچستان
 (۲) شمال استان سیستان و بلوچستان و استان کرمان
 (۳) استان بوشهر، اطراف دریای عمان و استان کرمان
 (۴) جنوب استان سیستان و بلوچستان و اطراف چاله جازموریان در کرمان

جغرافیا | ۱۹

حل ویدئویی سوالات این رفعه را در
وبسایت DriQ.com مشاهده کنید

سوال دوازدهم انسانی

۲۳۸- کدام گزینه بیانگر علت مهم تشکیل «ماهی دشت» در گومنشاه است؟

- (۱) انباشت مواد حاصل از فرسایش در نواحی پست
 (۲) انحلال مواد آهکی و هموار شدن زمین‌ها
 (۳) ناهمواری‌های جدید بر اثر فرسایش بادی
 (۴) در حد فاصل تاقدیس‌ها و ناودیس‌ها در هنگام چین خوردگی‌ها
- ۲۳۹- به ترتیب «کوه جفتانی» و «گردنه آوج» در منطقه کوهستانی مرکزی، در کدام استان‌ها قرار دارند؟
- (۱) خراسان شمالی - همدان   (۲) خراسان رضوی - قزوین
 (۳) خراسان جنوبی - همدان   (۴) خراسان شمالی - قزوین
- ۲۴۰- کدام گزینه از زیبایی‌های وشمکوه زاگرس است؟
- (۱) کوه‌های مینیاتوری   (۲) گل‌فشنان
 (۳) گندلهای نمکی   (۴) گندلهای یخی

زوج درس ۲

جغرافیا (۲) (سوالات ۲۴۱ تا ۲۵۰)

۲۴۱- پرتوهای خورشید در مدار 6° درجه ..... می‌تابد و مساحتی ..... ناحیه استوایی را دربر می‌گیرند.

- (۱) پسیار مایل - کمتر از   (۲) مایل - بیشتر از
 (۳) نیمه مایل - کمتر از   (۴) عمود - برابر

۲۴۲- کدام گزینه بیانگر ویژگی «جبهه هوای قطبی» است؟

(۱) بین هوای سرد قطب و هوای گرم استوایی در منطقه معتدله تشکیل می‌شود.

(۲) بین هوای معتدله و هوای سرد قطب در منطقه گرم تشکیل می‌شود.

(۳) بین هوای گرم استوایی و هوای معتدله در منطقه قطبی تشکیل می‌شود.

(۴) بین هوای سرد قطبی و هوای معتدله در منطقه گرم تشکیل می‌شود.

۲۴۳- کدام گزینه از عوامل مهم گردش عمومی هوای تغییرات آب و هوایی در نواحی مختلف زمین است؟

- (۱) نیروی کوریولیس
 (۲) پراکندگی کانون‌های فشار بر روی کره زمین
 (۳) حرکت کانون‌های کم‌فشار به سوی کانون‌های برفشار
 (۴) فشار جنب حاره‌ای در نزدیکی مدارهای قطبی
- ۲۴۴- کدام شکل نشان‌دهنده «بارندگی سیکلونی» است؟

۲۴۵- در کدام گزینه خصوصیات علامت آب و هوایی B در طبقه‌بندی کوپن، به درستی آمده است؟

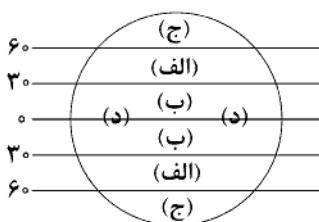
(۱) هیچ ماهی سردتر از $+18^{\circ}\text{C}$ نیست - بارش در تمام سال - مناسب برای جنگل‌های بارانی استوایی

(۲) اختلاف دما زیاد است - کمبوود بارش - نامناسب برای رویش گیاه

(۳) سردترین ماه بین -3°C تا $+18^{\circ}\text{C}$ - بارش در روز و سرد - مناسب برای جنگل‌های خزان‌دار

(۴) سردترین ماه زیر -3°C - بارش تابستان بیشتر از زمستان - مناسب برای جنگل‌های مخروطی سردسیری

۲۴۶- با توجه به شکل زیر، در کدام نواحی جهان، بیابان‌های سرد وجود دارد؟

(۱) الف

(۲) ب

(۳) ج

(۴) د

۲۴۷- کدام بیان‌ها در جهان، در اثر دوری از منابع رطوبتی و یا شکل و جهت ناهمواری‌ها به وجود آمده‌اند؟

- (۱) آتاكاما - نامیب (۲) نوادا - پاتاگونی (۳) گی - تکله‌ماکان (۴) ترکستان - لوت

۲۴۸- سرعت هوازدگی در سنگ‌ها به چه عواملی بستگی دارد؟

- (۱) ترکیب شیمیابی - ساختمان کانی (۲) جنس سنگ‌ها - زمان (۴) اکسیژن و رطوبت - ترکیب شیمیابی

۲۴۹- به ترتیب دره‌های **V** شکل و **L** شکل معمولاً بر اثر چه نوع فرسایشی به وجود آمده است؟

- (۱) بادی - بادی (۲) آبی - بیچالی (۳) بادی - بیچالی (۴) بادی - آبی

۲۵۰- کدام گزینه بیان‌گر اشکال «کاوشی» در بیان است؟

- (۱) تلماسه - یارانگ (۲) یارانگ - برخان (۳) ستون سنگی - کلوت (۴) چاله‌های بادی - تلماسه

جامعه‌شناسی

جامعه‌شناسی (۳)

۲۵۱- کدام گزینه در ارتباط با «فواید علوم اجتماعی» و «دانش عمومی» به ترتیب درست و نادرست است؟

(۱) تلاش می‌کند نظم و قواعد جهان طبیعی را کشف کند و تأثیر آن‌ها را بر زندگی اجتماعی ما توضیح دهد - آگاهی‌ها و دانش‌هایی است که به سبب عادت، از نظر انسان‌ها پنهان بوده است و به نظر می‌رسد اهمیت چندانی ندارد.

(۲) ظرفیت داوری درباره علوم طبیعی و فناوری حاصل از آن را دارند و درباره فرسته‌ها و محدودیت‌های فناوری به انسان‌ها آگاهی می‌دهند و به آن‌ها کمک می‌کنند - گستره‌ترین بخش ذخیره دانشی است که درباره آن بیشتر می‌اندیشیم و در تعامل با یکدیگر آن را به کار می‌بریم.

(۳) قدرت پیش‌بینی حوادث طبیعی و پیشگیری از آن‌ها را می‌دهند و هم‌چنین وسیله غلبة انسان بر محدودیت‌های طبیعی‌اند - یادگیری آن از بد و تولد آغاز می‌شود و تا پایان عمر ادامه دارد.

(۴) زمینه فهم متقابل انسان‌ها و جوامع مختلف از یکدیگر را فراهم می‌سازند و به افزایش همدلی و همراهی انسان‌ها کمک می‌کنند - این دانش را انسان‌ها در طول زندگی خود به دست می‌آورند، یعنی این دانش، حاصل از زندگی است.

۲۵۲- هر عبارت به ترتیب با کدام قسمت جدول مرتبط است؟

علوم طبیعی	پدیده اجتماعی	(الف)	اصل وجود
(د)	(ج)	بر زندگی بشر سیطره یافته است.	(ب)

- درباره آن هم دانش عمومی و هم دانش علمی داریم.

- قوانین کلی موجودات را شناسایی می‌کند.

- ما حتی اگر درباره آن اطلاعات چندانی نداشته باشیم، می‌پذیریم که خوب هستند و نتایج سودمندی دارند.

- فناوری

- (۱) ج - ب - الف - ۵ (۲) ب - ۵ - ج - الف (۳) ج - ب - ۵ - الف (۴) ج - د - الف - ب

۲۵۳- درست (ص) یا نادرست (غ) بودن عبارت‌های زیر را کدام گزینه به درستی نشان می‌دهد؟ (به ترتیب)

الف) پیچیدگی پیش‌بینی در علوم اجتماعی، به سبب آگاهانه و ارادی بودن کنش‌های اجتماعی است.

ب) در دیدگاهی که دانش‌های فراتجربی را نیز دانش علمی می‌داند، دانش علمی امکان انتقاد از دانش عمومی را دارد.

ج) قانون علیت می‌گوید صرفاً هر پدیده انسانی و اجتماعی علی‌دارد و خودبه‌خود اتفاقی در جهان رخ نمی‌دهد.

د) فردی که به تنها‌یی و بیرون از جامعه زندگی می‌کند، زندگی‌اش بسیار پرزمخت می‌شود و ذخیره دانشی او تشکیل نمی‌شود.

- (۱) غ - ص - ص - غ (۲) ص - غ - غ - ص (۳) غ - ص - غ - ص (۴) ص - ص - غ - غ

۲۵۴- به ترتیب هر عبارت علت، تعریف و پیامد کدام گزینه است؟

- فعالیت‌های غیرارادی، کنش نیستند.

- هر فرد، گروه، قوم، جامعه و امتی آن را دارد که راهنمای زندگی آن هاست.

- در امان ماندن از آسیب‌های احتمالی زندگی در اجتماعات مختلف،

(۱) جزء علوم انسانی نیستند - ذخیره دانشی - شناخت قواعد زندگی

(۲) جزء علوم طبیعی هستند - دانش حاصل از زندگی - سلطه بر رسانه‌ها

(۳) جزء علوم اجتماعی نیستند - ذخیره آگاهی - سلطه بر فناوری

(۴) جزء علوم انسانی هستند - دانش علمی - شناخت قواعد زندگی

۲۵۵- هر عبارت به ترتیب با کدام مورد مرتبط است؟

- موضوع آن عام‌تر از علوم اجتماعی است. / - مطرح شدن مسئله خاص در جامعه / - فهم معانی کنش‌های انسان‌ها / - مانند هوا برای انسان است.

(۱) علوم طبیعی - دانش علمی - علوم اجتماعی - علوم طبیعی

(۲) علوم انسانی - دانش علمی - علوم تفہمی - دانش عمومی

(۳) علوم طبیعی - دانش عمومی - علوم طبیعی - دانش علمی

۲۵۶- کدام گزینه با نمودار زیر مرتبط نیست؟

(۱) برتری دانش تجربی بر دانش حاصل از زندگی را بی‌اعتبار می‌داند و به عکس، دانش عمومی را پایه و اساس هرگونه دانشی از جمله دانش تجربی می‌داند.

(۲) دانش علمی ضمن ریشه داشتن در دانش عمومی، امکان انتقاد از دانش عمومی و تصحیح آن را دارد و دانش عمومی و دانش علمی رابطه متناسب دارند.

(۳) در دانش عمومی، دانش‌های حقیقی و صحیح نیز وجود دارد، ولی دانش علمی به دلیل امکان اعتباریابی، نسبت به دانش عمومی، از اعتبار بیشتری برخوردار است.

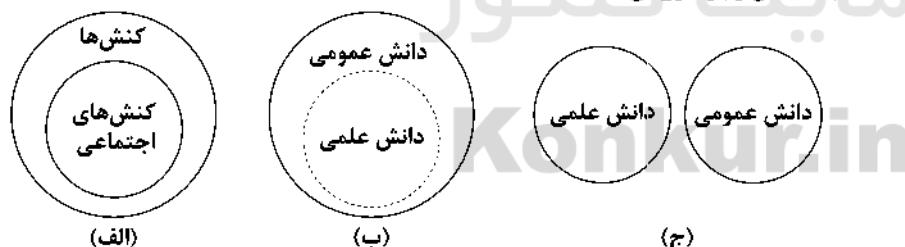
(۴) هر دانش علمی با هر دانش عمومی سازگار نیست، دانش علمی و دانش عمومی بر یکدیگر اثر گذاشته و از هم اثر می‌پذیرند و به مرور متناسب می‌شوند.

۲۵۷- هر عبارت به ترتیب با کدام نمودار مرتبط است؟

- دانش علمی تنها از راه حسن و تجربه و به صورت نظاممند به دست می‌آید.

- برشی از کنش‌های انسان‌ها، اجتماعی‌اند.

- دانش‌ها کشف و بازخوانی واقعیت نیستند، بلکه خلق و بازسازی آن هستند.

(۱) ج - ب - الف

(۲) الف - ب - ج

(۳) ج - الف - ب

(۴) ب - ج - الف

۲۵۸- به ترتیب کدام گزینه به سوالات زیر پاسخ می‌دهد؟

- ویژگی موضوع علوم طبیعی چیست؟

- علتب تعاریف متفاوت از دانش علمی چیست؟

- موضوع علوم انسانی و اجتماعی چیست؟

(۱) مانند کنش‌ها و پیامدهای آن‌ها به تصمیم و اقدام انسان‌ها وابسته هستند - تعارض میان دانش علمی و دانش عمومی در یک جهان اجتماعی - کشن انسان و پیامدهای آن

(۲) مستقل از اراده انسان‌ها و اهداف و معانی مورد نظر آن‌هاست - هویت فرهنگی جهان‌های اجتماعی - کنش‌های آدمیان و پیامدهای آن

(۳) به بدن انسان و سلامتی و بیماری آن می‌پردازد - هویت اجتماعی جهان‌های اجتماعی - پدیده‌های اجتماعی

(۴) به تصمیم و اقدام انسان‌ها وابسته نیستند - تعارض‌هایی در ذخیره دانشی - کشن اجتماعی و پیامدهای آن

۲۵۹- به ترتیب عبارت‌های «مخصوص موجودات طبیعی یا انسانی و اجتماعی نیست»، «به ترتیب نمونه‌ای از علوم انسانی و نمونه‌ای از علوم اجتماعی»، «دانش همسو با هویت فرهنگی اسلامی و ایرانی» و «رویکردی که از نیمه دوم قرن بیستم با چالش‌های متعددی مواجه شد»، در کدام گزینه به درستی بیان شده است؟

- (۱) فلسفه - روان‌شناسی و جامعه‌شناسی - علوم اجتماعی و علوم انسانی بومی - فقط علم فلسفه، علم است.
- (۲) اصل وجود - جامعه‌شناسی و روان‌شناسی - دغدغه کشف واقعیت و تشخیص درست و غلط داشته باشد - دانش‌های فراتجری را هم علم می‌دانستند.
- (۳) متفاوتیگ - جامعه‌شناسی و روان‌شناسی - علوم اجتماعی و اسلامی بومی - همه علوم باید از یک روش، یعنی روش تجربی استفاده کنند.
- (۴) قوانین کلی موجودات - روان‌شناسی و جامعه‌شناسی - زبان و منطق جهان‌شمول - روش تجربی تنها روش کسب علم است.

۲۶۰- متن زیر با کدام گزینه مرتبط است؟

«انتشار خبر دروغین فوت آلفرد نوبل، شیمی‌دان سوئدی، مخترع دینامیت و صاحب کارخانه اسلحه‌سازی بوфорس در یک روزنامه، او را به فکر انداخت که تصویر بهتری از خود برای آیندگان به جا گذاشت. در آن خبر آمده بود: «فرشته مرگ مرد. فردی که با یافتن راهی برای کشتن افراد بیشتر در زمانی که تو، ثروتمند شده بود، دیروز مرد». نوبل بیشتر دارایی خود را به جایزه‌ای به نام خود اختصاص داد تا همه‌ساله به افراد شایسته اهدا گردد.»

(۱) علوم اجتماعی با شناخت پدیده اجتماعی، انسانی و طبیعی به انسان‌ها امکان می‌دهند که آثار و پیامدهای پدیده‌ها را پیش‌بینی کنند و نظم میان آن‌ها را کشف کنند.

- (۲) علوم طبیعی درباره فرصت‌ها و محدودیت‌های فناوری به انسان‌ها آگاهی می‌دهند و به آن‌ها کمک می‌کنند که از طبیعت به شیوه صحیح استفاده کنند.
- (۳) علوم اجتماعی با داوری درباره پدیده‌های اجتماعی و انتقاد از آن‌ها، فرصت موضع‌گیری اجتماعی مناسب و صحیح را برای دانشمندان فراهم می‌آورند.
- (۴) دانشمندان علوم طبیعی تلاش می‌کنند تا نظم و قواعد جهان اجتماعی را کشف کنند و تأثیر آن‌ها را بر زندگی اجتماعی ما توضیح دهند.

جامعه‌شناسی (۱)

(ج)	جهان اجتماعی اعتباری است.	(ب)	(د)
پدیده‌های طبیعی و ماورای طبیعی	(الف)	دنباله‌ای گسترش‌دهنده ما	نوع آگاهی جهان اجتماعی

۲۶۱- هر عبارت به ترتیب با کدام قسمت جدول ارتباط دارد؟

- گروه دوستان و مدرسه
- پدیده‌های تکوینی
- مشترک
- جهان اجتماعی

(۱) ج - ب - د - الف

(۲) الف - ج - د - ب

۲۶۲- به ترتیب هر عبارت پیامد، تعریف یا مفهوم و پیامد کدام گزینه است؟

- دیگرگونی جهان اجتماعی

- پدیده‌هایی که انسان آن‌ها را ایجاد نمی‌کند، ولی به واسطه ارتباطی که با زندگی انسان دارند به جهان اجتماعی راه می‌یابند.

- خربداری نفت از کشورهای نفت‌خیز به ارزان‌ترین قیمت معکن

(۱) عدم توان حفظ فرهنگ و انتقال آن به نسل بعد - پدیده‌های اعتباری - وجود بُعد عینی نفت به عنوان سرمایه

(۲) عدم انتقال فرهنگ از طریق وراثت از نسلی به نسل دیگر - پدیده‌های تکوینی - مفقود بودن بُعد ذهنی نفت

(۳) عدم توان حفظ فرهنگ و انتقال آن به نسل بعد - پدیده‌های تکوینی - مفقود بودن بُعد ذهنی نفت

(۴) عدم انتقال فرهنگ از طریق وراثت از نسلی به نسل دیگر - پدیده‌های اعتباری - وجود بُعد عینی نفت به عنوان سرمایه

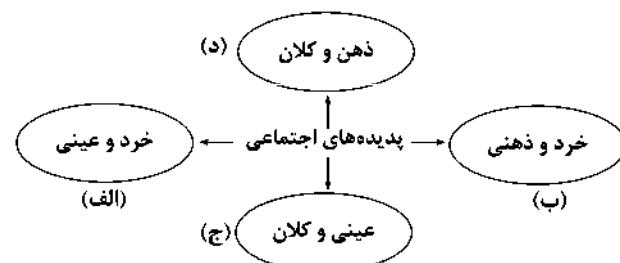
۲۶۳- هر عبارت به ترتیب با کدام قسمت نمودار مرتبط است؟

- تصویر روز برگزاری کنکور ۱۴۰۰

- مراقبت از سالمندان

- پس انداز کردن

- علاقه به غذایی خاص

(۴) د - ب - ج - الف

(۳) د - ج - الف - ب

(۲) ج - د - الف - ب

(۱) د - الف - ب - ج

۲۶۴- به ترتیب هر عبارت با کدام مفهوم و موضوع مرتبط است؟

- انسان تربیت‌پذیر است.

- احترام به قانون

- خانواده، تعلیم و تربیت، سیاست و اقتصاد

۱) هنجار اجتماعی - ارزش اجتماعی - کنش اجتماعی - مهم‌ترین نهاد اجتماعی

۲) عقیده اجتماعی - پدیده اجتماعی - ارزش‌های اجتماعی - عقاید اجتماعی

۳) عقیده اجتماعی - ارزش‌های اجتماعی - پدیده اجتماعی - مهم‌ترین نهاد اجتماعی

۴) درست (ص) یا نادرست (غ) بودن عبارت‌های زیر را کدام گزینه به درستی نشان می‌دهد؟ (به ترتیب)

(الف) نهادها در تمامی جهان‌های اجتماعی وجود دارند. ولی انواع واشکال متفاوتی دارند.

(ب) جهان اجتماعی بیشتر شبیه یک بازی گروهی است و نظام از ویژگی‌های مهم جهان اجتماعی است.

(ج) آگاهی و شناختی که جهان اجتماعی براساس آن شکل می‌گیرد، نوعی آگاهی تکوینی است؛ یعنی با اراده و آگاهی انسان‌ها شکل می‌گیرد.

(د) لایه‌های عمیق، تأثیرات همه‌جانبه و فراگیر دارند و کمتر در معرض تغییر قرار می‌گیرند.

۱) ص - ص - غ   ۲) غ - ص - غ   ۳) ص - غ = ص   ۴) غ = ص - غ

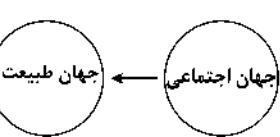
۲۶۵- کدام گزینه با نمودار زیر مرتبط است؟

۱) سنت‌ها و قوانین الهی با انسان‌های شاکر و ناسپاس و جوامع عادل و ظالم، یکسان عمل نمی‌کند.

۲) وضع قواعد خاص برای مقابله با زلزله و خشکسالی و ساخت انبارها و سیلوها

۳) ابداع راههایی برای رسیدن به ذخیر آب‌های زیرزمینی و انتخاب کشاورزی مناسب با همان آب و هوا

۴) آودگی طبیعت و محیط زیست، نتیجه کارهای شتابزده و نابخردانه انسان‌هاست.

۲۶۶- در رابطه با «ابعاد ذهنی و عینی پدیده‌های اجتماعی» و «لایه‌های سطحی جهان اجتماعی» کدام گزینه به ترتیب نادرست و درست است؟

(۱) بعد ذهنی پدیده‌ها، اهمیت بسیاری دارد و عقاید و ارزش‌ها، بعد معنایی بیشتری دارند - تأثیرات محدودتری دارند و بیشتر در معرض تغییرند، ولی نقش حیاتی ندارند.

(۲) تمامی پدیده‌های اجتماعی هویت محسوس دارند و هیچ یک از اجزای جهان اجتماعی فاقد معنا نیستند - هیچ جامعه‌ای بی‌نیاز از هنجارها و نمادها نیست، ولی هنجارها و نمادها بر حسب شرایط در زمینه‌های مختلف قابل تغییرند.

(۳) پدیده‌های اجتماعی را از جهت عینی یا محسوس بودن می‌توان در یک پیوستار قرار داد - تأثیرات همه‌جانبه و فراگیر دارند و کمتر در معرض تغییرند.

(۴) تمامی پدیده‌های اجتماعی، هویتی معنایی دارند، ولی همه پدیده‌های اجتماعی، بعد عینی ندارند - با حذف آن‌ها جهان اجتماعی تداوم می‌بلد و به آسانی تغییر می‌کنند.

۲۶۷- هر عبارت به ترتیب پیامد کدام گزینه است؟

- دگرگونی کنش‌های اجتماعی

- فروپاشی جهان اجتماعی

- راهیابی کارگران و کشاورزان به جهان اجتماعی

(۱) تغییر آرمان‌ها و ارزش‌های زندگی ادمیان - حذف لایه‌های سطحی یا تأثیرات محدودتر - آگاهی از عضویت و حقوق و تکالیف خود

(۲) ورود پدیده‌های طبیعی به جهان اجتماعی - عدم انتقال فرهنگ از سلی به نسل دیگر - به عهده گرفتن نقش‌ها توسط اعضای جهان اجتماعی

(۳) شناخت خداوند، فرشتگان و جهان ماورای طبیعی - حذف لایه‌های عمیق و بنیادین جهان اجتماعی - پذیرش عضویت جهان اجتماعی

(۴) شناخت فلزات و ستارگان - عدم شکل‌گیری آگاهی مشترک و عمومی - پذیرش حقوق و تکالیف خود

۲۶۸- پاسخ هر یک از سؤالات زیر به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

- فواید تقسیم‌بندی پدیده‌های اجتماعی به خرد و کلان چیست؟

- چگونه هنجارها و نمادها موجب تحول بنیادین جهان اجتماعی می‌شوند؟

- عبارت «بنی‌آدم اعضاً یک پیکرنده»، نشانه چیست؟

(۱) تفکیک پدیده‌های اجتماعی براساس اندازه و دامنه - تغییر آن‌ها به تغییر در لایه‌های عمیق منجر شود - تأکید بر شاخصهای میان پدیده‌های تکوینی

(۲) میزان اثرگذاری پدیده‌های اجتماعی خرد و کلان بر فرد و اثرگذاری فرد بر آن‌ها مشخص می‌شود - به آسانی تغییر کنند و تأثیرات تعیین‌کننده داشته باشند - مقایسه جهان اجتماعی با پدیده‌های اعتباری

(۳) تفکیک پدیده‌های اجتماعی براساس اندازه و دامنه - بر حسب شرایط و در زمینه‌های مختلف تغییر کنند - تأکید بر تفاوت‌های میان پدیده‌های اعتباری

(۴) میزان اثرگذاری فرد بر پدیده‌های اجتماعی خرد و کلان یا اثرپذیری از آن‌ها مشخص می‌شود - تغییر آن‌ها به تغییر در لایه‌های عمیق منجر شود - مقایسه جهان اجتماعی با موجودات زنده

- ۲۷۰- به ترتیب «تفسیر انسان از زندگی و مرگ خود»، «شیوه قابل قبول تأمین بعضی از نیازهای افراد را معین می‌سازد و متناظراً شیوه‌های غیرقابل قبول را طرد می‌کند» و «اشاره به مجموعه‌های بزرگ دارد» در کدام گزینه به درستی بیان شده است؟
- (۱) عقاید کلان - نهاد اجتماعی - جهان
  - (۲) هنجارها و نمادها - پدیده اجتماعی - جهان طبیعت
  - (۳) عقاید کلان - نهاد اجتماعی - پدیده اجتماعی

جامعه‌شناسی (۲)

- ۲۷۱- هر عبارت به ترتیب به کدام مورد اشاره دارد؟
- تقسیم جهان به دو منطقه مرکز و پیرامون
  - جامعه‌ای را که عقاید و ارزش‌های آن حق باشد، اما هنجارها و رفتارهای آن موافق و همسو با حق نباشد.
  - انسان نمی‌تواند آینده‌اش را براساس اراده و عمل خود بسازد.
- (۱) فرهنگ سرمایه‌داری - مدینه فاسقه - عدم وجود معنویت
  - (۲) فرهنگ سرمایه‌داری - فرهنگ سلطه - فرهنگ استکبار
- ۲۷۲- کدام گزینه در ارتباط با «گستره جغرافیایی و تداوم تاریخی فرهنگ‌های مختلف» به نادرستی بیان شده است؟
- (۱) برخی فرهنگ‌ها گسترش بسیاری دارند و برخی در مناطقی محدود به وجود می‌آیند و از مزه‌های جغرافیایی خود عبور نمی‌کنند.
  - (۲) در طول زمان، در سرزمینی واحد، فرهنگ‌های متفاوتی پدید می‌آیند و در زمانی واحد، در سرزمین‌های متعدد، فرهنگ‌های گوناگونی شکل می‌گیرند.
  - (۳) عمر برخی از فرهنگ‌ها کوتاه و برخی دیگر طولانی است.
  - (۴) عناصر و اجزای فرهنگ‌ها مانند خود فرهنگ‌ها نیستند، اغلب عناصر فرهنگ‌ها تداوم تاریخی و گسترش جغرافیایی بیشتری دارند.
- ۲۷۳- درست (ص) یا نادرست (غ) بودن عبارت‌های زیر را کدام گزینه به درستی نشان می‌دهد؟ (به ترتیب)
- الف) آزادی همواره دو پرسش به همراه دارد؛ آزادی از چه؟ آزادی برای چه؟ زیرا آزادی همواره رهایی از یک امر برای رسیدن به حق است.
- ب) فرهنگ اینکاها نمونه‌ای از فرهنگ‌هایی است که تداوم تاریخی بالا و گستره جغرافیایی وسیع ندارند.
- ج) پیدایش عرفان‌های دروغین، نوعی پاسخ‌گویی کاذب به نیازهای معنوی انسان است.
- د) قبول تفاوت‌ها و محترم شمردن آن‌ها در فرهنگ جهانی اهمیت بسیاری دارد.
- (۱) ص - غ - غ - ص
  - (۲) غ - ص - غ - ص
  - (۳) غ - غ - ص - غ

- ۲۷۴- در صورت عدم وجود کدامیک از ویژگی‌های فرهنگ مطلوب، موارد زیر محقق می‌شوند؟ (به ترتیب)

- عدم توان پاسخ‌دهی به پرسش‌های ثابت بشر و پرسش‌های متغیر
- شکل‌گیری تفرقه بین جوامع و تباہ شدن منابع و امکانات بشر
- عدم وجود معیار و میزانی برای سنجش عقاید و ارزش‌های مختلف
- (۱) عقلانیت - عدالت - حقیقت
  - (۲) حقیقت - عدالت - عقلانیت
  - (۳) عقلانیت - معنویت - مسئولیت
  - (۴) حقیقت - عدالت - مسئولیت
- ۲۷۵- هر عبارت به ترتیب با کدام مفهوم یا موضوع مرتبط است؟
- دیوار حائل بتونی در کرانه باختری و نقاشی‌هایی که توسط فلسطینیان بر روی آن کشیده شده است.
- «معنای زندگی و مرگ» و «بحran زیست‌محیطی» به ترتیب
- با رویکرد دنیوی خود، دیگران را در خدمت نژاد خاصی به کار می‌گیرد.
- (۱) فرهنگ سرمایه‌داری - پرسش‌های متغیر و پرسش‌های ثابت - فرهنگ سهیونیسم
  - (۲) فرهنگ استکبار - پرسش‌های ثابت و پرسش‌های متغیر - گونه دوم فرهنگ جهانی
  - (۳) فرهنگ سهیونیسم - پرسش‌های ثابت و پرسش‌های متغیر - فرهنگ سهیونیسم
  - (۴) فرهنگ سهیونیسم - پرسش‌های متغیر و پرسش‌های ثابت - فرهنگ سرمایه‌داری

۲۷۶- به ترتیب هر عبارت علت، تعریف و پیامد کدام گزینه است؟

- چشم‌پوشی از نیازهای ابدی و معنوی

- فرهنگی که تسلط یک قوم، جامعه و گروهی خاص را بر دیگران به دنبال می‌آورد و دیگر اقوام، جوامع و گروهها را به ضعف و ناتوانی می‌کشاند.

- فراهم شدن زمینه نفوذ سلطه‌گران و از بین رفتان قدرت مقاومت آدمیان

(۱) بحران‌های روحی و روانی - فرهنگ استکبار - فرهنگ‌های غیرمسئول

(۲) عدم توان دفاع از حقانیت - فرهنگ سلطه - فرهنگ جهانی

(۳) بحران‌های روحی و روانی - فرهنگ استکبار - فرهنگ عام و جهان‌شمول

(۴) عدم وجود معیار سنجش عقاید و ارزش‌ها - فرهنگ استکبار - فرهنگ‌های غیرمتuhed

۲۷۷- هر عبارت به ترتیب با کدام قسمت جدول مرتبط است؟

(ب)	(ج)	(د)	(الف)
فرهنگ جهانی باید در لایه‌های مختلف خود به این ارزش پایبند باشد.	گونه نخست فرهنگ جهانی	نوعی پاسخگویی کاذب به نیازهای معنوی انسان است.	فرهنگی که عقاید، ارزش‌ها، هنچارها و رفتارهای آن مطابق نیازهای فطری باشد.

۴) ج - ب - الف - ۵

۳) ج - الف - ۵ - ب

۲) ب - ج - ۵ - الف

- نگاهی سلطه‌جویانه

- فرهنگ حق

- عرفان‌های دروغین

- عدالت

۱) د - الف - ج - ب

۲۷۸- کدام گزینه به پرسش‌های زیر به درستی پاسخ می‌دهد؟ (به ترتیب)

- معنای آزادی چگونه مشخص می‌شود؟

- شرط جهانی شدن فرهنگ‌هایی که عقاید و ارزش‌های آن‌ها مربوط به قوم و منطقه خاصی است، چیست؟

- نمونه بارز تأکید هم‌زمان بر شباهت‌ها و تفاوت‌های میان انسان‌ها و فرهنگ‌های است؟

(۱) با ایجاد پرسش‌هایی در رابطه با آزادی - ویژگی‌های مطلوب را داشته باشد - تناسب زندگی فردی با زندگی فرهنگی

(۲) پاسخ به دو پرسش آزادی همراه با حقیقت، معنویت و عدالت - نگاه سلطه‌جویانه داشته باشد - مراسم حج

(۳) با شکل‌گیری سؤالات اساسی در مورد عدالت - ویژگی‌های عام و جهان‌شمول داشته باشد - مراسم حج

(۴) پاسخ به پرسش‌های اساسی آزادی همراه با عقلانیت، مسئولیت و معنویت - نگاه سلطه‌جویانه داشته باشد - مراسم حج

۲۷۹- کدام گزینه عبارت‌های زیر را به درستی کامل می‌کند؟ (به ترتیب)

- فرهنگی که نتواند به پرسش‌های بنیادین بشر درباره انسان و جهان پاسخ دهد، از ..... محروم است.

- فرهنگ جهانی باید در لایه‌های مختلف خود به ارزش .....، معتقد و پایبند باشد.

- عقاید و ارزش‌های فرهنگ جهانی باید عقاید و ارزش‌های مشترک انسانی باشد که از آن‌ها به عنوان عقاید و ارزش‌های ..... و ..... یاد می‌شود.

(۱) عقلانیت - عدالت - عام - جهان‌شمول

(۲) حقیقت - عدالت - فطری - مشترک

(۳) عقلانیت - مسئولیت - عام - جهان‌شمول

(۴) آزادی - معنویت - فطری - عام

۲۸۰- کدام گزینه در ارتباط با «فرهنگ‌هایی که ناظر به قوم و قبیله خاصی است» و «مدینه فاسقه» به ترتیب نادرست و درست است؟

(۱) به شرط داشتن نگاه سلطه‌جویانه نسبت به اقوام و ملل دیگر، جهانی می‌شود - جامعه‌ای است که عقاید، ارزش‌ها و لایه‌های سطحی آن مطابق نیازهای فطری است.

(۲) فرهنگی است که سعادت انسان‌ها را دنبال می‌کند و از عقاید و آرمان‌های مشترک آنان سخن می‌گوید - متوجه نژاد خاصی است و با رویکرد دنیوی خود، دیگران را در خدمت به آن نژاد به کار می‌گیرد.

(۳) فرهنگی است که از مرزهای جغرافیایی و قومی عبور می‌کند و در جهان گسترش می‌باید - جامعه‌ای است که عقاید و ارزش‌های آن حق باشد، ولی هنچارها و رفتارهای آن همسو با حق نباشد.

(۴) از محدوده قومی و منطقه‌ای خود فراتر نمی‌رود و جهانی نمی‌شوند - فرهنگی است که عقاید و ارزش‌ها و هنچارهای آن حق است، ولی رفتارهای آن موافق با حق نیست.

۲۸۱- کدام فیلسوف بزرگ مسلمان به نسبت میان وجود و ماهیت توجه ویژه‌ای کرد و کدام متفکر ادامه‌دهنده راه او بود؟ (به ترتیب)

- (۱) فارابی - ابن سينا   (۲) ارسسطو - فارابی   (۳) ابن سينا - فارابی   (۴) ارسسطو - ابن سينا

۲۸۲- کدام عبارت بیانگر دلیل مغایرت مفهوم وجود با ماهیت است؟

(۱) به صرف تصور یک ماهیت، وجود آن ماهیت در ذهن ضرورت پیدا می‌کند.

(۲) ماهیت وجود اشیاء در ذهن از هم جدای شوند و مغایرت می‌یابند.

(۳) سلب وجود از ماهیت نه تنها در ذهن بلکه حتی در خارج نیز ممکن است.

(۴) ماهیت‌های زیادی را می‌شود در نظر گرفت که موجود نیستند.

۲۸۳- ..... همانند ..... اصلی مغایرت وجود و ماهیت را پایه برهان‌های خود در خداشناسی قرار داد و ..... یکی از اساسی‌ترین آرا و عقاید فلسفی در تفکر اسلامی به شمار می‌رود.

- (۱) توماس آکوئیناس - ابن سينا - فرق بین ماهیت و وجود   (۲) راجر بیکن - ابن رشد - فرق بین ماهیت و وجود
(۳) راجر بیکن - ابن سينا - فرق بین وجوب و امکان   (۴) توماس آکوئیناس - ابن سينا - فرق بین وجوب و ماهیت

۲۸۴- کدام عبارت به ترتیب مفهوم «ممتنع‌الوجود» و «ممکن‌الوجود» را دقیق‌تر توضیح داده است؟

(۱) مفهومی که تصور آن غیرممکن است - مفهومی که تصور آن امکان‌پذیر است.

(۲) آن‌چه که فقط وجود خیالی یا فرضی داشته باشد - چیزی که می‌تواند وجود نداشته و یا وجود داشته باشد.

(۳) چیزی که هرگز وجود نداشته و نخواهد داشت - چیزی که نسبت به وجود و عدم یکسان است.

(۴) آن‌چه که حمل هستی بر آن محال است - آن‌چه که حمل هستی بر آن غیرممکن نیست.

۲۸۵- کدام گزینه ممتنع‌الوجود است؟

- (۱) سیمرغ اسب‌تنه   (۲) مثلث مریع   (۳) انسان ۵ متر قد   (۴) کرمی به اندازه فیل

۲۸۶- بین مفاهیم ناموجود با ممکن‌الوجود و ناموجود با ممتنع‌الوجود بالذات به ترتیب کدام‌یک از نسبت‌های چهارگانه برقرار است؟

(۱) عموم و خصوص مطلق - تساوی

(۲) عموم و خصوص من وجه - تباين

(۳) عموم و خصوص من وجه - عموم و خصوص مطلق

۲۸۷- هر امر ممکنی در مقایسه با وجود یا عدم علت، به ترتیب کدام است؟

(۱) واجب‌الوجود بالغير - ممکن‌الوجود بالغير

(۲) ممکن‌الوجود بالذات - ممکن‌الوجود بالذات

۲۸۸- با توجه به عبارت زیر، کدام حالت‌ها صحیح هستند؟

اگر ماهیتی را در نظر بگیریم اما آن را در جهان نیابیم، معلوم می‌شود که:

الف) علتی که بتواند آن را به وجود بیاورد، هنوز تحقق نیافرته است.

ب) ممکن است ممتنع‌الوجود بالغير باشد.

ج) این ماهیت هنوز از حالت امکانی خارج نشده است.

د) این ماهیت ذاتاً نمی‌تواند موجود شود.

- (۱) الف - ب - ج   (۲) الف - ب - د   (۳) الف - ج - د   (۴) ب - ج - ۵

۲۸۹- با توجه به دیدگاه فارابی و ابن سينا، موجودات عالم را می‌توان .....

(۱) فقط به واجب و ممکن تقسیم کرد.

(۲) به واجب‌الوجود بالذات و ممکن‌الوجود بالذات تقسیم کرد.

(۳) به سه قسم، واجب، ممکن و ممتنع تقسیم کرد.

۲۹۰- کدام نظر درباره واجب الوجود بالغیر و ممکن الوجود بالذات با نظرات فارابی و ابن سینا ناسازگار است؟

(۱) واجب الوجود بالغیر به وسیله واجب الوجود بالذات از حالت امکان خارج می شود.

(۲) ممکن الوجود بالذات، مستقیم یا غیرمستقیم نیازمند واجب الوجود بالذات است.

(۳) موجوداتی که رابطه ذاتی آنها با وجود، امتناعی است، به وسیله واجب الوجود بالذات از حالت امتناع خارج می شوند.

(۴) واجب الوجود بالغیر، مستقیم یا غیرمستقیم نیازمند واجب الوجود بالذات است.

منطق

۲۹۱- در جملاتی: «انسان دارای ۵ حرف است.»، «انسان کلی است.» و «انسان شجاع است.» هر یک از کلماتی که مشخص شده، به ترتیب اشاره به کدام یک از عالم ذهن، زبان و یا خارج است؟

(۱) زبان - خارج - خارج

(۲) خارج - زبان - ذهن

(۳) ذهن - ذهن - خارج

(۴) ذهن - ذهن - خارج

(۱) معنی و مصدق - مصدق و مفهوم - لفظ و مصدق

(۲) لفظ و معنی - مفهوم و مصدق - لفظ و مصدق

(۳) لفظ و معنی - مصدق و مفهوم - مصدق و معنی

۲۹۲- به ترتیب هر یک از رابطه های «زبان با ذهن»، «ذهن با خارج» و «زبان با خارج» چگونه تعبیر می شود؟

(۱) در جمله «الف» خطای در ..... موجب خطای در ..... شده و در جمله «ب» خطای در ..... موجب خطای در ..... شده است.

(الف) اگر دانش آموز تعریف و استدلال را یاد نگیرد و این یاد نگرفتنی تعریف و استدلال موجب شود که تمارین تعریف و استدلال کتاب را درست حل نکند.

(ب) معلمی که در دفتر حضور و غیاب سه دانش آموز دارد که دارای نام و نام خانوادگی مشترکی هستند و در تشخیص آنها دچار خطای می شود.

(۱) خارج - ذهن - لفظ - خارج

(۲) ذهن - لفظ - خارج

(۳) ذهن - خارج - لفظ - خارج

۲۹۳- کدام گزینه درست نیست؟

(۱) توجه منطق به مبحث الفاظ

(۲) انتقال افکار با استفاده از الفاظ

۲۹۴- در کدام عبارت مشترک لفظی وجود ندارد؟

(۱) او عمری با ریا مبارزه کرد.

(۲) موبایل به سرقت رفته توسط زید کشف شد.

۲۹۵- هر یک از جملات: «او مثل ساعت کار می کند»، «ساعت خریدم.» و «الآن ساعت چنده؟» به ترتیب بیانگر چه دلالتی است؟

(۱) مطابقه - تضمن - مطابقه

(۲) التزام - مطابقه - تضمن

۲۹۶- در کدام گزینه دلالت التزامی وجود ندارد؟

(۱) جهان خوردم و کارها راندم.

(۲) حضورم را ز چشم شهر حاشا می کنم هر شب

۲۹۷- کدام مورد، قابلیت مغالطة توسل به معنای ظاهری را دارد یا براساس این مغالظه بیان شده است؟

(۱) شمس و قمر آمد

(۲) مهری از ماه و به از مهر مهینی

(۳) گفتم: فعل‌گمی دست به عصا باش. گفت: آخر عصا ندارم.

(۴) مزیع سبز فلک دیدم و داسِ مه نو / یادم از کشته خویش آمد و هنگام درو

۲۹۹- در هر یک از موارد زیر به ترتیب امكان وجود چه مغالطه‌ای وجود دارد؟

الف) هندوانه‌ای مثل قند.

ب) مکن تا توانی دل خلق ویش / و گر می‌کنی می بین خوبیش

ج) شیشه عینک شکسته را بوداشت.

۱) ابهام در مرجع ضمیر - نگارشی - ابهام در مرجع ضمیر

۲) توسل به معنای ظاهری - اشتراک لفظ - ابهام در مرجع ضمیر

۳) ابهام در مرجع ضمیر - توسل به معنای ظاهری - ابهام در مرجع ضمیر

۴) ابهام در مرجع ضمیر - نگارشی - توسل به معنای ظاهری

۳۰۰- کدام مورد به مهمترین دلالت در منطق اشاره دارد؟

- (۱) کتاب در خارج بر لفظ کتاب   (۲) معنی کتاب بر کتاب در خارج   (۳) کلمه کتاب بر معنی کتاب   (۴) معنی کتاب بر لفظ کتاب

فلسفه پازدیده

۳۰۱- کدام گزینه با بقیه یکسان نیست؟

۱) انسان مدنی بالطبع است و ذاتاً به زندگی اجتماعی گرایش دارد.

۲) برخی از فضائل اخلاقی ذاتاً ارزشمند هستند.

۳) موجودات جهان به دو دسته زوالپذیر و زوالناپذیر تقسیم می‌شوند.

۴) اسلام حکومت و سیاست را قدرت تشکیل می‌دهد.

۳۰۲- کدام گزینه مربوط به حوزه فلسفه اخلاق است؟

(۱) پاسخ عقلانی به سوالات علم اخلاق

(۲) بررسی مبانی عقلانی علم اخلاق

(۳) بررسی خوب و بد بودن ارزش‌های اخلاقی

۳۰۳- کدام عبارت درست است؟

۱) مکتب‌های گوناگون تربیتی جهان معاصر ریشه در اندیشه‌های فلسفه یونان باستان دارد.

۲) باگسترش فلسفه‌های مضاف در جهان معاصر، دیگر مبانی و زیربنایی علوم در فلسفه بررسی نمی‌شوند.

۳) به آن بخش از مباحث فلسفی که مبانی هر علم را بررسی می‌کند، فلسفه مضاف آن علم گفته می‌شود.

۴) مطالب موردنظر در فلسفه‌های مضاف، بنیان نظریات مختلف فلسفه در وجودشناسی است.

۳۰۴- می‌توان گفت.....

۱) دانش‌های فلسفی، قوانین بنیادی وجودشناسی و معرفت‌شناسی را به محدوده‌های خاص منتقل می‌سازند.

۲) هر چند که معرفت و علم به عنوان یکی از اقسام هستی، در داخل وجودشناسی به معنای عام قرار می‌گیرد، اما امروزه با عنوان مستقل معرفت‌شناسی موردنظر است.

۳) میان هستی‌شناسی و معرفت‌شناسی هر فیلسوف با فلسفه مضاف او نمی‌توان رابطه‌ای یافته.

۴) هر چند که معرفت و علم به عنوان یکی از اقسام هستی، در داخل وجودشناسی به معنای خاص قرار می‌گیرد اما امروزه با عنوان مستقل معرفت‌شناسی موردنظر است.

۳۰۵- کدام گزینه، در مورد فلسفه‌های مضاف نادرست است؟

۱) شاخه‌ای از فلسفه که به بررسی مسائل بنیادی بخش خاصی از وجود و نیز توانایی انسان در شناخت هستی می‌پردازد.

۲) اگر درباره مسائل بنیادی حقیقت علم یا حقیقت زیبایی بحث کنیم به حوزه فلسفه علم یا فلسفه هنر وارد شده‌ایم.

۳) امروزه با توسعه و گسترش زیاد فلسفه‌های مضاف، شاهد پیدایش رشته‌های تخصصی مانند فلسفه فیزیک در جهان هستیم.

۴) فلسفه‌های مضاف بیانگر ارتباط اساسی فلسفه و سایر علوم است.

- ۳۰۶- از عبارت «آنچه در فلسفه‌های مضاف پذیرفته شود، اساس و شالوده نظریات در علوم قرار می‌گیرد.» به کدام نتیجه نمی‌توان رسید؟
- (۱) رابطه فلسفه با علوم با وجودی که در چارچوب فلسفه‌های مضاف بیان شده، اما مباحث آن باید جداگانه طرح شود.
  - (۲) هر نظریه فلسفی می‌تواند بر هر رشته‌ای از دانش تأثیری خاص داشته باشد.
  - (۳) یک فلسفه مضاف می‌تواند به صاحبان آن فلسفه در آن رشته علمی خاص، جهتگیری خاصی دهد.
  - (۴) مسائل اساسی و بنیادی علوم در تفکر فلسفی ریشه دارد.
- ۳۰۷- عبارت «اگر کسی در وجودشناسی پذیرد که «وجود بروز مادی و مجرد است.» چنین کسی در انسان‌شناسی فلسفی خود می‌تواند بگوید که «انسان نیز دارای دو بعد مادی و مجرد است.» بیانگر کدام گزینه است؟
- (۱) رابطه معرفت‌شناسی و وجودشناسی با فلسفه مضاف
  - (۲) رابطه معرفت‌شناسی و وجودشناسی با علوم مختلف
  - (۳) رابطه معرفت‌شناسی با علوم مختلف
  - (۴) رابطه هستی‌شناسی با فلسفه
- ۳۰۸- در کدام گزینه به درستی به عامل به وجود آمدن فلسفه‌های مضاف اشاره شده است؟
- (۱) تأمل فیلسوفانه و اندیشه‌ورزانه در مسائل بنیادی علوم مختلف و پدیده‌ها
  - (۲) بررسی ویژگی‌ها، عوارض و خصوصیات هستی
  - (۳) تأمل فیلسوفانه و اندیشه‌ورزانه در ویژگی‌ها و خصوصیات موجودات هستی
  - (۴) غور در باورهای مربوط به رشته‌های مختلف دانش
- ۳۰۹- کدام مورد تفاوت اساسی مکتب اصالت فرد با اصالت جامعه را نشان می‌دهد؟
- (۱) وابستگی وجود جامعه به وجود افراد آن جامعه
  - (۲) وابستگی حیثیت اجتماعی به وجود آن جامعه
  - (۳) جامعه یعنی تجمع افراد جامعه با هدف مشترک.
  - (۴) جامعه چیزی جز مجموع افراد نیست.
- ۳۱۰- کدام گزینه با فلسفه علوم اجتماعی، هماهنگ نیست؟
- (۱) آنچه در فلسفه علوم اجتماعی پذیرفته شود، اساس و شالوده نظریات علم جامعه‌شناسی قرار می‌گیرد.
  - (۲) آنگاه که درباره مسائل بنیادی علوم اجتماعی صحبت می‌شود، فلسفه علوم اجتماعی شکل می‌گیرد.
  - (۳) براساس معیار کلیت، گرایش ذاتی انسان به زندگی اجتماعی را نمی‌توان در زمرة کلی ترین و عام‌ترین مسائل و اصول فلسفی دانست.
  - (۴) فلسفه علوم اجتماعی، یکی از بخش‌های اصلی و ریشه‌ای فلسفه است که مسائل بنیادی آن توسط جامعه‌شناسان مطرح می‌شود.
-
Konkur.in
دانشگاهی
روان‌شناسی
- ۳۱۱- به ترتیب عبارت‌های «شبیه پرسشنامه است»، «از آن برای اخذ اطلاعات عمیق استفاده می‌شود» و «در همه پرسی‌ها از آن استفاده می‌شود» به ویژگی‌های کدام روش جمع‌آوری اطلاعات مربوط می‌شوند؟
- (۱) مصاحبه بدون نظام - مصاحبه ساختاریافته - مصاحبه نظامدار
- (۲) مصاحبه نظامدار - مصاحبه ساختاریافته - مصاحبه بدون نظام
- (۳) مصاحبه بدون ساختار - مصاحبه بدون نظام - مصاحبه بدون ساختار
- (۴) مصاحبه ساختاریافته - مصاحبه بدون ساختار - مصاحبه ساختاریافته
- ۳۱۲- کدام عبارت زیر در مورد دوقلوها صحیح است؟
- (۱) ترکیب دختر - پسر در دوقلوهای همسان امکان‌پذیر است.
- (۲) ترکیب دختر - دختر در دوقلوهای ناهمسان امکان‌پذیر نیست.
- (۳) ترکیب دختر - پسر در دوقلوهایی که از دو تخمک جدا به وجود آمدند، امکان دارد.
- (۴) ترکیب دختر - دختر در دوقلوهایی که از یک تخمک به وجود آمدند، امکان ندارد.
- ۳۱۳- کدام یک از خصوصیات زیر کمتر نیازمند به آمادگی خاص نهفته است؟
(۱) سخن‌گفتن	(۲) دوین	(۳) خواندن متون انگلیسی
(۴) معاشرت با دیگران	(۳) خواندن متون انگلیسی	(۲) دوین
- forum.konkur.in

۳۱۴- آقای سعیدی در لادره امور منزل با فرزندش سمانه مشورت می‌کند و در مورد علی سعی می‌کند که فرزش‌های اخلاقی را به او آموزش دهد. به ترتیب سمانه و علی در کدام مرحله رشدی از نظر اسلام قرلو دارند؟

(۱) هفت سال دوم - آقا و سوره
(۲) وزیر و مشاور - هفت سال اول

۳۱۵- کودکی که «لوباه لایبیده» می‌شود، معمولاً در کدام دوره زندگی قرار دارد و چه دامنه سنی را شامل می‌شود؟

(۱) طفولیت - ۱ تا ۲ سالگی
(۲) کودکی اول - ۲ تا ۴ سالگی

(۳) قلقل از دستان - ۱ تا ۳ سالگی
(۴) طفولیت - ۲ تا ۴ سالگی

۳۱۶- به ترتیب در کدام گزینه جنبه «اخلاقی»، «هیجانی» و «شناختی» رشد، ذکر شده است؟

(۱) روابط دوستانه - ابراز محبت - یافتن جواب‌ها
(۲) نوبت را رعایت کردن - حل مسئله - نشان دادن نفرت

(۳) معاشرت با اقوام - رسیدن به جواب معادله ریاضی - بروز خشم
(۴) پایمال نکردن حق مردم - عشق ورزیدن - پیدا کردن جواب جدول

۳۱۷- در مراحل اولیه پژوهش، موضوع مورد مطالعه از طریق کدام روش جمع‌آوری اطلاعات تبیین می‌شود و استفاده از کدام روش توسط افراد کم تجربه بیش از آن که راه‌گشا باشد، مشکل‌آفرین است؟ (به ترتیب)

(۱) مشاهده - آزمون
(۲) مصاحبه - پرسشنامه

(۳) مشاهده - پرسشنامه
(۴) مصاحبه - آزمون

۳۱۸- به ترتیب «بزرگسالی دوم»، «کودکی دوم» و «جوانی»، کدام دامنه سنی را شامل می‌شوند؟

(۱) ۲۰ تا ۴۰ سالگی - ۷ تا ۱۲ سالگی - ۱۲ تا ۲۰ سالگی
(۲) ۶۵ سال به بالا - ۱۲ تا ۲۰ سالگی - ۲۰ تا ۴۰ سالگی

(۳) ۴۰ تا ۶۵ سالگی - ۷ تا ۱۲ سالگی - ۱۸ تا ۳۵ سالگی
(۴) ۶۵ سال به بالا - ۸ تا ۱۴ سالگی - ۲۰ تا ۴۰ سالگی

۳۱۹- کدام یک از اشعار زیر در رابطه با عوامل مؤثر بر رشد با بقیه متفاوت است؟

(۱) هر کس در خودش ادب نکند - در بزرگی فلاح از او برخاست

(۲) بسیاری از نشست روزی چند - لاجرم همچنین و گرامی شد

(۳) هیچ صیقل نکو نداند کرد - آهندی را که بدگهر باشد

(۴) سگ اصحاب که ف روزی چند - پسی نیکان گرفت و مردم شد

۳۲۰- کدام عبارت زیر در رابطه با «رسشن» صحیح است؟

(۱) نمی‌تواند تحت تأثیر عوامل محیطی قرار گیرد.
(۲) نام دیگر آن آمادگی خاص نهفته است.

(۳) وراثت نقش تعیین‌کننده‌ای در آن ندارد.
(۴) براساس آن، آدمی بعضی خصوصیات رشدی را نشان خواهد داد.

آزموزه‌های سراسری گاج

کاربرد درسیدرا الیخا کتاب کنده

دفترچه شماره ۳

آزمون شماره ۹

جمعه ۰۸/۰۲/۹۹

سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹

پاسخ‌های تشریحی پایه دوازدهم انسانی

دوره دوم متوسطه

شماره داوطلبی:	نام و نام خانوادگی:
۲۸۰	تعداد سوالاتی که باید پاسخ دهید: ۲۶۵ دقیقه

عنوانین مواد امتحانی آزمون گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد سوالات و مدت پاسخگویی

ردیف:	مواد امتحانی	تعداد سوال	شماره سوال	مدت پاسخگویی
۱	فارسی	۲۵	۱	۱۸ دقیقه
۲	زبان عربی (عمومی)	۲۵	۲۶	۲۰ دقیقه
۳	دین و زندگی	۲۵	۵۱	۱۷ دقیقه
۴	زبان انگلیسی	۲۵	۷۶	۲۰ دقیقه
۵	ریاضی و آمار ۳	۱۵	۱۱۱	۱۱۵ دقیقه
	ریاضی و آمار ۱	۱۰	۱۱۶	۱۲۵ دقیقه
	ریاضی و آمار ۲	۱۰	۱۲۶	۱۳۵ دقیقه
۶	اقتصاد	۱۰	۱۳۶	۱۰ دقیقه
۷	علوم و فنون ادبی ۳	۱۵	۱۴۶	۱۶۰ دقیقه
	علوم و فنون ادبی ۱	۱۰	۱۶۱	۱۷۰ دقیقه
	علوم و فنون ادبی ۲	۱۰	۱۷۱	۱۸۰ دقیقه
۸	زبان عربی (اختصاصی)	۱۰	۱۸۱	۱۰ دقیقه
۹	تاریخ ۳	۱۰	۱۹۱	۲۰۰ دقیقه
	تاریخ ۱	۱۰	۲۰۱	۲۱۰ دقیقه
	تاریخ ۲	۱۰	۲۱۱	۲۲۰ دقیقه
۱۰	جغرافیا ۳	۱۰	۲۲۱	۲۳۰ دقیقه
	جغرافیا ایران	۱۰	۲۳۱	۲۴۰ دقیقه
	جغرافیا ۲	۱۰	۲۴۱	۲۵۰ دقیقه
۱۱	جامعه‌شناسی ۳	۱۰	۲۵۱	۲۶۰ دقیقه
	جامعه‌شناسی ۱	۱۰	۲۶۱	۲۷۰ دقیقه
	جامعه‌شناسی ۲	۱۰	۲۷۱	۲۸۰ دقیقه
۱۲	فلسفه ۲	۱۰	۲۸۱	۲۹۰ دقیقه
	منطق	۱۰	۲۹۱	۳۰۰ دقیقه
	فلسفه بازدهم	۱۰	۳۰۱	۳۱۰ دقیقه
۱۳	روان‌شناسی	۱۰	۳۱۱	۳۲۰ دقیقه

برای اطلاع از قرعه آزمون و زمان دقیق اعلام آن باید در کتابل تکمیل گاج غصه مورید. @Gajeh_ir

آزموده‌هاک سراسر گاج

ویراستاران علمی	طراحان	دروس
اسماعیل محمدزاده مسیح گرجی - مریم نوری نیا	امیرنجات شجاعی	فارسی
حسام حاج مؤمن - شاهو مرادیان میثم کرمی - پریسا فیلو	روح اله اصغری	زبان عربی
بهاره سلیمانی - عطیه خادمی	مرتضی محسنی کبیر محمد رضایی بقا - محمد آقا صالح	دین و زندگی
حسین طیبی - مریم پارسانیان	امید یعقوبی فرد - حسین طیبی	زبان انگلیسی
ندا فرهنختی - مریم ولی عابدینی مینا نظری	محمد یگانه	ریاضیات
مریم پارسانیان - رفیه بژند مریم میرقاسمی	امیرحسین میراسکندری	اقتصاد
سیده مریم میرقاسمی - فاطمه ساریخانی مریم پارسانیان - لیلا عباسی	محمد اسماعیل سلمانپور	تاریخ
محمد اسماعیل سلمانپور مریم پارسانیان - سیده مریم میرقاسمی زهرا فروغی هریس - لیلا عباسی	محسن مصلحتی	جغرافیا
مریم پارسانیان - رفیه بژند مریم میرقاسمی - الهام رضایی	مینا تاجیک	جامعه‌شناسی
مریم پارسانیان - عmad صفریزاد مریم جمشیدی	حدیر جلالی	فلسفه
سیده مریم میرقاسمی - مریم پارسانیان رفیه بژند - لیلا عباسی	ابراهیم امینی	فلسفه و منطق
	نگار کاغذگران	روان‌شناسی

آماده‌سازی آزمون

مدیریت آزمون: ابوالفضل مزرعی

بازبینی و نظارت نهایی: سارا نظری

برنامه‌ریزی و هماهنگی: مریم جمشیدی عینی - مینا نظری

ویراستاران فنی: بهاره سلیمانی - سانا فلاحتی - مروارید شاه‌حسینی - مریم پارسانیان - عطیه خادمی

سرپرست واحد فنی: سعیده قاسمی

صفحه‌آوا: فرهاد عبدی

طرح شکل: فاطمه میناسرشت

حروف‌نگاران: پگاه روزبهانی - زهرا نظری‌زاد - سارا محمودنسب - الناز دارانی - مهناز کاظمی - مهسا هوشیار

امور چاپ: علی مزرعی

فروشگاه مرکزی گاج: تهران - خیابان انقلاب
نشانی اینترنتی: www.gaj.ir

الخطاب رسانیت نم ۰۲۱-۶۴۲۰

نشانی اینترنتی: www.gaj.ir

۱۲) نشیبه: اقایم تجرد / زندان بدن (اضافه تشبیه)

حسن آمیزی: —

بررسی سایر گزینه‌ها،

(۱) استعاره: آهو استعاره از معشوق

(۲) نغمه حروف: تکرار مصوت بلند «ا» و صامت‌های «ب» و «ن»

(۳) تلخیح: داستان عشق فرهاد به شیرین

(۴) کنایه: شمع پیش راه کسی گرفتن کنایه از هدایت کردن او

(۵) مجاز: چمن مجاز از گلزار

جناس ناهمسان: من و چمن

۱۳) بروزی آرایه‌ها،

کنایه (بیت «ه»): پنه از گوش در آوردن کنایه از پندیده‌ی و ترک غفلت

جناس ناهمسان (بیت «ب»): جا، ما (جناس اختلافی) / هما، ما (جناس افزایشی)

تلخیح (بیت «د»): داستان حضرت سلیمان (ع) و مور

تشبیه (بیت «ج»): زنگ کدورت (اضافه تشبیه)

استعاره (بیت «الف»): نسبت دادن گوشمال (نشیبه) به چرخ

تضاد (بیت «و»): صحبت ≠ عزلت

۱۴) ایهام تناسب: بوم: ۱- سوزمین (معنی درست) ۲- جند (معنی

نادرست، متناسب با جند، هما و بیرانه)

تشبیه: خود به جند و هما

کنایه: سیاه بودن دل

تضاد: جند (نماد شومی) ≠ هما (نماد سعادت)

۱۵) نشیبه: نقد دل (اضافه تشبیه) / تشیه خود [شاعر] به عود

ایهام: قلب: ۱- دل ۲- سکه تقلیبی و بی ارزش / سیاه: ۱- مشکی رنگ

۲- گناهکار / در حرام رفت: ۱- به گناه افتادن ۲- در راه حرام خرج شدن

حسن تعلیل: دل به این دلیل همه عمر به باده‌گساري مشغول بوده که مانند

سکه تقلیبی تیره و ناخالص است.

مجاز: سر مجاز از قصد و هدف

۱۶) با توجه به آرایه تضمین در این گزینه، مصراع دوم این بیت

سروده سعدی، پدیدآورنده «گلستان» است.

۱۷) مفهوم گزینه (۳): رنج آور بودن تنها سفر کردن

مفهوم مشترک عبارت سؤال و سایر گزینه‌ها: وطن‌دوستی / فراموش‌نشدنی

بودن باد وطن / الذت غرمت اندوه دوری از وطن را از بین نمی‌برد.

۱۸) مفهوم گزینه (۳): صبوری در عشق ناممکن است.

مفهوم مشترک عبارت سؤال و سایر گزینه‌ها: صبر، کلید کامیابی است.

۱۹) مفهوم متعرک عبارت سؤال و گزینه (۳): ارزشمندی سیرت

و معنی و ترجیح آن بر صورت

مفهوم سایر گزینه‌ها،

(۱) ظاهر آرایان به باطن بی توجه‌اند.

(۲) ارزشمندی یکی بودن ظاهر و باطن / ارزشمندی پاکی ظاهر و باطن

(۳) زیایی ظاهر کلام، موجب تأثیرگذاری بیشتر معنی می‌شود.

فارسی

۱) معنی درست واژه‌ها: غنا: سرود، نغمه، آوازخوانی، دستگاه موسیقی / حدیث: ماجرا، روایت، سخن / خطابه: سخنرانی، خطبه‌خواندن، عظکردن / تزویر: نیرنگ، دوروبی، ریاکاری / اعراض: روی‌گردان از کسی یا چیزی، روی‌گردانی

۲) معنی درست واژه‌ها: کاید: حیله‌گر (کاین: موجود) / فایق: برگزیده، برتر (باسق: بلند و بالیده) / موسیم: فصل، هنگام، زمان (موسوم: نامیده شده) / چلیه: زیور، زینت (حریر: ابریشم)

۳) معنی درست واژه‌ها در سایر گزینه‌ها،
 (۱) دزم: درهم، مسکوک نقره، که در گذشته، به عنوان پول رواج داشته و ارزش آن کسری از دینار بوده است. (دینار: واحد پول؛ سکه طلاکه در گذشته رواج داشته است.)

(۲) غارب: میان دو کتف (آخره: چنبره‌گردن، قوس زیر گردن)

(۴) گله: برآمدگی پشت پای اسب (وقب: هر فرورفتگی اندام چون گودی چشم)
 ۱) املای درست واژه: شیبه: مانند، مثل، همسان (شبه در زبان فارسی هم آوا ندارد).

۲) املای درست واژه در سایر گزینه‌ها،
 (۱) صواب: درست، پستدیده، مصلحت (نواب: پاداش)
 (۲) نقض: شکستن، شکستن عهد و پیمان (نغر: خوب و نیکو)
 (۴) منسوب: نسبت داده شده (منصب: گماشته شده)

۳) املای درست واژه‌ها: غالب: مسلط، چیره (قالب: شکل) / لشیم: پست، فرومایه / وثیقت: عهد، پشتوانه / محن: جمع محتت رنج‌ها، ناراحتی‌ها

۴) املای درست واژه: قربت: نزدیکی (غربت: بیگانگی)

۵) سفر: نهاد / باد: مفعول / یارب‌ها: متمم / چه: مفعول / مذهب‌ها: نهاد

۶) ۱) املای درست واژه: نهاد (با تو می‌گویم...)
 (۲) ای خار مغلان (با تو سخن می‌گویم) مددی [کن]
 (۳) بپرسید: متمم / گفتمش: متمم / خواهشمن: مضافق‌الیه

۷) قیدها در گزینه (۳): جوی (به اندازه یک جو) / چرا / بیهده / هر دم

۸) بروزی سایر گزینه‌ها،
 (۱) هرگز / سریسر
 (۲) مدام / پیوسته

(۴) یک چند / آهسته آهسته

۹) ضمیر متصل در این گزینه نقش مفعولی دارد و در بقیه گزینه‌ها نقش مضافق‌الیه.

زبان عربی (عمومی)

■ درست ترین و دقیق ترین جواب را در ترجمه یا تعریف مشخص کن (۳۵ - ۳۶):

۱ ترجمه کلمات مهم: [دلیل: جواب بدء، دفع کن / بسانی هی

احسن: به روشنی که بهتر نمیست، دقت کلید، [حسن]: باید به صورت خبر ترجمه شود نه به صورت صفت برای «الثی» [رد گزینه های (۲) و (۴)] (۱) (فبداد): که ناگهان، که ناگهان [رد گزینه های (۲) و (۴)] / الی یعنی و یعنی عدالت: کسی که میان تو و او دشمنی است؛ «بوده» نادرست است. [رد گزینه های (۳) و (۴)] / [کائن: گویی [رد گزینه های (۲) و (۴)] / ولی خمیم: دوستی صمیمی می شود؛ «خمیم: صمیمی» نه «مهر بان» [رد گزینه های (۲) و (۳)]

۲ ترجمه کلمات مهم: للإعصار قوّة عجيبة: گردباد قدرتی

عجب دارد؛ «الإعصار» مفرد است [رد گزینه های (۱) و (۳)] و حرف لام باید به صورت «داشتن» ترجمه شود نه «برای». / فهْوَ يَسْخَبُ الأَسْمَاكَ: زیرا او ماهیان را می کشد [رد گزینه های (۱) و (۳)] / و يَحِيلُهَا: و آنها را حمل می کند [رد گزینه های (۱) و (۴)] / مَسَافَةً: فاصله [رد سایر گزینه ها] / مَئِيَّ: کیلومتر: دویست کیلومتر، «مئی» در اصل «میشین» بوده است: دویست [رد گزینه های (۱) و (۳)] / در گزینه (۳) «يَسْخَبُ» درست ترجمه نشده است و «آن طریفتر» معادلی ندارد.

۳ ترجمه کلمات مهم: إذَا: هرگاه، اگر، نه «هرکس» [رد گزینه

(۲)] / قَالَ أَحَدٌ: احدی بگوید [رد گزینه (۲)] / كلاما: سخنی / يَسْرُقُ: المسلمين: که مسلمانان را پراکنده سازد؛ جمله وصفیه است و باید با «که» ترجمه شود. [رد سایر گزینه ها] / فاعلما: پس بدانید [رد گزینه های (۱) و (۴)] / آنه جاہل: که او جاہل (نادان) است

۴ ترجمه کلمات مهم: لَنَا أَرْبَعْ جَصْنِي: ما چهار زنگ داریم [رد

گزینه های (۳) و (۴)] / في يوم الثلاثاء: در روز سه شنبه [رد گزینه های (۱) و (۴)] / إضافةً إلَى: علاوه بر؛ نه «به همراه»! [رد سایر گزینه ها] / جَصَّةٌ تَقْوِيَةٌ: زنگ تقویتی [رد سایر گزینه ها].

۵ ترجمه کلمات مهم: أحْيَا: گاهی / يَحْتَاجُ الإِنْسَانُ إِلَى:

انسان نیاز دارد به [رد سایر گزینه ها] / الوحدة: تدبیری [رد گزینه (۲)] / الهدوء: آرامش [رد گزینه (۲)] / و أَنْ يَكُونَ بَعِيدًا: و این که دور باشد [رد سایر گزینه ها] / عن الآخرين: از دیگران / کی یفکر فی نَفْسِه: تا در خود بیندیشید [رد گزینه های (۳) و (۴)]

۶ ترجمه کلمات مهم: إِنَّ اللَّهَ قَدْ خَلَقَ الْإِنْسَانَ: خداوند انسان

را آفریده است [رد گزینه های (۲) و (۳)] / مِنَ الطَّينِ: از گل / فَلَأَقْضَلَ: پس هیچ برتری ای نیست [رد سایر گزینه ها] / لأَبْيَضَ: برای سفیدیوست [رد گزینه های (۱) و (۲)] / على أَسْوَدَ: بر سیاه بوست [رد گزینه (۲)] دقت کنید، در گزینه (۱) «هیچ» باید همراه با «فضل» باید نه «أَبْيَضَ».

۲۰ مفهوم گزینه (۲): وفاداری عاشقانه (نک معنویه بودن

مفهوم مشترک بیت سؤال و سایر گزینه ها: هر کسی محروم را عنق نیست

۲۱ مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه (۲): گفتار شدن دل

عشق در میان زلف معنوی و پایه سلطی باد صبا

مفهوم سایر گزینه ها،

(۱) شرم، حافظه زیبایی استه (غیرمتوری زیروپوتی عشق (۱))

(۲) جستجوی عاشق نر بی یافتن نشانه ای از معشوق

(۳) غم و دلتگی فراگیر

۲۲ مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه (۴): ضرورت تحمل

سختی های راه عشق

مفهوم سایر گزینه ها،

(۱) طلب عشق

(۲) دشواری و خونریز بودن راه عشق

(۳) پندناپذیری عاشق

۲۳ مفهوم مشترک عبارت سؤال و گزینه (۴): مدهوشی و

بی خبری عاشقانه در اثر جلوه معنوی

مفهوم سایر گزینه ها،

(۱) توصیه به بی توجهی به پیچیدگی ها و سختی های دنیای مادی

(۲) دست نیافتنی بودن معنوی

(۳) بی توجهی به مذایات موجب رسیدن به کمال است

۲۴ مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه (۳): کمال بخشی عشق

مفهوم سایر گزینه ها،

(۱) تداوم عشق ورزی عاشق در صورت بی توجهی معنوی

(۲) ضرورت توجه معنوی به عاشقان

(۳) تجلی حق در همه پدیده ها

۲۵ مفهوم مشترک عبارت سؤال و گزینه (۴): شکر نعمت

نعمت افزون کند.

مفهوم سایر گزینه ها،

(۱) ضرورت شکرگزاری فراوان

(۲) ضرورت به جا آوردن شکر نعمت خداوند

(۳) توصیه به شکرگزاری و نکوهش ناسپاسی در برابر خداوند

۳۲ ترجمه کلمات مهم: العاقل لا يشبّه: عاقل دشمن نمی‌دهد [رد گزینه (۱)] / معبدات الفشرکین: به خدایان مشرکان، خدایان مشرکان را / و یجتبه: دوری می‌کند [رد گزینه (۴)] / غن غفل: از کلری لود سفیر گزینه‌ها]؛ او: با [رد گزینه‌ها (۲) و (۳)] / آقول: سخنی افیه ایساخه لآخرین؛ در آن بی‌احترامی به دیگران است [لد سایر گزینه‌ها]

۳۳ احمدی الطالبات: یکی از داش آموزان

۳۴ بررسی سایر گزینه‌ها

(۱) نسبت: نسبت داده شده است» ماضی است.

(۲) إنما: فقط» ترجمه نشده است.

(۳) بیصر» مضارع است. ضمیر «ه» در «دواه» ترجمه نشده است: ای کاش انسان دارویش را که در درونش هست، ببین!

۳۵ ترجمه کلمات مهم: می‌دانستی: گشت تعلم، گشت علمین ماضی استمراری مثبت است [رد گزینه‌ها (۲) و (۴)] / هشتاد درصد: ثمانین فی المئة [رد گزینه (۱)] / موجودات دنیا: موجودات العالم (نه «الموجودات فی العالم») [رد گزینه‌ها (۱) و (۴)] / حشرات هستند: حشرات [رد گزینه (۲)]

■ متن زیر را با دقت بخوان سپس مناسب با آن به سوالات آمده پاسخ بده
■ (۴۲ - ۴۲)

جنگ نبردی میان دو کشور یا بیشتر است که یکی تلاش می‌کند بر دیگری غلبه کندا و علل جنگ زیاد است: از جمله تمایل به گسترش زمین‌های کشور یا دستیابی به منابع طبیعی در کشوری دیگرا و بزرگ‌ترین نبردهایی را که انسان در قرون اخیر دیده است، جنگ جهانی اول است که شش سال طول کشید و جنگ جهانی دوم که چهار سال طول کشید و به خاطر آن میلیون‌ها شخص مُرددنا انواع مختلفی از جنگ‌ها وجود دارد و از جمله آن‌ها جنگ داخلی است که داخل مرزهای کشور و میان گروههای مسلح اتفاق می‌افتد و در عصر فعلی ما و با پیشرفت علمی انسان شکل‌های جدیدی از جنگ‌ها را مانند جنگ سایبری و جنگ رسانه‌ای می‌بینیم.

و اسلام دین صلح است و همیشه ما را به همیستی مسالمت‌آمیز دعوت می‌کند و ما را از جنگ نهی کرده است مگر هنگام ضرورت و زمانی که دشمن آن را آغاز کند؛ زیرا از جنگ چیزی جز ویرانی نمی‌آید. اما اگر برای محافظت از بی‌کنایان و وطن باشد، تحریز از آن نیست!

۳۶ [گزینه] نادرست را درباره جنگ مشخص کن:

۳۷ ترجمه گزینه‌ها،

(۱) جنگ شاید در پس خود هزاران کشته و مجروح به جای بگذاردا

(۲) طمع یکی از مهم‌ترین علل برای شروع جنگ‌های است!

(۳) جنگ چیزی نیست جز نبردی مسلح‌انه که خارج مرزهای کشور اتفاق می‌افتد [نادرست است؛ چون در متن صراحتاً اشاره شده است که یکی از انواع جنگ، جنگ داخلی (الحرب الأهلية) است].

(۴) اسلام ما را به پرهیز از جنگ دعوت می‌کند مگر در هنگام ضرورت!

۳۸ [گزینه] درست را مشخص کن:

ترجمة گزینه‌ها،

(۱) عدف از جنگ [جزی] جز دستیابی به ملکی طبیعی بستا [نادرست لسته جنون این مورد یکی از اهداف جنگ است]

(۲) جنگ جهانی لول طولانی ترین جنگ در دنیا بوده استا [در متن گفته بزرگ‌ترین جنگ و چنین مطلبی گفته نشده است]

(۳) بدترین شکل‌های جنگها جنگ رسنای استا [در متن چنین جزی نیامده است]

(۴) ممکن است جنگ بین بیش از دو کشور اتفاق بیفتد؟

۳۹ معنای «الدمار؛ ویرانی، تخریب» در خط آخر چیست؟

ترجمة گزینه‌ها،

(۱) آبادانی

(۲) پیروزی

(۳) تخریب

(۴) خون

در نگاه اسلام، شروع به جنگ جایز نیست مگر زمانی که .....

ترجمة گزینه‌ها،

(۱) حاکم کشور را ببینیم که به مردم ستم می‌کندا

(۲) دفاع از وطن و از بی‌کنایان را بخواهیم [با توجه به خط آخر]

(۳) انسان در علوم پیشرفت کندا

(۴) همیستی مالامت‌آمیز با دیگران را بخواهیم!

■ گزینه درست را در احراز و تحلیل سرفی شخص کن (۴۲ - ۴۰):

۴۰ بررسی سایر گزینه‌ها،

(۱) لازم ← متعد'

(۲) مصدره: شهادة ← مصدره: شهود / الجملة اسمية ← الجملة فعلية

(۳) مضارعه: يشاهِد ← مضارعه: يشاهد

۴۱ بررسی سایر گزینه‌ها،

(۱) مصدره: حدث ← مصدره: حدوث / متعد' ← لازم

(۲) للمخاطب ← للغافية

(۳) فاعله «الحرب» ← فاعل همیشه جایگاهش پس از فعل است نه قبل فعل

۴۲ بررسی سایر گزینه‌ها،

(۱) اسم فاعل ← اسم مفعول

(۲) اسم فاعل ← اسم مفعول

(۳) مضاف إلية و مجرور ← صفة و مجرور بال添註

■ گزینه مناسب را در پاسخ به سوالات زیر مشخص کن (۵۰ - ۴۳):

۴۳ ۱) «المُكْيَّف» به صورت اسم فاعل درست است.

۴۴ ۳) با توجه به معنا گزینه (۳) نادرست است؛ چون در هنگام ورود

به اتاق، طبیعتاً چراغها و کولر روشن می‌شوند نه خاموشان

۴۵ ۴) «فملووعة: پر» و «فارغ: خالی» متضاد هستند.

ترجمه: سالن مدرسه از دانش آموزان پر بود و مکانی خالی وجود نداشت.

۴۶ ۲) «الجiran: همسایه‌ها» جمع مکسر «الجار» است.

دین و زندگی

۵۱ ۳) با دقت در آیه شریفه «یسالم من فی الشملات و الارض تکُل يوم
خویش شان، هر آنچه در آسمانها و زمین قست ببسوه او و در خواست می‌کند
او همواره مستغلکار کار امری نست»، فیصله‌سازی مستمر و تالیم خداوند در برابر
حواجت موجودات دریافت می‌گردد که مرتبطی لزوجیت در رویت است.

۵۲ ۳) با توجه به آیه شریفه «عن آمن بِاللهِ وَ الْبِرِّ وَ عَمَلَ
صَالِحًا...»، ایمان به خدا و آخرت و عمل صالح علت فراگرفتن شور و نشاط و
انگیزه فعالیت و کار و باز شدن پنجه امید و روشنایی به روی انسان است و این
شور و نشاط به این دلیل است که انسان می‌داند که هیچ‌یک از کارهای نیک او
در آن جهان بی‌پاداش نمی‌ماند.

۵۳ ۴) به علت غنای ذاتی خداوند، هیچ‌یک از موجودات عالم توانایی از
بین بردن او را ندارند زیرا برای موجود شدن، به خداوند نیاز دارند و دلایل فقر ذاتی اند.

۵۴ ۱) دیده‌ایم که برخی انسان‌ها قسمت‌هایی از بدن خود را در
حادثه‌ای از دست می‌دهند، اما نه خودشان و نه دیگران، هیچ‌گاه احساس
نمی‌کنند که قدری از هویت و «من» او کم شده باشد و این نشان می‌دهند که
ثبات هویت و «خود» ما ناشی از ثبات اندام‌های ما نیست.

بعد روحانی انسان است که فضیلت‌ها و رذیلت‌های اخلاقی را کسب می‌کند و
اگر به فضیلت‌ها آراسته شد، مقرب درگاه الهی و مسجد فرشتگان می‌شود.
دلیل نادرستی گزینه‌های (۳) و (۴) کم نشدن از هویت یا نقص عضو، دلیل بر
برتری روح بر جسم نیست، بلکه دلیل بر استقلال روح از جسم است.

۵۵ ۱) در دیدگاه الهی، انسان دیگر ترسی از مرگ ندارد (نهراسیدن از
مرگ) و همواره آماده فداکاری در راه خداست. خداپرستان حقیقی گرچه در
دنیا زندگی می‌کنند و زیبا هم زندگی می‌کنند، اما به آن دل نمی‌سپرند از
این رو، مرگ را ناگوار نمی‌دانند همین عامل (نهراسیدن از مرگ) سبب می‌شود
که دفاع از حق و مظلوم و فداکاری در راه خدا آسان‌تر شود و شجاعت به
مرحلة عالی آن برسد و آن‌گاه که حیات این دنیا چیزی جز ننگ و ذات نباشد،
وفداکاری در راه خدا ضروری باشد، انسان‌ها به استقبال شهادت بروند و با
شهادت خود راه آزادی انسان‌ها را هموار کنند.

۵۶ ۳) علیت خالقیت خداوند همان اصل توحید است که در عبارت
قرآنی «وَهُوَ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ» مذکور است. باید دقت کنیم در سؤال خواسته
بازتاب و نتیجه تصرف در اشیاء در محدوده اجرازه خداوند یعنی توحید در
ولایت کدام مرتبه توحید است که پاسخ آن، توحید در مالکیت است، زیرا
توحید در ولایت از مالکیت الهی سرچشمه می‌گیرد.

۵۷ ۲) اگر شخصیت یا «من» انسان وابسته به جسم او باشد، باید در
دوران عمر بارها عوض شده و به شخص دیگری تبدیل شده باشد. در صورتی که
چنین نیست پس در صورت فرض تعلق داشتن و وابستگی انسان به بعد
تجزیه‌پذیر او، تمویض مذاوم شخصیت انسان در دوران عمر بارها اتفاق می‌افتد.

۵۸ ۲) در این بیت ابتدا درباره جان سخن گفته است که دارای ویژگی
فنانپذیری، تلاش‌نایابی و فارغ از محدوده زمانی و مکانی (درستی) قسمت اول
همه گزینه‌ها) و سپس در این بیت درباره بعد جسمانی که تحلیل‌پذیر و
مستهلك شدنی و تجزیه‌پذیر است صحبت شده است.

۲) بورسی گزینه‌ها:

- ۱) الإصرار → إفعال
- ۲) احتفال → إحتفال امتيازية → مفاجأة
- ۳) الإسلام → إفمال
- ۴) شغف → تفاغل

دقیق کنید، «تساقط» فعل مبالغ از مصدر به «تفاغل» است نه مصدر!

۴۸ ۲) «أخذ عشر» در گزینه (۲) فاعل است. در گزینه‌های (۱) و (۳)
عدد نفعی صفت را دارد و در گزینه آخر نسب فاعل است.

۴۹ ۲) باید اول صورت سؤال را متوجه شویم. سؤال از مافعلی را
می‌خواهد که معنایش با فاعل کامل نمی‌شود؛ یعنی فعل لازم نیست و فعل متعددی
است و برای کامل شدن معنایش نیاز به مفعول دارد. در گزینه (۲) «جمع‌
کردم» فعل متعددی است و با فاعل به تهابی معنایش کامل نمی‌شود.

۵۰ ۳) حرفي که شبیه فعل باشد، همان «حروف مشتيبة بالفعل»
است: إِنْ، أَنْ، كَأَنْ، لَيْتْ، لَكَنْ، لَعْلَ.

۶۷ با دقت در عبارت شریفه «وَاللَّهُ هُوَ النَّبِيُّ الْحَمِيدُ» به بیانی خداوند که مخلوقات، هستی خود را وامدل او هستند، بی می‌بریم و یک موجود فقط در صورتی نیز وجود خود نیازمند به دیگری نیست که خودش فناً موجود باشد در این صورت، چنین چیزی دیگر بدیده نیست و نیاز به بدیده‌ورنده نخواهد داشت، همولوگ بوده است و همواره خواهد بود.

۶۸ در بیدگله الهی، زندگی دنیوی همچون خوبی کوتاه و گذراست و زندگی حقیقی در جهان دیگر معنا می‌باشد. آن‌گونه که پیامبر (ص) می‌فرماید: «النَّاسُ يَنْهَاكُمْ وَنَحْيَا وَمَا يَنْهَاكُمْ إِلَّا لِلَّهُمَّ وَمَا أَنْهَمْ بِنِلَّكَ مِنْ عِلْمٍ لِنَّهُمْ إِلَّا يَنْظُرُونَ». گفتند زندگی و هیئتی چنان‌ها همین زندگی و حیثیت دنیا نیست، همچوشه «گروهی از ما» می‌بریم و «گروهی» پرندگانی شویم، و ما را فقط گذشت روزگار نایبود می‌کند البته این سخن را از روی علم نمی‌گویند بلکه فقط ظن و خیال آنان است؛ یعنی کافران، سخنانشان از روی علم نیست و فقط از روی ظن و خیال آنان است.

۶۹ **۳** (اندیشه (فکر)) بهار جوانی را پرطلاوت و زیبایی سازد، استعدادها را شکوفا می‌کند و امید به آیندهای زیباتر را نوید می‌بخشد. علاوه بر آن می‌تواند برترین عبادتها باشد. پیامبر اکرم (ص) می‌فرماید: «أَفَضَلُ الْعِبَادَةِ إِدْمَانُ التَّقْرَبَ فِي اللَّهِ وَفِي قُدْرَتِهِ»؛ برترین عبادت، اندیشیدن مداوم درباره خدا و قدرت اوست.

۷۰ در مقابل بعد جسمانی، بعد روحانی و غیر جسمانی انسان، تجزیه و تحلیل نمی‌پذیرد (مستهلك نمی‌شود) و متلاشی نمی‌شود (تلاش پذیر نیست) و بعد از مرگ بدن، باقی می‌ماند و آگاهی و حیات خود را از دست نمی‌دهد.

۷۱ عقیده به توانایی پیامبر اکرم (ص) و اولیای الهی (ع) در برآوردن حاجات انسان مانند شفایخشی به طور مستقل و این‌که این توانایی را از خود آن‌ها و مستقل از خدا بدانیم، شرک در رویت است و نه کننده آن (نافی) آیه شریفه: «وَهُوَ رَبُّ كُلِّ شَيْءٍ» است که به «توحید رویت» اشاره دارد.

۷۲ **۱** با توجه به آیه شریفه «اللَّهُ نَوْرُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ»، خداوند نور هستی است؛ یعنی تمام موجودات «وجود» خود را از او می‌گیرند و به سبب او پیدا و آشکار شده و پا به عرصه هستی می‌گذارند و وجودشان به وجود او وابسته است. در واقع هر موجودی در حد خودش تجلی بخش خداوند و نشانگر حکمت، قدرت، رحمت و سایر صفات الهی است.

۷۳ **۱** تدبیر امور هستی در دست خداوند است و عامل اصلی خداوند است (توحید در رویت) و نقش انسان در رعایت بهداشت فردی، نقش واسطه‌ای است و نقش پرندگان دانشمندان در کشف دارویی کرونا صحیح نیست چون همانند آن وجود دارد.

۷۴ **۳** در قرآن کریم عسل برای شفا بیان شده است که یک علت مادی است و این‌که از زبان حضرت عیسی (ع) فرموده: «من برایتان از خاک پرنده‌ای می‌سازم و در آن می‌دمم و آن خاک به اذن خداوند پرنده می‌شود»، که نشانگر علت معنوی است.

۷۵ **۴** آیه شریفه «وَهُوَ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ» اشاره به «اصل توحید» دارد و علت خالقیت خداوندی محسب می‌گردد و وقتی قهار بودن خدا را به دریای بیکرانی تشبیه می‌کند که هیچ ساحل و کرانه‌ای ندارد به این معنا و مفهوم است که جای خالی برای غیر باقی نگذاشته است تا آن غیر، خود را نشان دهد.

۶۹ **۳** ساعت به سازنده خود در بقا نیازمند نیست و ساعت‌سل فقط نظم‌جهنده است نه هستی بخش لاما موجودات جهان در بقای خود، به خداوند نیازمند و این نیاز هیچ‌گاه قطع و پاکم نمی‌شود

۷۰ **۴** قرآن کریم در آیه ۲۴ سهرا جایه می‌فرماید: «وَ قَالُوا مَا هُنَّ إِلَّا بَلْوَانٌ أَكْفَنَهُ زَنْدَگِي وَ هِيَاتِهِ مِنْ زَنْدَگِي وَ حِيَاتِ دِنَانِي مَا نِسْتَ هُنَّ هُمْ بِأَنَّهُمْ بِالْأَنْجَارِ وَ مَا أَنْهَمْ بِنِلَّكَ مِنْ عِلْمٍ لِنَّهُمْ إِلَّا بَلْوَانُونَ». گفتند زندگی و هیئتی چنان‌ها همین زندگی و حیثیت دنیا نیست، همچوشه «گروهی از ما» می‌بریم و «گروهی» پرندگانی شویم، و ما را فقط گذشت روزگار نایبود می‌کند البته این سخن را از روی علم نمی‌گویند بلکه فقط ظن و خیال آنان است؛ یعنی کافران، سخنانشان از روی علم نیست و فقط از روی ظن و خیال آنان است.

۷۱ **۳** یکی از آثار و پیامدهای اعتقاد به معاد این است که پنجره امید و روشنایی به روی انسان باز می‌شود و شور و نشاط و انگیزه فعالیت و کار، زندگی را فرا می‌گیرد. این شور و نشاط به این دلیل است که انسان می‌داند هیچ‌یک از کارهای نیک او در آن جهان بی‌پاداش نمی‌ماند زیرا هر غمی را که از دل غمگینی یاک می‌کند و هر خدمتی را که به محرومی می‌کند و ... در پیشگاه خداوند دارای اجر و مزد است (مأجور) و این موضوع در عبارت قرائی «وَلَا هُمْ يَحْرُونَ» متجلی است و مؤید ضرورت معاد در پرتو عدل الهی است.

۷۲ **۳** قوانین و مقررات جامعه از جمله قانون محاکمه و مجازات و نیز روابط میان افراد بر پایه پذیرش «من» ثابت بنا شده‌اند، زیرا هویت انسان‌ها در طول عمر ثبات دارد.

۷۳ **۴** این تصور که چند خدا وجود دارد و هر کدام خالق بخشی از جهان‌اند، یا با همکاری یکدیگر این جهان را آفریده‌اند، به معنای آن است که هر کدام از آن‌ها محدود و ناقص هستند و به تنها نمی‌توانند کل جهان را خلق کنند و این استدلال عقلی درباره اثبات توحید در خالقیت است.

۷۴ **۲** افرادی که معتقد به معادند ولی قبول داشتن آنان به ایمان و باور قلبی تبدیل نشده است، به دلیل فرو رفتن در هوس‌ها، دنیا را معمود و هدف خود قرار می‌دهند و از یاد آخرت غافل می‌شوند و از این رو، زندگی و رفتار آنان به گونه‌ای است که تفاوتی با منکران معاد ندارد و زندگی آنان با فرورفتن در گرگاب آسودگی‌ها توأم خواهد بود.

۷۵ **۲** بررسی سایر گزینه‌ها،
(۱) جای معلول و علت عوض شده است، یعنی درک بیشتر فقر و نیازمندی علت است و افزایش عبودیت و بندگی معلول است.
(۳) انسان‌های آگاه نه انسان‌های ناگاه

(۴) جای علت و معلول عوض شده، درک بیشتر فقر و نیازمندی تابع و معلول (نه متبوع) افزایش معرفت و خودشناسی است.
پیامبر اکرم (ص)، با آن مقام و منزلت خود در پیشگاه الهی، عاجزانه از خداوند می‌خواهد که برای یک لحظه هم، لطف و رحمت خاصش را از او نگیرد و او را به حال خود واگذار نکند.

۷۶ **۴** مالکیت خداوند، از خالقیت خداوند سرچشمه می‌گیرد یعنی نتیجه خالقیت اوست و ولایت خداوند، از مالکیت خالقیت خداوند سرچشمه می‌گیرد و عبارت شریفه «وَلَاتِشَرِيكُ فِي حَكْمِهِ أَحَدًا»، اشاره به توحید در ولایت دارد و مربوط به دومی است.

۸۱ ۳) سبکی فر خلوالمهای امریکائی معتقدند [که] آن‌ها باید لشکه ناشسته باشند تا از خودشان در برابر مجرمان خشن در جوامعشان محافظت کنند.

(۱) اهمیت دلمن، نگران بودن

(۲) خودداری کردن از، اجتناب کردن از

(۳) محافظت کردن «از» نگهداری کردن (از)

(۴) [در کتاب لغت و غیره] اندیشه - گشتن، پیدا کردن

۸۲ ۳) فناوری آن قدر سریع در حال تغییر است که یک کامپیوتر خوبیده شده [در] یک دهه پیش عملأً امروزه به عنوان یک عتیقه **به شمار** می‌آید.

(۱) وقت، نیرو و غیره] صرف کردن، کثار گذاشتن، دادن

(۲) تأسیس کردن، پایه‌گذاری کردن

(۳) به شمار آوردن، تلقی کردن؛ رعایت کردن

(۴) استعفا دادن (از)، کناره‌گیری کردن (از)

۸۳ ۱) سلول‌ها در بدن ما در شکل‌ها و اندازه‌های مختلف بسیاری ظاهر می‌شوند و در خدمت کاربردهای **بی شمار گوناگونی** هستند.

(۱) بی شمار؛ بی اندازه (۲) بی معنا؛ بیهوده

(۳) معمولی، عادی (۴) گران‌بها، پرارزش

۸۴ ۲) **بین انسان** می‌تواند بیش از ۴۰ روز و بیون [داشت] چیزی برای خودش بگذراند اما فقط چهار نانچه روز بدون آب [می‌تواند بگذراند].

(۱) گیاه، رستنی (۲) انسان، بشر

(۳) شخصی، خصوصی؛ اختصاصی (۴) شخص، فرد

توضیح: وقتی درباره انسان به طور کلی صحبت می‌کنیم، واژه درست **human being** یا **human** است.

۸۵ ۴) در بولیوی، آب به خاطر ارتفاع بالا^ی این کشور از سطح دریا در دمای ۸۳ درجه سانتی‌گراد می‌جوشد.

(۱) دماسنچ، حرارت‌سنجد (۲) [پرشکی] تپ، التهاب، هیجان

(۳) مایع (۴) دما، درجه حرارت، [پرشکی] تپ

۸۶ ۱) او پس از کوبیده شدن سرش به بیخ در زمین اسکیت روی بیخ برای چند دقیقه **حافظه‌اش** را از دست داد.

(۱) حافظه، خاطره

(۲) کارکرد، عملکرد؛ کاربرد

(۳) جرقه؛ درخشش، روشنایی

(۴) فکر، اندیشه

۸۷ ۴) برخی افراد فکر می‌کنند مردها در ریاضیات **ذاتاً** باهمهارت‌تر هستند، ولی من فکر می‌کنم چنین ایده‌هایی احمقانه است.

(۱) از لحاظ محیط زیست، از دیدگاه زیست‌محیطی

(۲) ترجیحاً

(۳) راحت، به راحتی؛ خوب

(۴) ذاتاً، فطرتاً، به طور طبیعی

زبان انگلیسی

۸۸ ۳) او به بیلمهای تو تا ساعت ۱۱ پاسخ خلواله داد زیرا او همیشه **نا ظاهر** در تختش **[خواب]** است.

توضیح: در جای خالی لول با توجه به مفهوم جمله به فعل منفی نیاز داریم (رد گزینه‌های (۱) و (۲)). همچنین در جای خالی دوم به صفت ملکی مناسب نیاز داریم تا به تخت خواب فرد اشاره کنیم (رد گزینه (۴)).

توجه: هر چیز خالی لول لزمان آینده ساده (شکل ساده فعل + "will") استفاده شده، زیرا یکی از کاربردهای این زمان اشاره به کاری است که مطمئن‌ترین در آینده اتفاق می‌افتد و در اینجا نیز گوینده از گفته خود مطمئن است که بیام‌های مخلط‌بیش تا قبل از ساعت ۱۱ جواب داده خواهد شد و به همین دلیل ساختار آینده ساده به صورت منفی (فعل ساده + "won't / will not") به کار رفته است.

توجه: ضمیر "him" که در گزینه‌های (۲) و (۴) دیده می‌شود، ضمیر مفعولی است که بعد از افعال متعددی و همچنین حروف اضافه کاربرد دارد و نقش مفعول را می‌پذیرد، در حالی که در اینجا بین ضمیر و "bed" باید رابطه ملکی برقرار شود و برای این منظور به ضمیر ملکی "his" نیاز است.

A: «آیا قصد داری در تعطیلات به پدریزگ و مادریزگ سر برزنی؟»
B: «البته که نه ما از زمانی که همه‌گیری آغاز شد به آن‌ها سر برزنده‌ایم.»

توضیح: یکی از کاربردهای "be going to" اشاره به کاری است که قرار است در آینده با برنامه‌ریزی قبلی انجام شود. در اینجا نیز شخص A از برنامه قبلی شخص B برای تعطیلات سؤال می‌کند، بنابراین ساختار "be going to" مناسب است (رد گزینه‌های (۱) و (۲)). از سوی دیگر در جای خالی دوم، قبل از "holidays" به صفت ملکی مناسب نیاز داریم که این صفت ملکی برای مخاطب به صورت "your" صحیح است (رد گزینه‌های (۱) و (۳)).

۷۷ ۳) تجربة فوق العادهای بودا به خصوص به خاطر این‌که تمام هزینه‌ها توسط شرکت تأمین شده بود.

توضیح: فعل "cover" (پوشش دادن؛ تأمین کردن) فعلی متعدد است و از آن جا که مفعول آن "all the costs" (پیش از جای خالی آمده، در جای خالی به ساختار مجھول نیاز داریم (رد گزینه‌های (۱) و (۲)). از طرفی اشاره گوینده به کاری است که در گذشته انجام شده و پایان یافته است، بنابراین زمان گذشته ساده مناسب خواهد بود (رد گزینه‌های (۲) و (۴)).

۷۸ ۲) بیشتر مردم به دلایل طبیعی می‌میرند، ولی برخی در حوادث کشته می‌شوند.

توضیح: فعل "die" (مردن) فعلی لازم است و بنابراین هرگز در ساختار مجھول دیده نمی‌شود (رد گزینه‌های (۳) و (۴)). اما فعل "kill" (کشتن) فعلی متعدد است که مفعول آن (some) پیش از جای خالی آمده است، بنابراین در جای خالی دوم به ساختار مجھول نیاز داریم (رد گزینه‌های (۱) و (۳)).

۸۰ ۱) سخنران **مکثی کرد** تا یک لیسوان آب بنوشد و سپس سخنرانی اش را ادامه داد.

(۱) درنگ کردن، مکث کردن؛ توقف کردن

(۲) پایین آوردن؛ کم کردن

(۳) رحم کردن به، بخشیدن؛ [وقت، بول] اختصاص دادن، کثار گذاشتن

(۴) نگه داشتن؛ جلوی ... را گرفتن؛ [راه، تلاش] ادامه دادن (به)

بازنشستگی، اگر درست برنامه بریزید، پس از فراغت است؛ زمانی برای انجام هر چه می خواهید [و] هر وقت که می خواهید. به همین دلیل است که بازنشستگی را سال‌های طلابی می شایم، بازنشستگان دارای نوه‌ها این فراغت را می‌توانند تا هر وقت می خواهند آن‌ها را ببینند. ولی این [موضوع] با همه‌گیری ویروس کرونا تغییر کرد.

در اوایل این همه‌گیری، متخصصان سلامت به بزرگسالان مسن تو هشدار می‌دادند تا تعاس با کودکان را محدود کنند. صرف نظر از این‌که چقدر آن‌ها را دوست دارید، کودکان می‌توانند میکروب‌ها را پخش کنند و بزرگسالان مسن تو در خطر بیشتری از مرگ بر اثر کووید^{۱۹} قرار دارند. حالا، در حالی که این همه‌گیری ادامه می‌یابد، شرایط بار دیگر دارد برای بخی شهروندان بازنشسته مسن تغییر می‌کند.

در ایالات متحده، بخی پدربرزگ‌ها و مادربرزگ‌ها دارند فعالیت‌های جدیدی به سال‌های طلابی‌شان اضافه می‌کنند – فعالیت‌هایی مانند بورسی تکلیف مدرسه، نظارت بر زمان مطالعه و ساختن بازی‌های آموزشی. چرا؟ برای بسیاری از خانواده‌ها، مدرسه برای والدین شاغل [به معنای] نگهداری از کودک نیز هست. ولی بیشتر ساختمندان مدارس بسته می‌مانند. آموزش به صورت آنلاین و در خانه رخ می‌دهد. در نتیجه، بسیاری از خانواده‌ها سخت در تلاش هستند تا [راه حلی برای] نگهداری از کودک بیابند. حالا از پدربرزگ‌ها و مادربرزگ‌های بیشتری در خواست می‌شود تا نه تنها مراقب نوه‌هایشان باشند بلکه هم‌چنین بر آموزش آنلاین آن‌ها نظارت کنند.

۹۲) متن عمده‌ای درباره چه چیز صحبت می‌کند؟

(۱) کارهای مختلفی که افراد مسن در بازنشستگی شان انجام می‌دهند
(۲) چگونه این همه‌گیری در حال تغییر نقش پدربرزگ‌ها و مادربرزگ‌ها در خانواده‌های است

(۳) چگونه برای داشتن اوقات فراغت بیشتر برای بازنشستگی برنامه‌ریزی کنیم
(۴) چگونه پدربرزگ‌ها و مادربرزگ‌ها بر آموزش آنلاین نوهم‌های خود نظارت می‌کنند

۹۳) براساس متن، چرا بازنشستگی سال‌های طلابی نام دارد؟

(۱) افراد در این سال‌ها زمان بیشتری را با نوه‌هایشان می‌گذرانند.
(۲) افراد در بازنشستگی شان می‌توانند از آموزش آنلاین استفاده کنند تا بیشتر مطالعه کنند.

(۳) افراد آزادند تا در این سال‌ها هر کاری که می‌خواهند با زندگی‌هایشان بکنند.

(۴) افراد می‌توانند در این سال‌ها شغل جدیدی را آغاز کنند و مقدار بیشتر بول درآورند.

۹۴) براساس پاراگراف ۲، چرا در ابتداء به افراد مسن تو هشدار داده شد تا تماس‌شان را با کودکان محدود کنند؟

(۱) زیرا آن‌ها ممکن است ویروس را منتقل کنند و کودکان بسیار زیاد در معرض خطر قرار دارند.

(۲) چون افراد مسن بیشتر احتمال دارد که ویروس را از کودکان بگیرند تا از افراد بالغ.

(۳) زیرا افراد مسن نمی‌توانند به کودکان در آموزش آن‌ها کمک کنند و فقط حواس آن‌ها را پرت می‌کنند.

(۴) زیرا کودکان ممکن است ویروس را منتقل کنند و افراد مسن بیشتر در معرض خطر قرار دارند.

یک لزه و یک کامپیوتر در چه چیز مشترک هستند؟ هر دو دستگاه هستند. یکی ملده نست و دیگری بسیار پیچیده، ولی هر دو لیزارهایی هستند که برای ما کار انجام می‌دهند. دستگاه‌ها کارهایی را انجام می‌دهند که ما انجام دادن آن‌ها دشوار باحتیاط ناممکن می‌دانیم. برای مثال، شمع نعمت‌گوایی با دست خالی چوب را از وسط برش دهید، ولی این [آخر] به یک لزه ساخته است. به همین صورت، یک کامپیوتر می‌تواند محاسباتی را به سرعت انجام دهد که از شما مدت زمان بسیار زیادی می‌گیرد. تمام دستگاه‌ها به یک ملیع اسراری نیاز دارند. دستگاه‌های مکانیکی، مانند در بطری بازنگ، از افزایی حرکت استفاده می‌کنند. یک موتور یا ماهیچه‌های یک شخص دستگاه را با مقدار مشخصی افزایی به نام تلاش به حرکت درمی‌آورند. آن دستگاه سپس این حرکت را به کار می‌بنند ولی نیروی بیشتری برای تکان دادن یک بار تولید می‌کنند. برای مثال، انگشتان شما یک قوطی بازنگ را به کار می‌گیرند، اما تیغه قوطی بازنگ با نیروی بسیار بیشتر از آن‌جهه توسط انگشتان شما تولید شده، حرکت می‌کند.

۱) ۸۸

(۱) ابزار، وسیله

(۲) حامل؛ باربر؛ پیک

(۳) منبع، منشأ؛ مرجع؛ [لود] سرچشم

(۴) سوخت

۲) ۸۹

لوضیح: خیلی وقت‌ها پس از صفت، فعل را به صورت مصدر با "to" می‌آوریم. یکی از این صفات که فعل پس از آن به صورت مصدر با "to" می‌اید، "impossible" است. این ساختار به صورت صحیح در گزینه (۴) دیده می‌شود.

۳) ۹۰

(۱) به نحوی مناسب؛ به طرزی شایسته

(۲) به سرعت؛ با شتاب

(۳) احتمالاً

(۴) آرام، به آرام؛ آهسته؛ مخفیانه

۴) ۹۱

(۱) ارزش؛ بهای، قیمت

(۲) [شخص، حیوان] شکل، تصویر؛ نمودار؛ رقم

(۳) مقدار، میزان

(۴) عدد، شماره

۵) ۹۲

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) با توجه به مفهوم جمله و گزینه‌ها، هدف از تولید نیروی بیشتر مدنظر است. برای بیان هدف، از مصدر با "to" استفاده می‌کنیم، نه از فعل *bring*.

(۳) علومبر این‌که این دو جمله از لحاظ معنایی گنج و نامفهوم هستند، به این نکته دقت داشته باشید که قبل از جای خالی فاعل جمله

"the machine" دیده می‌شود که نیرو را بر بار اعمال می‌کند، پس در جای

خالی به فاعلی دیگر (مثل "move" یا "force") نیاز نیست.

۹۹ ۳) براساس پاراگراف ۱، کدامیک در میان دغدغه‌های استرالیایی‌ها دربرابر آتش‌سوزی‌ها نیست؟

- ۱) چگونه از آن‌ها به مکانی امن فرار کنند
- ۲) چگونه به پرسش‌هایی کوکلکن درباره آن‌ها پاسخ دهند
- ۳) چه کسی مستطیل چنین وضعیت افتضاحی است
- ۴) آیا آن‌ها می‌توانند خلیمهایشان را دوباره بسازند یا نه

۱۰۰ ۴) واژه "fleeing" (گریختن از، فرار کردن از) در پاراگراف اول به احتمال زیاد به معنای چیست؟

- ۱) محافظت کردن (از)، نگهداری کردن (از)
- ۲) ماندن در؛ باقی ماندن در
- ۳) بازسازی کردن، بازساختن
- ۴) فرار کردن از

۹۶ ۲) واژه "struggling" (سخت تلاش کردن؛ مبارزه کردن) در پاراگراف آخر نزدیکترین معنی را به "trying hard" دارد.

- ۱) سرتیفیکات تلاش کردن
- ۲) به سختی تلاش کردن
- ۳) از دست دادن لمید
- ۴) آماده کردن، حاضر ساختن؛ فراهم کردن

استرالیا فو آتش است. میلیون‌ها جریب [زمین] هر جریب حدود ۰/۴ هکتار در حال سوختن هستند. هزاران نفر در حال گریختن از خانه‌هایشان هستند. میلیون‌ها جانور مرده‌اند. گونه‌ها در حال نابودی هستند. تأثیر این آتش‌سوزی‌ها بر مردم و مملکت تقریباً بسیار بیشتر از آن است که بتوان فهمید. هر جا و هر زمان، مردم خانه‌هایشان را می‌بینند که می‌سوزد [و با خاک یکسان می‌شود]. تحمل این اندوه دشوار است. کجا می‌توانند امنیت را بازیابند؟ آیا خواهند توانست [این ویرانه‌ها را] بازسازی کنند؟ چگونه می‌توانند آن‌چه را در حال رخ دادن است به کوکان و حشت‌زده‌شان توضیح دهند؟

استرالیا مقدار زیادی زغال‌سنگ و گاز تولید می‌کند. بسیاری موافق هستند که زغال‌سنگ و گاز، کربن دی‌اکسید [به جو] اضافه می‌کنند که در گرمایش جهانی سهیم هستند. کار اول [این] است که آتش‌سوزی‌ها را خاموش کنند. سپس زمان آن خواهد بود که تعیین کنند در آینده چه کاری می‌تواند انجام شود.

سیاستمداران استرالیایی در تلاش برای منحروف کردن خشم عمومی از [مسئله] زغال‌سنگ و گاز هستند. سؤال این است [که] کدامیک مهم‌تر است؟ مشاغل یا اقلیم؟ در استرالیا، رهبران سیاسی سرمایه‌گذاری زیادی در اقتصاد انجام می‌دهند، به خصوص در صنایع زغال‌سنگ و گاز. آن‌ها معتقدند [که] رأی‌دهندگان از این دیدگاه حمایت می‌کنند. اگرچه بسیاری از استرالیایی‌های جوان در بخش انرژی کار نمی‌کنند، ولی آن‌ها نگران آینده هستند. فعلًاً آن‌ها بول یا قدرت [این را] ندارند تا جهت‌گیری سیاسی را تغییر دهند.

۹۷ ۱) نویسنده درباره جو سیاسی در استرالیا چه فکر می‌کند؟

- ۱) مشکلاتی [در رابطه] با آن وجود دارد، ولی به زودی تغییر نخواهد کرد.
- ۲) به تعادل خوبی میان اقتصاد و اقلیم رسیده است.
- ۳) رأی‌دهندگان از سیاستمدارانی حمایت می‌کنند که علیه سوخت‌های فسیلی هستند.

۴) هر سیاستمداری تلاش می‌کند تا آتش‌سوزی‌ها را تقصیر سیاستمداران دیگر بیندازد.

۹۸ ۴) نویسنده [این متن] به احتمال زیاد با کدام گزاره موافق خواهد بود؟

- ۱) سیاستمداران کاملاً در اشتباه هستند و قتی که فکر می‌کنند که رأی‌دهندگان به اقتصاد بیشتر از اقلیم علاقه دارند.
- ۲) این آتش‌سوزی‌ها انقلابی را در اقتصاد و سیاست استرالیا به راه انداخته است.
- ۳) استرالیا باید استخراج سوخت‌های فسیلی را متوقف کند و تلاش کند تا در عوض آن‌ها را وارد کند.
- ۴) سیاستمداران در محیط زیست سرمایه‌گذاری نمی‌کنند چون رأی‌دهندگان آن‌ها را [برای این کار] تحت فشار نمی‌گذارند.

۱۰۹) این فرد با یکی از دو حالت زیر مواجه خواهد بود:

الف) ۴ سؤال از ۷ سؤال اول و ۱ سؤال از ۵ سؤال دوم داریم;

$$\binom{7}{4} \binom{5}{1} = 25 \times 5 = 125$$

ب) ۵ سؤال از ۷ سؤال اول و هیچ سؤالی از ۵ سؤال دوم:

$$\binom{7}{5} = 21$$

$$125 + 21 = 146$$

و تعداد کل حالات برابر است با:

۱۱۰)

$$\frac{(n+1)!}{n!} = \frac{(n+1)n!}{n!} = (n+1)$$

$$\frac{(n+1)!}{(n-1)!} = \frac{(n+1)n(n-1)!}{(n-1)!} = n(n+1)$$

$$(n+1) + n(n+1) = 36 \Rightarrow (n+1)(n+1) = (n+1)^2 = 36$$

$$\Rightarrow n+1 = \pm 6 \Rightarrow n = \pm 6 - 1 \Rightarrow \begin{cases} n=5 \\ n=-7 \end{cases}$$

$$n! = 5! = 120$$

۱۱۱) باید حالات زیر را در نظر گرفت:

$$\binom{4}{2} \binom{6}{2} = 6 \times 15 = 90 \Leftarrow \text{الف) ۲ زن و ۲ مرد}$$

$$\binom{4}{1} \binom{6}{2} = 4 \times 20 = 80 \Leftarrow \text{ب) ۱ زن و ۳ مرد}$$

$$\binom{4}{0} \binom{6}{4} = 1 \times 15 = 15 \Leftarrow \text{ب) ۰ زن و ۴ مرد}$$

$$90 + 80 + 15 = 185 \quad \text{تعداد کل حالات:}$$

۱۱۲) با توجه به شرطی که در مسئله عنوان شده، ترتیب انتخاب افراد مهم است پس:

$$P(10, 4) = \frac{10!}{(10-4)!} = \frac{10 \times 9 \times 8 \times 7!}{4!} = 720$$

۱۱۳) کل حالات برابر است با:

$$3 \times 5! = 3 \times 120 = 360$$

ابتدا جای A را معلوم می‌کنیم (به ۳ حالت) و سپس جایگشت بقیه افراد را محاسبه می‌کنیم.

۱۱۴)

$$P(6, 2) = \frac{6!}{(6-2)!} = \frac{6!}{4!} = \frac{6 \times 5 \times 4!}{4!} = 30$$

$$C_7^A = \binom{8}{2} = \frac{8!}{2!6!} = \frac{8 \times 7 \times 6!}{2 \times 6!} = 28$$

$$30 = 2x + 28 \Rightarrow 30 - 28 = 2x \Rightarrow 2x = 2 \Rightarrow x = 1$$

۱۱۵)

$$2 \times 2 \times 2 \times 6 \times 6 = 8 \times 36 = 288$$

دو تا سه سکه

ریاضیات

۱۱۶)

$$\boxed{5, 2, 9, 6, 8}$$

لر قام فرد را یک بسته در نظر می‌گیریم که ۲۱ جایگشت دارد، این بسته به همراه

۲ شی دیگر (ارقام ۶ و ۸) کلًا به ۳ طریق جایگشت دارد و در نهایت حساب:

$$3! \times 2! = 6 \times 2 = 36$$

۱۱۷)

مهر

و «مهرب» را یک شی در نظر می‌گیریم به همراه ۴ شی دیگر:

۱۱۸)

$$\frac{2 \times 4 \times 3 \times 2 \times 1 \times 2}{5!} = 96$$

۱۱۹)

ارقام ۵، ۶، ۷

حرف A انتخاب شده است بنابراین باید ۲ حرف دیگر از بین پنج حرف باقی مانده انتخاب کرد:

$$\binom{5}{2} = \frac{5!}{2!3!} = \frac{5 \times 4 \times 3!}{2 \times 3!} = 10$$

حال جایگشت ۳ حرف در دسترس برابر ۶ است و در نهایت تعداد کل حالات برابر $10 \times 6 = 60$ است.

۱۱۱)

برای رسم هر مثلث ۳ نقطه لازم است:

$$\binom{12}{3} = \frac{12!}{3!9!} = \frac{12 \times 11 \times 10 \times 9!}{3 \times 2 \times 1 \times 9!} = 220$$

۱۱۲)

باشد حالات زیر را در نظر گرفت:

الف) یک کتاب عربی و یک کتاب روسی

$$\binom{5}{1} \binom{6}{1} = 5 \times 6 = 30$$

ب) یک کتاب عربی و یک کتاب فارسی

$$\binom{5}{1} \binom{8}{1} = 5 \times 8 = 40$$

پ) یک کتاب روسی و یک کتاب فارسی

$$\binom{6}{1} \binom{8}{1} = 6 \times 8 = 48$$

و در نهایت طبق اصل جمع داریم:

۱۱۳)

از اصل متمم استفاده می‌کنیم:

$$\binom{8}{4} = \frac{8!}{4!4!} = \frac{8 \times 7 \times 6 \times 5 \times 4!}{4 \times 3 \times 2 \times 1 \times 4!} = 70$$

$$\binom{5}{4} = \frac{5!}{4!1!} = \frac{5 \times 4!}{4!1} = 5$$

و در نهایت تعداد حالات مطلوب برابر است با:

$$70 - 5 = 65$$

۱۱۴)

مجموعه A، ۷ عضو دارد. اگر بخواهیم عضو a انتخاب نشود،

باید ۴ عضو را از ۶ عضو دیگر (به جز a) انتخاب کنیم:

$$\binom{6}{4} = \frac{6!}{2!4!} = \frac{6 \times 5 \times 4!}{2 \times 4!} = 15$$

ریاضیات ۱۳

$$\begin{aligned} S &= \sqrt{2} + 2 - \sqrt{2} = 2 \\ P &= \sqrt{2}(2 - \sqrt{2}) = 2\sqrt{2} - 2 \\ x^2 - Sx + P &= 0 \Rightarrow x^2 - 2x + 2\sqrt{2} - 2 = 0 \end{aligned}$$

(۱) ۱۲۱ ابتدا مخرج ها را تجزیه می کنیم:

$$\left. \begin{array}{l} 2x - 2 = 2(x-1) \\ x^2 - 1 = (x-1)(x+1) \\ 2x + 2 = 2(x+1) \end{array} \right\} \xrightarrow{\text{کم}} 2(x-1)(x+1)$$

$$\frac{2x+2}{2(x-1)} - \frac{2}{(x-1)(x+1)} - \frac{2x-2}{2(x+1)} = 0$$

$$\Rightarrow \frac{(2x+2)(x+1) - 2(2) - (2x-2)(x-1)}{2(x-1)(x+1)} = 0$$

$$\Rightarrow \frac{2x^2 + 2x + 2x + 2 - 4 - 2x^2 + 2x - 2}{2(x-1)(x+1)} = 0$$

$$\Rightarrow 2x^2 + 4x - 4 - 2x^2 + 2x - 2 = 0$$

$$\Rightarrow 10x - 6 = 0 \Rightarrow x = 1$$

جواب $x = 1$ غیرقابل قبول است، زیرا مخرج کسر اول و دوم را صفر می کند،
یعنی این معادله جواب ندارد.

(۲) ۱۲۲ جواب هر معادله در خود معادله صدق می کند:

$$\begin{aligned} \frac{4 - 5(-3)}{15} &= \frac{3}{-3+8} + \frac{-3+5}{a+1} \\ \Rightarrow \frac{19}{15} &= \frac{3}{5} + \frac{2}{a+1} \Rightarrow \frac{19}{15} - \frac{3}{5} = \frac{2}{a+1} \\ \Rightarrow \frac{19-9}{15} &= \frac{2}{a+1} \Rightarrow \frac{10}{15} = \frac{2}{a+1} \Rightarrow \frac{2}{3} = \frac{2}{a+1} \\ \Rightarrow a+1 &= 3 \Rightarrow a = 2 \end{aligned}$$

(۳) ۱۲۳ تابع سود را به دست می آوریم:

$$\begin{aligned} P(x) &= R(x) - C(x) = \left(-\frac{1}{4}x^2 + 8x\right) - (50x + 500) \\ &= -\frac{1}{4}x^2 + 8x - 50x - 500 \\ P(x) &= -\frac{1}{4}x^2 + 30x - 500 \end{aligned}$$

برای یافتن نقطه سربه سر، سود را مساوی صفر قرار می دهیم:

$$-\frac{1}{4}x^2 + 30x - 500 = 0 \Rightarrow \begin{cases} a = -\frac{1}{4} \\ b = 30 \\ c = -500 \end{cases}$$

$$\Delta = (30)^2 - 4(-\frac{1}{4})(-500) = 900 - 500 = 400$$

$$x_1, x_2 = \frac{-30 \pm \sqrt{400}}{2(-\frac{1}{4})} = \frac{-30 \pm 20}{-\frac{1}{2}} = \begin{cases} x_1 = \frac{-10}{-\frac{1}{2}} = 20 \\ x_2 = \frac{-50}{-\frac{1}{2}} = 100 \end{cases}$$

$$\frac{1}{x} + \frac{1}{y} = \frac{1}{8} \Rightarrow \frac{1}{12} + \frac{1}{y} = \frac{1}{8} \Rightarrow \frac{1}{y} = \frac{1}{8} - \frac{1}{12}$$

$$\Rightarrow \frac{1}{y} = \frac{3-2}{24} \Rightarrow \frac{1}{y} = \frac{1}{24} \Rightarrow y = 24$$

(۱) ۱۲۴ عدد مفروض را x در نظر می گیریم:

$$\frac{1}{2}(\frac{4}{7}x) = 56 \Rightarrow \frac{2}{7}x = 56 \Rightarrow x = \frac{56 \times 7}{2} = 196$$

(۲) ۱۲۵

$$\begin{cases} a = 2 \\ b = -b \\ c = b - 1 \end{cases}$$

$$\begin{aligned} x &= 2 \Rightarrow 2(2)^2 - b(2) + b - 1 = 0 \\ \Rightarrow 8 - 2b + b - 1 &= 0 \Rightarrow 7 - b = 0 \Rightarrow b = 7 \\ \frac{b=7}{\text{جایگزین}} &\Rightarrow 2x^2 - 7x + 6 = 0 \end{aligned}$$

می توان از روابط بین ریشه ها استفاده کرد:

$$x_1 x_2 = \frac{c}{a} \Rightarrow x_1 x_2 = \frac{6}{2} \Rightarrow 2x_2 = \frac{6}{2}$$

$$\Rightarrow 2x_2 = 3 \Rightarrow x_2 = \frac{3}{2}$$

(۳) ۱۲۶ با فرض آن که $x = 1 - t$ باشد، داریم:

$$6t^2 + t - 2 = 0 \Rightarrow \begin{cases} a = 6 \\ b = 1 \\ c = -2 \end{cases}$$

$$\Delta = b^2 - 4ac = (1)^2 - 4(6)(-2) = 1 + 48 = 49$$

$$t_1, t_2 = \frac{-b \pm \sqrt{\Delta}}{2a} = \frac{-1 \pm \sqrt{49}}{2(6)} = \frac{-1 \pm 7}{12} \Rightarrow \begin{cases} t_1 = \frac{6}{12} = \frac{1}{2} \\ t_2 = -\frac{8}{12} = -\frac{2}{3} \end{cases}$$

$$t_1 = \frac{1}{2} \Rightarrow x = 1 - \frac{1}{2} \Rightarrow x = \frac{1}{2} + 1 = \frac{3}{2}$$

$$t_2 = -\frac{2}{3} \Rightarrow x = 1 - \left(-\frac{2}{3}\right) \Rightarrow x = -\frac{2}{3} + 1 = \frac{-2+3}{3} = \frac{1}{3}$$

(۴) ۱۲۷

$$x^2 - (a+2)x + 2a = 0 \Rightarrow \begin{cases} a = 1 \\ b = -(a+2) \\ c = 2a \end{cases}$$

شرط آن که معادله درجه دوم دارای ریشه مضاعف باشد آن است که $\Delta = 0$ باشد:

$$\Delta = b^2 - 4ac = (-(a+2))^2 - 4(1)(2a) = 0$$

$$\Rightarrow a^2 + 4a + 4 - 8a = 0 \Rightarrow a^2 - 4a + 4 = 0 \Rightarrow (a-2)^2 = 0 \Rightarrow a = 2$$

$$x_1, x_2 = \frac{b}{2a} = \frac{-(a+2)}{2(1)} = \frac{a+2}{2} \stackrel{a=2}{=} \frac{2+2}{2} = 2$$

(۵) ۱۲۸

$$ax^2 - yx - 2 = 0 \Rightarrow \begin{cases} a = a \\ b = -y \\ c = -2 \end{cases}$$

$$\Delta = \frac{c}{a} \Rightarrow x_1 x_2 = \frac{c}{a} \Rightarrow -\frac{1}{2} = \frac{-2}{a} \Rightarrow a = 4$$

$$\frac{a=4}{\text{جایگزین در معادله}} \Rightarrow 4x^2 - yx - 2 = 0$$

$$-\frac{b}{a} = \frac{-(-y)}{4} = \frac{y}{4} = 1/2a$$

۱۴ | ریاضیات

حل ویدئویی سوالات این نظرخواه را در
پیش‌دازدهم انسانی
ویسایت DriQ.com مشاهده کنید.

۱۳۲) از هر عضو A یک پیکان باید خارج شود. که ۳ انتخاب وجود دارد. پس تعداد توابع از A به B برابر $3^3 = 27$ است.

۱۳۳) برای آن که رابطه داده شده تابع باشد باید:

$$(1, 3) = (1, m^2 - 2m) \Rightarrow m^2 - 2m = 3 \Rightarrow m^2 - 2m - 3 = 0 \\ \Rightarrow (m-3)(m+1) = 0 \Rightarrow \begin{cases} m-3=0 \Rightarrow m=3 \\ m+1=0 \Rightarrow m=-1 \end{cases}$$

مقدار ۱ $m = -1$ غیرقابل قبول است، در این صورت:

$$(-1, \frac{1}{m}) = (-1, -1), (m, 2) = (-1, 2)$$

که با هم برابر نیستند یعنی فقط جواب $m = 3$ قابل قبول است.

$$m = 3 \Rightarrow f = \{(1, 3), (3, 2), (-1, \frac{1}{3})\}$$

۱۳۴) باید دو تا از مجموعه پیکان‌های $\{(2, 4), (2, 5), (2, 6), (2, 7)\}$ یکی از مجموعه پیکان‌های $\{(3, 4), (3, 5), (3, 6), (3, 7)\}$ و یکی از مجموعه پیکان‌های $\{(4, 5), (4, 6), (4, 7)\}$ حذف شوند تا نمودار سؤال مربوط به یک تابع باشد. یعنی در مجموع چهار پیکان باید حذف شود.

۱۳۵) اگر عدد را X فرض کنیم، خواهیم داشت:

$$x + 5 = 2x^2 - 4 \Rightarrow 2x^2 - x - 5 - 4 = 0 \Rightarrow 2x^2 - x - 9 = 0$$

۱۳۶) (الف) ۱۳۷)

$$\text{مقدمه ۱: } \underbrace{a > b}_{p}, \underbrace{c < 0}_{q} \Rightarrow \underbrace{ac < bc}_{q}$$

$$\text{مقدمه ۲: } \underbrace{-\frac{1}{2} < -\frac{1}{5}}_{p} \quad \underline{\quad}$$

$$\therefore 5 > 2$$

درست است.

ب) مقدمه ۱: اگر امروز جمعه باشد آن گاه مدرسه تعطیل است.

مقدمه ۲: مدرسه تعطیل است.

امروز جمعه است.

نادرست است.

نکته: روش استدلال قیاس استثنایی به صورت زیر است:

$$p \Rightarrow q$$

$$\frac{p}{\therefore q}$$

توجه: گزاره «ب» یک مغالطه است.

۱۳۸) می‌دانیم: $p \wedge (p \vee q) \equiv p$ است.

بنابراین طبق صورت سؤال، مقدمه اول به صورت $q \Rightarrow p$ است. پس مقدمه دوم باید p باشد.

$$\frac{a+b^r}{b^r} > \sqrt[ra]{ab} \Rightarrow a+b > \sqrt[ra]{ab}$$

۱۳۹)

در این مرحله اشتباه رخ داده است زیرا نمی‌توانیم b^r را با a^r ساده کنیم.

$$(a+b)^r \Rightarrow (\sqrt[ra]{ab})^r \Rightarrow a^r + b^r > rab$$

در اینجا نیز اشتباه رخ داده است زیرا حاصل $(a+b)^r$ برابر $a^r + b^r$ خواهد بود.

$$a^r + b^r > rab \Rightarrow a^r + rab + b^r > 0$$

در اینجا نیز اشتباه دیگری رخ داده است. وقتی $2ab$ از سمت راست تساوی به سمت چپ می‌رود، علامت آن باید عوض شود.

۱۴۰) در مرحله دوم اشتباه رخ داده است. تقسیم طرفین تساوی بر مقداری مجهول (مانند x^3) امکان پذیر نمی‌باشد.

$$x = \frac{x}{t-y} \Rightarrow xt - xy = x \Rightarrow xt = x + xy$$

۱۴۱)

$$\Rightarrow t = \frac{x + xy}{x} \Rightarrow t = \frac{x(1+y)}{x} \Rightarrow t = y + 1$$

۱۴۲)

$$c^r = c^r = a^r + b^r$$

$$c^r = c^r = a^r + (rb)^r = a^r + rb^r$$

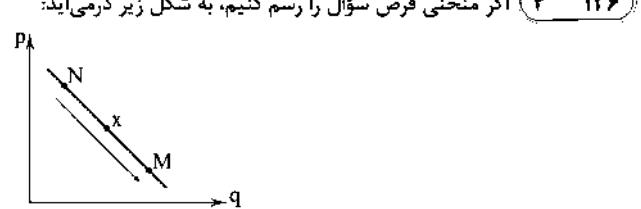
$$c^r - c^r = a^r + rb^r - a^r - b^r = rb^r$$

١٤٤) بررسی عبارت‌های تادرست:

ب) منحنی عرضه فقط مربوط به تولیدکنندگان است.
ج) اگر تولیدکننده بیش از نیاز مصرفکننده، کالا تولید کند، مقداری از کالا فروش نخواهد رفت و مازاد عرضه به وجود می‌آید و قیمت کاهش پیدا خواهد کرد.

٤) (الف) در نقطه تعادلی (قیمت تعادلی)، میزان عرضه و تقاضا برابر است؛ به عبارت دیگر رفتار اقتصادی مصرفکننده و تولیدکننده هماهنگ است.

ب) اگر کالا ارزان باشد $\leftarrow$ تولیدکاهش پیدا می‌کند $\leftarrow$ کمبود عرضه ج) در بازار رقابتی، تعداد فروشنده‌گان بسیار زیاد است؛ همین طور مصرفکنندگان در نتیجه هیچ یک به تنهایی نمی‌توانند بر روی قیمت تأثیر بگذارند.

حال با دانستن این نکته که رابطه مقدار تقاضا با قیمت عکس است، پاسخ را می‌باید.

٣) (الف) پایین‌ترین نقطه بر روی منحنی تقاضا = بیشترین مقدار تقاضا = نقطه D

بالاترین نقطه بر روی منحنی تقاضا = کمترین مقدار تقاضا = نقطه A

ب) عرضه = تقاضا $\leftarrow$ محل برخورد دو منحنی = نقطه M
اختلاف صفر

ج) منحنی تقاضا با D (Demand) و منحنی عرضه با S (Supply) نشان داده می‌شود.

١) اگر شیب منحنی تقاضا زیاد باشد، یعنی عکس العمل مصرفکننده در برابر تغییر قیمت کم است؛ در نتیجه آن کالا ضروری‌تر است.

٣) اگر قیمت کالایی رو به افزایش باشد، بازار قطعاً دچار کمبود عرضه یا مازاد تقاضا است؛ عرضه افزایش و تقاضا کاهش پیدا خواهد کرد دقت کنید، بازار دچار قیمت‌گذاری‌های بیرونی نیست.

٢) در بحث تقاضا، رابطه بین مقدار و قیمت عکس است و در عرضه، رابطه بین مقدار و قیمت مستقیم است. با توجه به این نکته جدول‌های «الف» و «د» عرضه هستند و «ب» و «ج» تقاضا.

١) چگونگی تصمیم‌گیری و اقدام هر یک از تولیدکنندگان و مصرفکنندگان و همچنین واکنش آن‌ها نسبت به تغییرات وضعیت اقتصادی را رفتار اقتصادی می‌گویند.

٤) تغییر قیمت کالا با تغییر میزان تولید، هماهنگ است؛ به عبارت دیگر رابطه بین این دو مستقیم است و منحنی عرضه صعودی است. یعنی افزایش قیمت = افزایش مقدار عرضه
کاهش قیمت = کاهش مقدار عرضه

٣) (الف) عوامل تأثیرگذار بر تقاضا: سلیقه، تبلیغات، قیمت (همه‌ترین عامل)، درآمد و قیمت سایر کالاهای مواجهه مصرفکننده (تقاضاکننده) با تولیدکننده (عرضه‌کننده) باعث تشکیل بازار می‌شود.

ج) پرداخت پول بیشتر توسط مصرفکننده:
کاهش تقاضا (عرضه)
 $\leftarrow$ افزایش قیمت
 $\left\{ \begin{array}{l} \text{افزایش عرضه (تولید)} \\ \text{افزایش عرضه (تولید)} \end{array} \right.$
د) در بازار انحصار فروش، تعداد فروشنده‌گان محدود به چند نفر یا یک نفر است.

اقتصاد

۱۶۵ **واژه‌آرایی در بیت «د»: ماه (مه)**

بررسی سایر بیت‌ها،
 الف) «درد» و «درد» جناس نامه‌سان‌اند.
 ب) «آهسته‌آهسته» یک واژه است.
 ج) «ملک» و «ملک» جناس نامه‌سان‌اند.
 ه) «مهر» و «مهر» جناس نامه‌سان‌اند.
 و) «إنعام» و «إنعام» جناس نامه‌سان‌اند.

نکته: «ر» و «رام» جناس نامه‌سان نیستند، زیرا معنی آن‌ها یکسان است.

۱۶۶

مفهوم گزینه (۲): عاشق تنها به معشوق توجه دارد.

مفهوم مشترک بیت سؤال و سایر گزینه‌ها: رمیدگی عاشق از معشوق / واسوخت

۱۶۷ **مفهوم گزینه (۴): تقابل عشق و سر**

مفهوم مشترک بیت سؤال و سایر گزینه‌ها: زندگی بدون معشوق، بی‌معنی است. / عشق، تنها بهانه زیستن است.

۱۶۸ **مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه (۳): دعوت به خوشباشی****مفهوم سایر گزینه‌ها:**

۱) وفاداری عاشق به «یک» معشوق

۲) توبه به درگاه خداوند

۴) جفاکاری معشوق و وفاداری عاشق

۱۶۹ **مفهوم گزینه (۱): غیرت و تعصّب عاشق درباره رقیب**

مفهوم مشترک سایر گزینه‌ها: هرچه از دوست می‌رسد، نیکوست.

۱۷۰ **مفهوم گزینه (۱): بی‌خبری عاشقانه**

مفهوم مشترک بیت سؤال و سایر گزینه‌ها: وفاداری عاشقانه

۱۷۱ **این مورد از «ویزیگی‌های زبانی» سبک عراقی است.**۱۷۲ **۳ کاربرد واژه‌های «ایلچی» و «بیلاق» در این گزینه، نمونه‌های مناسبی برای ویژگی اشاره شده در سؤال است.**

۱ در گزینه (۱) تفکری شادی‌گرایانه وجود دارد که بیشتر در سبک خراسانی شاهد آن هستیم، اما در سایر گزینه‌ها تفکر غم‌گرایانه (غم‌پرستی) دیده می‌شود که از شاخصه‌های مفهومی سبک عراقی است.

۲ در مقدمه کتاب ظرفنامه شامی، که قدیمی‌ترین تاریخ نوشته شده درباره تیمور است، می‌خوانیم: «امیر تیمور به من دستور داد که ساده بنویسم؛ به طوری که عامه مردم بفهمند.»

۳ **(الف) رلف بار به زنجیر/ب) لوح خاطر / طاق نسیان /**
ج) می گلگون / سرشک به می / می به خون /ه) خانه به بهشت / حریف به رضوان
(۴) تشیه

۲ **(الف) کار جهان (مشبه) چه (ادات) غنچه (مشتبه) /**
فرویستگی است (وجه‌شبه) / ب) تو (مشبه) هم‌چو (ادات تشیه) باد بهاری
(مشبه) گره‌گشا می‌باشد (وجه‌شبه)

۱۶۷ **تفطیع بیت گزینه (۳):**

گر	زا	ل	ک	ت	بی	نق	ط	ی	ر	م	ح	بت
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
از	نق	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
فعول	مفاعل											
(مستفعل مست فعل مست فعل مست فعل)												

بررسی ۹زن در سایر گزینه‌ها،

۱) مستفعل مفعول // مستفعل مفعول

۲) مستفعل مستفعل مستفعل فع

۴) مستفعل مفاعل مستفعل فعل (مفول فاعل مفاعل فاعل)

۱۶۸ **مفهوم مشترک بیت سؤال و بیت‌های گزینه (۲): عجز انسان**

از درک و دریافت خداوند

مفهوم سایر بیت‌ها:

الف) اخلاص وصفناپذیر عاشق در برابر معشوق

د) راضی بودن عاشق به رضای معشوق

ه) وفاداری عاشق

۱۶۹ **مفهوم گزینه (۲): خوداحسابی و آخرت‌اندیشی**

مفهوم مشترک بیت سؤال و سایر گزینه‌ها: توکل

۱۷۰ **مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه (۳): امید به بخشش خداوند****مفهوم سایر گزینه‌ها:**

۱) جبر سرنوشت

۲) امید به وصل

۴) تغییرناپذیری سرشت / نکوهش بخل

۱۷۱ **در زمان سامانیان، بخارا عمده‌ترین مرکز فرهنگی بهشمار**

می‌آمد و بسیاری از دانشمندانی که در این شهر می‌زیستند، آثار ارزشمندی به پارسی و عربی، در قلمرو فرهنگ اسلامی پدید آورده‌اند.

۱۷۲ **۳ عبارت سؤال، بخشی از شاهنامه اومتصوری است که حدود**

سال ۳۴۶ قمری، به دست عده‌ای از دانشوران خراسان، نوشته شد.

۱۷۳ **۱ آردن موعظه و نصیحت در شعر پارسی از آغاز قرن چهارم**

معمول گردید و در این باب، قطعه‌های کوتاهی سروده شد؛ اما کسی که قصيدة تمام و کمال در این موضوع سرود، «کسایی مروزی» بود، سپس «ناصرخسرو» شیوه‌ او را ادامه داد.

۱۷۴ **۲ غزنویان نیز برای ماندگاری حکومت نویای خود ناگیر شدند زبان**

پارسی را رواج دهند و دست کم تا پایان سلطنت مسعود دربار آنان به وجود شاعران بزرگ فارسی‌گوی - که در اواخر عهد سامانی تربیت یافته بودند؛ مانند عنصري، فرخي و منوجهري - آراسته بود.

نکته؛ توجه به معنی ایيات هم‌چنین تخلص شاعران برای حل این تست ضروری

بود در ضمن نباید فریب گزینه (۲) را بخوبیم این ایيات چنان که از معنی آن‌ها

برمی‌آید سروده آنوری است و تنها نام شاعران دربار غزنه در آن ذکر شده است.

زبان عربی (اختصاصی)

■ درست ترین و دقیق ترین جواب را در ترجمه یا تعریف یا مفهوم مشخص کن (۱۸۵ - ۱۸۶):

۱۸۱ **۲** ترجمه کلمات مهم: إن: قطعاً، بــيــگــمــانــ / هــذــهــ أــمــكــمــ: اــنــ اــمــتــكــمــ: اــنــ اــمــتــكــمــ شــامــســتــ: أــمــةــ خــبــرــ اــســتــ [رد گزینه (۳)] / أــفــةــ وــاجــةــ اــتــىــ يــكــارــجــهــ [رد گزینه‌های (۱) و (۴)] / وــأــنــاــ زــيــعــمــ: وــمــنــ پــرــورــدــگــارــتــانــ هــســتــ: نــهــ «ــپــرــورــدــگــارــ آــنــ» [رد گزینه‌های (۱) و (۳)] / فــاعــبــدــونــ: پــســ مــرــاــ عــبــادــتــ كــنــيــدــ: «ــأــعــبــدــوــ» فــعــلــ اــمــرــ اــســتــ نــهــ مــضــارــ [رد گزینه‌های (۳) و (۴)] در گزینه (۳) بــاــيــدــ اــضــافــيــ اــســتــ].

۱۸۲ **۴** ترجمه کلمات مهم: مــنــ: هــرــكــســ [رد ســايــرــ گــزــينــهــهاــ] / فــيــعــنــ: الــهــ خــداـونــدــ باــزــ كــنــدــ [رد گــزــينــهــهاــ (۲) و (۳)] / عــيــونــ قــلــيــبــ: جــشــمــ قــلــبــشــ رــاــهــ [رد گــزــينــهــهاــ؛ ضــمــنــاــ گــزــينــهــ (۲)] اــســاــســاــ تــرــجــمــهــ عــبارــتــيــ دــيــگــرــ اــســتــ]. پــيــصــرــ: مــيــبــنــدــ [رد گــزــينــهــهاــ (۱) و (۲)] / أــنــ عــالــمــاــ أــكــبــرــ: كــهــ دــنــيــاــيــ بــرــزــگــ تــرــ [رد ســايــرــ گــزــينــهــهاــ؛ دــقــتــ كــنــيــدــ]، در اــنــ گــزــينــهــهاــ، «ــعــالــمــ» بــهــ صــورــتــ مــفــعــولــ تــرــجــمــهــ شــدــهــ اــســتــ در صــورــتــيــ كــهــ اــســمــ «ــأــنــ» اــســتــ وــخــبــرــ دــارــدــ]. اــقــدــ إــنــطــوــيــ فــيــهــ: در درونــ اوــ بــهــ هــمــ بــيــچــيــدــهــ شــدــهــ اــســتــ.

۱۸۳ **۴** «ــأــحــيــاءــ» وــ«ــمــؤــتــيــ» بــاــيــدــ به صــورــتــ اــســمــ تــرــجــمــهــ شــوــنــدــ.

ترجمه: چــهــ اــهــلــ دــانــشــ زــنــهــ هــســتــنــدــ در حــالــيــ کــهــ مرــدــ مــرــدــانــداــ.

۱۸۴ **۱** تعریف کلمات مهم: بــیــشــنــهــادــ» خــبــرــ نــیــســتــ؛ بلــکــهــ وــابــتــهــ بــهــ اــســمــ اــشــارــهــ اــســتــ، پــســ بــایــدــ باــ حــرــفــ «ــالــ» بــایــدــ ← هــذــاــ الــاقــتــراــخــ [رد گــزــينــهــهاــ (۲) و (۴)] / «ــعــمــکــارــیــ خــواــصــیــ کــرــدــ» زــمانــ مــســتــقــیــلــ اــســتــ > تــســتــقــاــعــ [رد گــزــينــهــهاــ (۳) و (۴)].

۱۸۵ **۳** ترجمه عبارت سؤال: «ــگــوــيــ خــشــنــدــ ســاخــنــ هــمــهــ مــرــدــ

هدــفــیــ اــســتــ کــهــ دــســتــ یــافــتــهــ نــمــیــشــودــ».

مفهوم: گــزــينــهــ (۳) دقــیــقاــ بــهــ هــمــیــنــ مــورــدــ اــشــارــهــ دــارــدــ کــهــ نــمــیــ تــوــانــ رــضــاــیــتــ هــمــهــ رــاــ بهــ دــســتــ آــورــدــ.

■ گــزــينــهــ منــاســبــ رــاــ در پــاســخــ بــهــ ســؤــالــ هــایــ زــیرــ مــشــخــصــ کــنــ (۱۹۰ - ۱۸۶):

۱۸۶ **۳** بررسی ســايــرــ گــزــينــهــهاــ

۱) «ــمــســلــمــونــ» جــمــعــ مــذــكــرــ ســالــمــ اــســتــ نــهــ مؤــتــاــ!

۲) عدد اصلی «ــخــمــســ»، خــمــســةــ اــســتــ نــهــ «ــخــمــســ»!

۳) «ــعــالــمــ» اــســمــ فــاعــلــ نــیــســتــ؛ «ــعــالــمــ»، دــانــشــمــدــ اــســمــ فــاعــلــ اــســتــ.

۱۸۷ **۲** ترجمه گــزــينــهــهاــ

۱) درمانگاه: مــکــانــیــ کــهــ بــیــمارــانــ در آــنــ درــمــانــ مــیــشــونــدــ!

۲) هــمــراهــ: مــکــانــهــایــیــ کــهــ هــمــهــ مــرــدــ اــزــ آــنــ بــهــرــهــمــنــدــ مــیــشــونــدــ [دقــتــ کــنــيــدــ؛ اــنــ]

تعريف «ــالمــرــاــقــ» اــســتــ. (الــمــرــاــقــ: تــأــســیــســاتــ / المــرــاــقــ: هــمــراهــ)]

۳) هــتــلــ: ســاخــتــمــانــیــ کــهــ گــرــدــشــگــرانــ وــ زــانــ بــرــایــ مــدــتــ مــتــخــصــیــ در آــنــ مــیــانــدــاــ

۴) پــیــشــنــهــادــ نــظــرــیــ کــهــ بــرــایــ بــهــترــ کــرــدنــ وــضــعــیــتــ یــاــ حلــ مــشــکــلــیــ مــطــرــحــ مــیــشــودــاــ

۱۸۸ **۱** بررسی گــزــينــهــهاــ

۱) «ــأــنــ يــتــنــثــرــ» حــرــوــفــ اــصــلــیــ اــشــ «ــنــ شــ رــ» اــســتــ وــدرــ بــاــبــ «ــاــفــتــالــ».

۲) فــلــهــایــ «ــيــنــســجــبــوــاــ» وــ«ــإــنــفــطــأــتــ» در بــاــبــ «ــاــنــفــعــالــ» هــســتــنــدــ وــحــرــوــفــ

اــصــلــیــشــانــ «ــســ حــ بــ» وــ«ــقــ طــعــ» اــســتــ وــنــونــ حــرــفــ زــاــدــ اــســتــ.

۳) نــونــ «ــيــمــاــســ» نــونــ ضــمــيرــ اــســتــ وــحــرــوــفــ اــصــلــیــ فــعــلــ «ــمــ رــســ» اــســتــ.

۱۷۷ **۱** در اــینــ گــزــينــهــ، رــخــ بــهــ گــلــ وــزــلفــ بــهــ شــمــشــادــ تــشــیــبــ شــدــهــ اــســتــ.

اماــ بــهــ خــاطــرــ ذــکــرــ «ــادــاتــ تــشــیــبــ» اــینــ تــشــیــبــ اــزــ نوعــ «ــبــلــیــغــ» نــیــســتــ.

بررسی ســايــرــ گــزــينــهــهاــ،

(۲) مــوــیــ مــیــانــ (اضــافــةــ تــشــیــبــیــ).

(۳) تــشــیــبــ زــلــفــ بــهــ کــمــنــدــ / اــبــیــروــ بــهــ کــمــانــ / قــامــتــ بــهــ ســرــوــ / روــ بــهــ بــهــارــ

(۴) مــاهــ رــخــســارــ (اضــافــةــ تــشــیــبــیــ).

۱۷۸ **۴** شــهــبــارــ عــقــلــ ســیــمــرــ وــهــمــ (اضــافــةــ تــشــیــبــیــ).

۱۷۹ **۴** مــفــهــوــمــ گــزــينــهــ (۴): نــکــوهــشــ هــمــنــشــینــیــ بــاــ بــدــانــ

مفهوم مشترک بــیــتــ ســؤــالــ وــســايــرــ گــزــينــهــهاــ: کــمــالــ بــخــشــیــ عــشــقــ

۱۸۰ **۴** مــفــهــوــمــ گــزــينــهــ (۴): آــلــهــ شــاعــرــ اــزــ رــنــجــ وــنــاــکــامــیــ

مفهوم مشترک بــیــتــ ســؤــالــ وــســايــرــ گــزــينــهــهاــ: اختیار مطلق معشوق / تسلیم عاشقانه

تاریخ | ۱۹

حل ویدئویی سوالات این ذفرچه را در
ویسایت DriQ.com مشاهده کنید

پاسخ دوازدهم انسانی

تاریخ

۱۹۱ در سال ۱۶۴۶ میان مجلس به رهبری الیور کرامول و چارلز یکم، پادشاه انگلستان، جنگی درگرفت که به پیروزی مجلس انجامید. کرامول نظام پادشاهی را برانداخت و خود رئیس جمهور شد. او سپس به دلایل مذهبی با مجلس درگیر شد و آن را منحل کرد.

۱۹۲ مکتب نقاشی شیراز که در دوره مغولان شکل گرفته بود، در زمان زندیه به اوج رونق و زیبایی رسید و نقاشان بر جسته‌ای مانند محمد صادق، اشرف و میرزا لیلا آثار زیبایی آفریدند.

۱۹۳ آرامش و ثبات سیاسی نسبی، کاهش مالیات‌ها (رد گزینه ۱۱)، دربار کم‌تجمل و تلاش کریم‌خان برای تثبیت قیمت کالاهای از جمله عوامل مؤثر در رونق اقتصادی دوره کریم‌خان زند بود. در دوره کریم‌خان زند هیئت‌هایی از فرانسه و انگلستان برای گرفتن امتیاز و ایجاد مرکز تجاری به ایران آمدند، اما چون با او به توافق نرسیدند، گشایشی در روابط صورت نگرفت (رد گزینه ۴).

۱۹۴ مناسبات سیاسی و اقتصادی ایران با جهان خارج در دوران افشاریه و زندیه به علت درگیری‌های داخلی و بی‌ثباتی سیاسی نسبت به عصر صفوی کاهش چشمگیری یافت.

۱۹۵ با مرگ نادر دورانی از رقبت و جنگ برای به دست گرفتن قدرت آغاز شد. در چنین شرایطی دو تن از برادرزادگان نادر (عادل‌شاه و ابراهیم‌شاه) یکی پس از دیگری به عنوان جانشین او برای مدت کوتاهی مدعی حکومت شدند. سپس نوبت به نوہ او (شاهرخ) رسید. وی از قلمرو وسیع نادر، به شهر مشهد بسته کرد و حکومتش تا زمانی که آقا محمدخان قاجار آن را از میان برداشت (۱۲۱۲ق)، ادامه یافت.

۱۹۶ از ناصرالدین‌شاه و مظفرالدین‌شاه سفرنامه‌های متعددی به جا مانده است.

۱۹۷ انقلاب مشروطیت تأثیر عمیقی بر دیگرگونی بینش مورخان ایرانی داشت و توجه آنان را به ابعاد گوناگون رویدادهای تاریخی و به ویژه نقش مردم جلب کرد. این بینش در کتاب «تاریخ بیداری ایرانیان» نوشته میرزا محمد نظام‌الاسلام کرمانی (۱۲۸۰–۱۳۳۷ق) پدیدار شده است. نویسنده این کتاب ضمن توجه به مردم، نقش طبقات اجتماعی مختلف را در انقلاب مشروطیت نشان داده است.

۱۹۸ در دوره قاجار چند تن از اروپاییان که اغلب مدتی را در ایران به سر برده بودند، کتاب‌های درباره تاریخ ایران نوشتند که جزء منابع آن دوره به شمار می‌روند (کتاب‌های تاریخی).

عدمای از سفر، مأموران، بازرگانان و جهانگردان خارجی هم خاطرات سفر خود به ایران را در قالب سفرنامه نوشتند و منتشر کردند.

۱۹۹ پرتغالی‌ها و اسپانیایی‌ها نخستین استعمارگرانی بودند که به هند وارد شدند.

۲۰۰ حرف جز «علی» ممکن است معنای «واجب است، باید» بدهد.

در گزینه‌های (۱)، (۳) و (۴) «علی» معنای امر می‌دهد اما در گزینه (۲) «علی» معنای «بر، برآس، بر پایه» می‌دهد.

ترجمه گزینه‌ها:

(۱) در تاریکی راننده بایستی بیشتر مواظب باشد

(۲) بدانید که مردان برآسان کارها عناوینی دارند!

(۳) من باید به بهترین وجه به انجام وظایفم پردازم!

(۴) همنشینی تأثیرگذار است؛ پس آمی باید انتخاب دوست را به خوبی انجام دهد

بررسی سایر گزینه‌ها

(۱) «لَفْلَ» از حروف مشبهه بالفعل است و اسم آن «منصوب» است و خبرش «مرفوع»، بنابراین «السماء» درست است.

(۲) خبر افعال ناقصه «منصوب» است. ← مُعَلَّقَةً

(۳) «إِنْ» از حروف مشبهه بالفعل است و اسم آن منصوب و خبرش «مرفوع» است. ← ناجِحٌونَ

۲۰۸ پس از آن که امپراتور گنستانتین (۳۲۷-۳۶۰ م)، شهر بیزانسیوم (قسطنطینیه / استانبول) را به پایتختی برگزید، به تدریج زمینه تقسیم امپراتوری روم به دو بخش شرقی و غربی فراهم آمد.

۲۰۹ اولین دوره تمدن یونان را عصر میسی می‌گویند. تمدن میسی به دلیل رقابت شهرها و جنگ‌های داخلی ضعیف شد و از ۱۱۰۰ تا حدود ۸۰۰ ق.م. یونان دچار چنان انحطاطی شد که مورخان آن را عصر تاریکی نامیده‌اند.

۲۱۰ در یونان باستان مانند بسیاری از کشورهای دیگر، نخست شاهان به صورت موروثی حکومت می‌کردند؛ اما در نتیجه توسعه دریانوردی و گسترش تجارت خارجی، طبقه‌ای از ثرومندان و اشراف برآمدند و به جای شاهان، قدرت را در دست گرفتند.

۲۱۱ ساکنان شهر پیرب در دوران جاهلیت، شامل دو گروه یهود و عرب بودند. قبیله‌های عرب آن شهر، از جمله دو قبیله بزرگ اوس و خزرخ نیز از یمن به آن دیار مهاجرت کرده بودند.

۲۱۲ پس از هجرت پیامبر (ص) و یارانش به مدینه، مشرکان قریش هم چنان بزرگترین و سرخستترین دشمنان دعوت اسلامی باقی ماندند.

۲۱۳ در حکومت پیامبر (ص) چهار پنجم غنایم جنگی میان جنگاوران تقسیم می‌شد و یک پنجم آن (خمس)، به خدا، رسول (ص) خوبیشان او، یتیمان، فقیران و در راه ماندگان تعلق داشت.

۲۱۴ بررسی سایر گزینه‌ها،
(۱) هزینه تأمین جنگافزارهای نظامی مانند سلاح، اسب و سایر تجهیزات جنگی به عهده جنگاوران بود.

(۲) جهاد و دفاع وظیفه تمام مسلمانانی بود که توانایی انجام آن را داشتند.
(۳) مسلمانان به خاطر حضور در سپاه و شرکت در جنگ حقوق نمی‌گرفتند، اما سهم خود را از غنیمت‌های جنگی دریافت می‌کردند.

۲۱۵ **۲۱۴** حضرت محمد (ص) در سال ۱۱ بعثت، شش نفر از مردم پیرب را که برای انجام مراسم حج به مکه آمده بودند، به اسلام دعوت کرد. آنان مسلمان شدند و پس از بازگشت به شهر خود به تبلیغ اسلام پرداختند. سال بعد، ۱۲ مرد یزبی، هنگام مراسم حج در مکانی موسوم به عقبه در میان، با پیامبر (ص) بیعت کردند. این بیعت در تاریخ به بیان عقبه اول معروف شده است.

۲۱۶ **۲۱۵** در این پیمان‌ها، حفظ جان و مال، آزادی دین و عقیده مردم آن شهرها در برابر تسلیم و پرداخت جزیه تضمین شده بود.

۲۱۷ تذکر، پرداخت زکات مربوط به مسلمانان است.
۲۱۶ امام حسن (ع) در سال سوم هجرت در مدینه ولادت یافت. آن حضرت، با وجود خردسالی، در برخی وقایع مهمن دوران پیامبر (ص) از جمله ماجراهای میاهله رسول خدا (ص) با مسیحیان نجوان و در جریان نزول آیه تطهیر، به عنوان مصدق «أهل بیت» حضور داشت.

۲۱۸ خلیفة دوم پیش از مرگ، شورایی شش نفره تشکیل داد و اعضای آن را مأمور کرد که از میان خود یک نفر را به عنوان خلیفه برگزینند. گفتگوها و رایزنی‌های اعضای آن شورا، به گونه‌ای پیش رفت که سرانجام عنمان بن عفان به عنوان خلیفة سوم انتخاب شد.

۲۰۰ ولتر، مونتسکیو و روسو، سه تن از مشهورترین روشنفکران فرانسه در قرن ۱۸ میلادی بودند. ولتر از اطاعت انسان از عقل مادی و مبارزه با خرافات سخن می‌گفت. مونتسکیو از تفکیک قوای سیاسی و حقوق بشر دفاع می‌کرد. روسو نیز بر اهمیت انتخابات تأکید می‌کرد و تشکیل حکومت را حاصل فراردادی اجتماعی می‌دانست.

۲۰۱ یافته‌های برخی از باستان‌شناسان دلالت بر این دارد که کشاورزان کوهپایه‌های زاگرس برای نخستین بار در دشت‌ها و جلگه‌های مجاور از جمله بین‌النهرین، شروع به کشاورزی کردند.

۲۰۲ لوحه‌های گلی فراوانی به خط میخی و زبان سومری در بقایای شهرهای سومری کشف شده است. به گمان برخی از باستان‌شناسان، سومریان مخترع خط بوده‌اند و نخستین نوشته‌های جهان متعلق به آنان است.

۲۰۳ فرعون از قدرت فوق العاده‌ای برخوردار بود و اعتبار زیادی در میان مردم داشت. آن چه او انجام می‌داد، اراده خدایان شمرده می‌شد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) این عبارت مربوط به کاهنان سوزمین بین‌النهرین است، نه فرعون‌های مصر.
(۲) پسر یا هر کدام از اعضای خانواده فرعون، حتی همسر او می‌توانست جانشین او شود.

(۴) در دوره امپراتوری قدیم قدرت فرعون‌ها در اوج بود.

۲۰۴ در عصر نوستگی انسان علاوه بر این‌که فن ساخت ابزارها و ظروف سنگی را ترقی داد، با ابداع چرخ سفالگری اقدام به تولید ظروف گلی کرد و با استفاده از پشم حیوانات، موفق به تولید پارچه شد. در فاصله ۱۲۰۰۰ تا ۶۵۰۰ سال پیش (عصر نوستگی) کشت غلات و رام کردن جانوران در بیشتر نقاط جهان رواج یافت.

نکته؛ آغاز ساخت ابزار سنگی مانند تبر، زوبین و کارد مربوط به دوره گرددآوری خوراک و در نتیجه پیش از عصر نوستگی می‌باشد.

۲۰۵ کاوش‌های باستان‌شناسی در اولین سده بیستم نشان داد که در حدود ۵ هزار سال پیش، تمدن پیشرفته‌ای در کنار رود سند وجود داشته است. باستان‌شناسان پس از سال‌ها حفاری و کاوش، بقایای شهرهای بزرگ و پر جمعیت موهنجودارو و هاراپا را در که در پاکستان امروزی واقع شده است، کشف کردند.

۲۰۶ سلسله‌هان با گسترش قلمرو خود از سمت جنوب و غرب با کشورها و تمدن‌های دیگر از جمله ایران، ارتباط سیاسی، اقتصادی و فرهنگی برقرار کرد. جاده‌ای که در قرون جدید به عنوان جاده ابریشم شهرت یافته و چین را از طریق ایران به اروپا متصل می‌کرد، در دوره هان گشایش یافت.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) و (۲) از اقدامات شیوه‌انگشتی می‌باشد.
(۴) به دلیل به کارگیری نام «بودا» به جای «کنفوسیوس»، نادرست است.

۲۰۷ در عصر باستان تعدادی از اندیشمندان و فیلسوفان چینی، اصول و آبینی برای اداره جامعه و حکومت عرضه کردند. یکی از برجسته‌ترین این اندیشمندان، کنفوسیوس بود. کنفوسیوس پیش از هر چیز به رفتار اخلاقی توجه داشت و درباره دین با خدایان چینی خیلی کم سخن گفته است. اساس تعالیم او این بود که مردم چطور باید رفتار کنند و حاکمان چگونه رفتار مناسب را در جامعه ترویج دهند.

جغرافیا

۲۲۱ در سال ۱۹۵۰ میلادی، دو شهر لندن و نیویورک بیشتر از ۸ میلیون نفر جمعیت داشتند.

۲۲۲ حداقل جمعیت کلانشهرها در ایران $\leftarrow$ ۱ میلیون
حداقل جمعیت مکاسباتی ها در جهان $\leftarrow$ ۱۰ میلیون

۲۲۳ جهان شهرها نقش مهمی در اقتصاد و تجارت جهانی دارند.

۲۲۴ با افزایش شهرنشینی و گسترش حمل و نقل و وسائل ارتباطی، به تدریج حومه ها در اطراف شهرها، به ویژه شهرهای بزرگ و پرجمعیت شکل گرفتند.

۲۲۵ ۱) مگالاپلیس شمال شرقی ایالات متحده آمریکا (از بوستان تا واشنگتن) (قسمت «الف») نمونه ای از اولین مگالاپلیس های جهان است.

۲۲۶ ۲) در مگالاپلیس، حومه ها و شهرک های اقماری یک مادر شهر به حومه ها و شهرک های مادر شهر دیگر پیوند می خورد.

۲۲۷ ۳) منظور از شهرگرایی، روندی اقتصادی - اجتماعی است که طی آن شیوه های زندگی، رفتار و عملکرد ها، ارزش ها و مظاهر شهری در روستاها و بین روستائیان رواج می پابند.

۲۲۸ ۱) سال ۱۳۶۰، در ایران و سال ۲۰۰۷ - ۲۰۰۶، در جهان جمعیت شهرنشین و روستائیان تقریباً مساوی بوده است.

۲۲۹ ۲) از علل رشد شهرنشینی در ایران بعد از سال ۱۳۳۵، سرمایه گذاری و توسعه شهرها با اتکا به درآمد نفتی و همچنین فراهم شدن شرایط انهدام کشاورزی در نتیجه اصلاحات ارضی بود.

۲۳۰ ۱) آستانه جمعیتی نفوذ $\leftarrow$ حداقل جمعیت یک منطقه که تقاضای کالا، خدمات یا عملکردی از یک سکونتگاه دارند.

۲۳۱ ۲) ایران با کشور ارمنستان مرز خشکی و رودخانه ای دارد.

۲۳۲ ۳) ایران در عرض جغرافیایی ۲۵ تا ۴۰ درجه در جنوب منطقه معتدلۀ نیمکره شمالی و همچنین در ۴۴ تا ۶۳ درجه طول شرقی واقع شده است.

۲۳۳ ۴) بررسی عبارت های نادرست،

الف) بزرگ ترین منبع انرژی جهان، با ۲۸ درصد ذخایر گاز طبیعی و ۶۶ درصد ذخایر نفت جهان

ب) این منطقه، ارزش فرهنگی و سیاسی دارد، زیرا خلیج فارس در مرکز و قلب ناحیه جغرافیایی و سیاسی جهان اسلام قرار دارد.

۲۳۴ ۱) الف) تأمین ۹۰٪ از خلویار جهان $\leftarrow$ دریای خزر

ب) آبراهه هلالی شکل $\leftarrow$ تنگۀ هرمز

ج) اهمیت اقتصادی، دفاعی و نظامی $\leftarrow$ دریای عمان

۲۳۵ ۳) پیدایش نهایی ناهمواری های ایران به اواخر دوران سنوزوئیک مربوط است. پس از آخرین تحولات در این دوران، طی دوره کسواتنر ناهمواری های کشور ما شکل نهایی یافته و از آن پس تحت تأثیر عوامل فرسایش تغییر شکل می یابند.

۲۱۸ ۴) عمر بن عبدالعزیز، دشمن‌گویی و اهانت به علی (ع) را که معاویه به اجراء رسم کرده بود، منع نمود و فدک را به اهل بیت بازگرداند.

۲۱۹ ۳) خاندان اموی با سرکوب شورش های داخلی و دفع حملات مسیحیان تا سال ۴۲۲ ق.م، به صورت مستقل از خلافت عباسیان، بر سرزمین اندلس حکومت کردند. پس از آن، خاندان های مسلمان دیگری بر سر کار آمدند که اتحاد و انسجام مناسبی نداشتند، به همین دلیل اندلس از نظر قدرت سیاسی و نظامی دچار ضعف و انحطاط شد.

۲۲۰ ۴) یکی از اقدام های برجسته امویان، توسعه نیروی دریایی و گسترش فتوحات در دریا بود.

بررسی سایر گزینه ها:

۱ و ۳) در زمان خلفای نخستین اتفاق افتاد.

۲) در زمان امویان سپاهیان مسلمان چندین بار شهر قسطنطینیه، پا گرفت امپراتوری روم را از زمین و دریا محاصره کردند، اما موفق به فتح آن شهر نشدند.

سایت

Konkur.in

جامعه‌شناسی

۲۵۱ دانش عمومی، گستردگی ترین بخش ذخیره دانشی ماست. ما درباره دانش عمومی کمتر می‌اندیشیم، بیشتر از آن استفاده می‌کنیم و در تعامل با یکدیگر آن را به کار می‌بریم.

۲۵۲ زبان یک پدیده اجتماعی است. ما درباره این پدیده اجتماعی، هم «دانش عمومی» و هم «دانش علمی» داریم. موضوع فلسفه اصل وجود است؛ یعنی به موجودی خاص مانند موجودات طبیعی و انسانی و اجتماعی نمی‌پردازد، بلکه قوانین کلی موجودات را شناسایی می‌کند.

ما حتی اگر درباره علوم طبیعی اطلاعات چندانی نداشته باشیم، می‌پذیریم که این علوم خوب هستند و نتایج سودمندی دارند.

امروزه، فناوری بر زندگی بشر سیطره یافته است.

بررسی عبارت‌های نادرست، ۲۵۳

ج) قانون علیت می‌گوید هر پدیده طبیعی، انسانی و اجتماعی علتی دارد و خودبه‌خود، اتفاقی در جهان رخ نمی‌دهد.

د) فردی که تصمیم می‌گیرد به تنها و بیرون از جامعه زندگی کند، در موقعیت‌هایی که از آن‌ها آگاهی ندارد، با مشکل مواجه می‌شود و اگر بخواهد برای انجام دادن هر کاری بیندیشد، زندگی‌اش بسیار پرزحتمت می‌شود. او مجبور است بیش از انجام دادن هر کاری، فکر کند تا آگاهی لازم را برای انجام آن به دست آورد و بتواند آن را انجام دهد. در صورتی که آن عمل موفقیت‌آمیز باشد، دفعات بعد برای انجام دادن آن، از همان دانش قبلی استفاده می‌کند و در وقت و انرژی او صرفه‌جویی می‌شود و می‌تواند به فعالیت‌های دیگر بیندیشد و راه انجام آن‌ها را بیلاید بین ترتیب، به سختی بر ذخیره دانشی او افزوده می‌شود.

۲۵۴ ۱ علوم انسانی از فعالیت‌های غیرارادی انسان‌ها بحث نمی‌کند؛ زیرا فعالیت‌های غیرارادی، کنش نیستند. علومی که به این پدیده‌ها می‌پردازند، با آن که درباره انسان بحث می‌کنند، جزء علوم انسانی نیستند و جزء علوم طبیعی محسوب می‌شوند.

هر فرد، گروه، قوم، جامعه و امتی یک ذخیره دانشی دارد. این ذخیره دانشی، راهنمای زندگی آن‌هاست.

ما با شناخت قواعد زندگی در خانواده، کلاس، شهر، محله، کشور و دیگر اجتماعات، هم از فرصت‌های آن‌ها برخوردار می‌شویم و هم از آسیب‌های احتمالی زندگی در اجتماعات مختلف در امان می‌مانیم.

۲۵۵ ۲ موضوع علوم انسانی عامتر از موضوع علوم اجتماعی است. هر وقت در یک جامعه، مسئله خاصی مطرح می‌شود، زمینه برای پیش‌بازش و رشد دانش علمی درباره آن نیز فراهم می‌گردد.

علوم انسانی به دلیل این‌که به فهم معانی کنش‌های انسان‌ها می‌پردازند، «علوم تفهیمی» نامیده می‌شوند.

دانش عمومی برای زندگی اجتماعی، مانند هوا برای انسان است.

۲۵۶ ۱ گزینه (۱) بیانگر دیدگاهی است که همه دانش‌ها را دانش حاصل از زندگی می‌داند.

۲۲۶ ۱ الف) جهت آن در امتداد شمالی - جنوبی ← منطقه کوهستانی تالش

ب) کوههای منظم و موازی ← کوههای شمال خراسان

ج) جهت آن در امتداد غربی - شرقی ← منطقه کوهستانی البرز

۲۲۷ ۱ منطقه مکران در جنوب استان سیستان و بلوچستان و اطراف چاله جازموریان در گرمان واقع شده است.

۲۲۸ ۱ ماهی دشت در کرمانشاه و دشت ارزن در فارس، حاصل اتحال مواد آهکی و هموار شدن زمین‌ها هستند.

۲۲۹ ۱ کوه جفتای در خراسان رضوی و گرده آوج در استان قزوین قرار دارد.

۲۳۰ ۱ گنبدهای نمکی از زیبایی‌های رشتمکوه زانگرس است.

۲۳۱ ۱ پرتوهای خوشید در مدار ۶۰ درجه به دلیل مایل تابیدن، ساحتی دو برابر ناحیه استوایی را دربر می‌گیرند؛ پس مساحت آن‌ها بیشتر است.

۲۳۲ ۱ جبهه هوای قطبی، بین هوای سرد قطب و هوای گرم استوایی در منطقه معتدله تشکیل می‌شود.

۲۳۳ ۱ پراکندگی کانون‌های فشار بر روی کره زمین، از عوامل مهم گردش عمومی هوا و تغییرات آب و هوایی در نواحی مختلف جهان است.

۲۳۴ ۱ گزینه (۲) معرف بازندگی سیکلونی است که بیشتر در محل جیوه‌ها به وجود می‌آید.

۲۴۵ ۱ علامت آب و هوایی B ← اختلاف دمای زیاد - کمبود بارش - نامناسب برای رویش گیاه - نام آب و هوای «خشک» است.

۲۴۶ ۱ قسمت «الف» ← بیان‌های سرد طبق نقشه، همگی بین مدارهای 3° و 6° شمالی و جنوبی قرار دارند.

۲۴۷ ۱ بیان‌گی و تکله‌ماکان، در اثر دوری از منابع رطوبتی و شکل و جهت ناهمواری‌ها به وجود آمداند.

۲۴۸ ۱ سرعت هوایی در سنگ‌ها متفاوت است و به عواملی چون جنس سنگ‌ها، نوع آب و هوای زمان استگی دارد.

۲۴۹ ۱ دره‌های V شکل معمولاً بر اثر جریان آب رودها و فرسایش آبی شکل می‌گیرند و دره‌های U شکل معمولاً بر اثر فرسایش یخچالی طی هزاران سال پدید آمداند.

۲۵۰ ۱ دشت‌های ریگی، چاله‌های بادی، کلوت، گزدیو و ستون‌های سنگی از اشکال کاوشی در بیان هستند.

در اوائل قرن بیستم میلادی، عدای در جهان غرب پیدا شدند که به جای موضوع بر روش علوم تأکید کردند. آن‌ها روش تجربی را تنها روش کسب علم دانستند. این رویکرد از نیمة دوم قرن بیست با چالش‌های متعددی مواجه شد و کمک در محافل علمی از رونق افتاد.

۲۶۰ علوم اجتماعی با داوری درباره پدیده‌های اجتماعی و انتقاد از آن‌ها، فرست موضع‌گیری اجتماعی مناسب و صحیح را برای دانشمندان فراهم می‌آورند. علوم اجتماعی، درباره فرست‌ها و محدودیت‌های فناوری به انسان‌ها آگاهی می‌دهند و به آن‌ها کمک می‌کنند که از طبیعت و علوم طبیعی به شیوه صحیح استفاده کنند. برای مثال انتشار خبر دروغین فوت آفرید نوبل، شیمیدان سوئدی، مخترع دینامیت و صاحب کارخانه اسلحه‌سازی بوفورس در یک روزنامه، او را به فکر انداخت که تصویر بهتری از خود برای آینده‌گان به جا گذارد. در آن خبر آمده بود: «فرشتة مرگ مرد. فردی که با یافتن راهی برای کشتن افراد بیشتر در زمانی کمتر، ثروتمند شده بود، دیروز مرد». نوبل بیشتر دارایی خود را به جایزه‌ای به نام خود اختصاص داد تا همساله به افراد شایسته اهدا گردد.

۲۶۱ جهان اجتماعی و نظام آن، تکوینی نیست، بلکه اعتباری است؛ یعنی با آگاهی و اراده انسان‌ها شکل می‌گیرد، مانند گروه دوستان و مدرسه. پدیده‌های تکوینی، پدیده‌هایی هستند که انسان آن‌ها را ایجاد نمی‌کند، ولی به واسطه ارتباطی که با زندگی انسان دارند، به جهان اجتماعی راه می‌بابند؛ مانند پدیده‌های طبیعی و مواری طبیعی که به واسطه ارتباطی که با زندگی اجتماعی انسان پیدا می‌کنند، در گستره جهان اجتماعی قرار می‌گیرند. آگاهی و شناختی که جهان اجتماعی براساس آن شکل می‌گیرد، آگاهی فردی و خصوصی نیست؛ بلکه نوعی آگاهی مشترک و عمومی است. جهان اجتماعی دنیای گسترده‌ ما است.

۲۶۲ هرگاه یک نسل نتواند فرهنگ خود را حفظ کند یا نتواند آن را به نسل بعد منتقل سازد، جهان اجتماعی آن فرو می‌ریزد یا دیگران می‌شود. پدیده‌های تکوینی، پدیده‌هایی هستند که انسان آن‌ها را ایجاد نمی‌کند، ولی به واسطه ارتباطی که با زندگی انسان دارند، به جهان اجتماعی راه می‌babند. در یک بحران اقتصادی که کشورهای صنعتی دچار مشکل شده بودند، بنا به محاسبات اقتصادی می‌باشد نفت را به گران‌ترین قیمت از کشورهای نفت‌خیز خریداری می‌کردند، ولی جالب است بدانید به ارزان‌ترین قیمت ممکن، نفت مورد نیاز خود را خریدند، زیرا در کشورهای نفت‌خیز، بعد عینی نفت به عنوان یک سرمایه وجود داشت، ولی بعد ذهنی آن مفقود بود.

۲۶۳ نصور روز بزرگاری کنکور ۱۴۰۰: پدیده ذهنی، زیرا کنش‌های درونی افراد بعد معنایی و ذهنی بیشتری دارند - از نظر دامنه کلان است. مراجعت از سالم‌مندان: پدیده عینی، زیرا بعد محسوس و مادی دارد - از نظر دامنه کلان است. پس انداز کردن: پدیده عینی، زیرا بعد محسوس و مادی دارد - از نظر دامنه خرد است. علاقه به غذای خاص: پدیده ذهنی، زیرا بعد معنایی و ذهنی بیشتری دارد - از نظر دامنه خود است.

۲۵۷ تصویر (الف): برخی از کنش‌های انسان‌ها، اجتماعی‌اند. علوم انسانی، کنش‌های انسانی و پیامدهای آن را مطالعه می‌کنند، ولی علوم اجتماعی، کنش‌های اجتماعی و پیامدهای آن را مطالعه می‌کنند.

تصویر (ب) همه دانش‌ها را داشت حاصل از زندگی می‌داند. دانش‌ها کشف و بازخوانی واقعیت نیستند، بلکه خلق و بازسازی آن هستند که انسان‌ها برای سامان دادن به زندگی خود تولید می‌کنند. برتری دانش تجربی بر دانش حاصل از زندگی را ب اعتبار می‌داند و به عکس دانش عمومی را پایه و اساس هرگونه دانشی از جمله دانش تجربی می‌داند.

تصویر (ج) در این دیدگاه تفاوت دانش علمی با دانش عمومی در روش آن هاست. دانش علمی تنها از راه حس و تجربه و به صورت نظاممند به دست می‌آید، ولی دانش عمومی، دانش حاصل از زندگی افراد است که از راه جامعه‌پذیری و فرهنگ‌پذیری به دست می‌آید.

۲۵۸ موضوع علوم طبیعی، پدیده‌های طبیعی هستند، مثلاً زمین‌شناسی درباره زمین بحث می‌کند و علم نجوم ستارگان و سیاره‌ها را مطالعه می‌کند. پدیده‌های طبیعی برخلاف کنش‌ها و پیامدهای آن، به تصمیم و اقدام انسان‌ها وابسته نیستند، بلکه مستقل از اراده انسان‌ها و اهداف و معانی مورد نظر آن‌ها، وجود دارند. جهان‌های اجتماعی مختلف براساس هویت فرهنگی خود، تعاریف متفاوتی از دانش علمی دارند.

موضوع علوم انسانی و اجتماعی کنش‌های آدمیان و پیامدهای آن هستند.

۲۵۹ موضوع فلسفه اصل وجود است؛ یعنی به موجودی خاص مانند موجودات طبیعی و انسانی و اجتماعی نمی‌پردازد، بلکه قوانین کلی موجودات را شناسایی می‌کند. این قوانین شامل همه موجودات می‌شود و مخصوص موجودات طبیعی یا انسانی و اجتماعی نیست.

روان‌شناسی نمونه‌ای از علوم انسانی و جامعه‌شناسی نمونه‌ای از علوم اجتماعی‌اند. جهان‌های اجتماعی مختلف براساس هویت فرهنگی خود، تعاریف متفاوتی از دانش علمی دارند، مثلاً جهان متعدد، براساس هویت دینی خود، فقط علم تجربی را دانش علمی می‌داند و علوم عقلانی و وحیانی را علم محسوب نمی‌کند. وقتی چنین رویکردی به جوامع دیگر که دانش علمی را به دانش تجربی منحصر و محدود نمی‌بینند و علومبر علم تجربی، علوم عقلانی و وحیانی را معتبر می‌دانند، سرافیت می‌کند، در این جوامع تعاریف متفاوت و گاه متضادی از علم رواج می‌یابد و در ذخیره دانشی آن‌ها تعارض‌هایی پدید می‌آورد. در چنین شرایطی، ارتباط دوسویه دانش عمومی و دانش علمی قطع می‌شود؛ دانش عمومی به طور همه‌جانبه از دانش علمی حمایت نمی‌کند، دانش علمی از رشد و رونق لازم باز می‌ماند و دغدغه و توان لازم برای حل مسائل و مشکلات دانش عمومی را از دست می‌دهد. ایده علوم انسانی و اجتماعی بومی (اسلامی و ایرانی) در کشور ما در ارتباط با چنین مشکلاتی مطرح شده است. ما دانشی می‌خواهیم که همسو با هویت فرهنگی خودمان و ناظر به حل مسائل جامعه‌ ما باشد؛ و همچنین دغدغه کشف واقعیت و تشخیص درست و غلط داشته باشد؛ یعنی از سویی در حل مسائل و مشکلات بومی ما مفید و کارآمد باشد و از سوی دیگر به زبان و منطق جهان‌شمول سخن بگوید و در گشودن مزدهای دانش علمی به روی جهانیان مشارکت داشته باشد.

برخی فرهنگ‌ها جبرگرا و غیرمسئول‌اند. آن‌ها نقش انسان‌ها در تعیین سرنوشت‌شان را انکار می‌کنند. در فرهنگ‌های جبرگرا، انسان نمی‌تواند آینده‌اش را براساس اراده و عمل خود بسازد.

۲۷۲ عمر برخی از فرهنگ‌ها کوتاه و برخی دیگر طولانی است. برخی در مناطقی محدود به وجود می‌آیند و از مرزهای جغرافیایی خود عبور نمی‌کنند و برخی دیگر گسترش بسیاری دارند. نه تنها فرهنگ‌ها بلکه عناصر و اجزای فرهنگ‌ها نیز این‌گونه‌اند؛ برخی عناصر فرهنگی، تداوم تاریخی و گسترش جغرافیایی بیشتری دارند و برخی این‌گونه نیستند. در طول زمان، در سرزمینی واحد، فرهنگ‌های متفاوتی پدید می‌آیند و در زمانی واحد، در سرزمینی‌های متعدد، فرهنگ‌های گوناگونی شکل می‌گیرند.

۲ پرسی عبارت نادرست.

(الف) آزادی همواره دو پرسی به همراه دارد: آزادی از چه؟ آزادی برای چه؟ زیرا آزادی همواره رهایی از یک امر برای رسیدن به امری دیگر است.

۲۷۳ فرهنگ جهانی باید دارای دو سطح از عقلالیت باشد:

ابتدا باید به پرسش‌های بنیادین بشر درباره انسان و جهان پاسخ دهد. انسان علاوه بر پرسش‌های بنیادین، در شرایط تاریخی مختلف با پرسش‌ها و نیازهای متفاوتی مواجه می‌شود. فرهنگ جهانی باید توانایی پاسخ به پرسش‌های ثابت بشود و پرسش‌های متغیر را داشته باشد و براساس عقاید و ارزش‌های بنیادین خود، به این پرسش‌ها و نیازهای متغیر پاسخ مناسب بدهد. چگونه می‌توان از تفرقه بین جوامع و تباہ شدن منابع و امکانات بشر پیشگیری کرد؟ چاره این امر، ارزش جهان‌شمول عدالت است. فرهنگ‌هایی که به حقیقتی قائل نباشند، نمی‌توانند معیار و میزانی برای سنجش عقاید و ارزش‌های مختلف داشته باشند.

۲۷۴ تصویر صفحه ۱۳ کتاب درسی بیانگر دیوار حائل بستونی در کرانه باختری و نقاشی‌هایی که توسط فلسطینیان بر روی آن کشیده شده است، می‌باشد. اسرائیل ساخت این دیوار را از سال ۲۰۰۲ آغاز کرده است. فرهنگ صهیونیسم فرهنگی است که عقاید، ارزش‌ها یا هنجارهای آن متعلق به قوم، منطقه یا گروه خاصی است. ولی نگاهی سلطه‌جویانه دارد.

فرهنگ جهانی باید توانایی پاسخ به پرسش‌های ثابت بشر و پرسش‌های متغیر را داشته باشد و براساس عقاید و ارزش‌های بنیادین خود، به این پرسش‌ها و نیازهای متغیر پاسخ مناسب بدهد. مثلاً معنای زندگی و مرگ پرسش همیشگی بشر است، ولی بحران زیست محیطی در حالی که مسئله دیروز او نبوده، مسئله امروز اوست و چه بسا فردای تاریخ مسئله او نباشد یا صورت دیگری پیدا کند.

آرمان‌ها و ارزش‌های صهیونیسم، نژاد خاصی را مورد توجه قرار می‌دهد و با رویکرد دنیوی خود، دیگران را در خدمت به آن نژاد به کار می‌گیرد.

۲۷۵ فرهنگی که صرفاً متوجه نیازهای مادی و دنیوی انسان است و از نیازهای ابدی و معنوی او چشم پوشی کند، بشر را به بحران‌های روحی و روانی گرفتار می‌سازد.

فرهنگی که سلط یک قوم، جامعه یا گروهی خاص را بر دیگران به دنبال می‌آورد و دیگر اقوام، جوامع و گروه‌ها را به ضعف و ناتوانی می‌کشاند، فرهنگ سلطه یا استکبار است.

برخی فرهنگ‌ها جبرگرا و غیرمسئول‌اند. آن‌ها نقش انسان‌ها در تعیین سرنوشت‌شان را انکار می‌کنند، قدرت مقاومت را از ادمیان می‌گیرند، آن‌ها را به موجوداتی منفلع تبدیل می‌کنند و زمینه نفوذ سلطه‌گران را فراهم می‌آورند.

۲۶۴ جمله «انسان تربیت‌پذیر است» یک عقیده اجتماعی است. احترام به قانون یک کنش اجتماعی است. خانواده، تعلیم و تربیت، سیاست و اقتصاد از مهم‌ترین نهادهای اجتماعی‌اند.

۱ پرسی عبارت نادرست.

(ج) جهان اجتماعی و نظام آن تکوینی نیست، بلکه اعتباری است؛ یعنی با آگاهی و اراده انسان‌ها شکل می‌گیرد. علاوه‌بر این، آگاهی و شناختی که جهان اجتماعی براساس آن شکل می‌گیرد، آگاهی فردی و خصوصی نیست؛ بلکه نوعی آگاهی مشترک و عمومی است.

۲۶۶ جهان اجتماعی می‌تواند به جهان طبیعت ورود پیدا کند؛ برای مثال آبودگی طبیعت و محیط زیست، نتیجه کارهای شتاب‌زده و نابغدانه انسان‌هاست.

۲۶۷ تمامی پدیده‌های اجتماعی، هویتی معنایی و ذهنی دارند؛ از این‌رو هیچ‌یک از اجزای جهان اجتماعی فاقد معنا نیستند؛ اما همه پدیده‌های اجتماعی، بعد محسوس و عینی ندارند.

۲۶۸ شناخت خداوند، فرشتگان و جهان ماورای طبیعی، آرمان‌ها و ارزش‌های زندگی آدمیان را تغییر می‌دهد و کنش‌های اجتماعی آسان را دگرگون می‌سازد. به بخش‌هایی که تأثیر تعیین‌کننده بر جهان اجتماعی دارند و اگر حذف شوند، جهان اجتماعی فرو می‌ریزد، «لایه‌های عمیق و بنیادین جهان اجتماعی» می‌گویند. کاگران، کشاورزان، دانش‌آموزان، معلمان، ... و نهادهایی چون آموزش و پرورش، خانواده و ... اعضای جهان اجتماعی هستند این اعضا، تنها هنگامی که عضویت جهان اجتماعی را پذیرفتند، به آن راه می‌یابند.

۲۶۹ فواید تقسیم‌بندی پدیده‌های اجتماعی به خرد و کلان ← مشخص شدن میزان اثرگذاری فرد بر پدیده‌های اجتماعی خرد و کلان یا اثرگذیری از آن‌ها هنجره‌ها و نعاده‌ها بر حسب شرایط، در زمینه‌های مختلف قابل تغییرند و تغییر برخی از آن‌ها تا زمانی که به تغییر در لایه‌های عمیق منجر نشود، موجب تحول و تغییر بنیادین جهان اجتماعی نمی‌شود. برخی جهان اجتماعی را با موجودات زنده، مقایسه کرده‌اند؛ مانند سعدی که می‌گوید: «بنی آدم اعضای یک پیکرند».

۲۷۰ عمیق‌ترین لایه جهان اجتماعی، عقاید کلانی هستند که بر ارزش‌های اجتماعی تأثیر می‌گذارند. باور و اعتقاد انسان‌ها نسبت به اصل جهان، جایگاه انسان در آن و تفسیرشان از زندگی و مرگ خود، عمیق‌ترین پدیده‌های اجتماعی به حساب می‌آیند.

هر نهاد اجتماعی شیوه قابل قبول تأمین بعضی از نیازهای افراد را معین می‌سازد و متقابلاً شیوه‌های غیرقابل قبول را طرد می‌کند. جهان، واژه‌ای است که معمولاً برای اشاره به مجموعه‌های بزرگ به کار می‌رود.

۲۷۱ فرهنگی که عقاید، ارزش‌ها یا هنجارهای آن متعلق به قوم، منطقه یا گروه خاصی است، ولی نگاهی سلطه‌جویانه دارد. چنین فرهنگی با عبور از مرزهای جغرافیایی خود، جهان را به دو منطقه مرکزی و منطقه پیرامونی تقسیم می‌کند. فرهنگ صهیونیسم و فرهنگ سرمایه‌داری دو نمونه از این‌گونه‌اند. فارابی جامعه‌ای را که عقاید و ارزش‌های آن حق باشد، اما هنجارها و رفته‌های آن موافق و همسو با حق نباشد، مدینه فاسقه می‌نامد.

فلسفه و منطق

۱ ۲۸۱ فارابی، فیلسوف بزرگ مسلمان، به نسبت میان وجود و ماهیت توجه ویژه‌ای کرد و این سینا ادامه‌دهنده راه او بود.

۲۸۲ ۴ اگر وجود عین ماهیت با جزء آن باشد، اثبات وجود هیچ ماهیتی به دلیل نیاز نداشت و تصور هر ماهیتی، برای اثبات وجود آن کافی بود. پس ماهیت‌های زیادی را می‌شود در نظر گرفت که موجود نیستند و حتی امور خیالی هم وجود خواهند داشت.

۲۸۳ ۱ یکی از فیلسوفان بزرگ اروپا به نام توماس آکوئیناس که با فلسفه این سینا آشنا بود، اصل مغایرت وجود و ماهیت را در اروپا گسترش داد. فرق بین ماهیت و وجود بی‌تردید یکی از اساسی‌ترین آرا و عقاید فلسفی در تفکر اسلامی است.

۲۸۴ ۴ به عقیده فارابی و این سینا دو قسم وجود داریم، یعنی بر دو موضوع وجود قابل حمل است؛ واجب‌الوجود و ممکن‌الوجود اما حمل وجود و هستی بر ممتنع‌الوجود ممکن نیست، بلکه محال است.

۲۸۵ ۲ بررسی سایر گزینه‌ها،
(۱) ممتنع‌الوجود تصور مفهوم آن در ذهن ممکن است اما تحقیقی در خارج محال است.

(۲) ممتنع‌الوجود مثل دایره مربع وجود فرضی و ذهنی هم نخواهد داشت.

(۳) ممتنع‌الوجود «چیز» نیست چون چیز یعنی آن‌چه که وجود دارد.

۲۸۶ ۳ امکان فرض سیمرغ اسب‌ته، انسان ۵ متر قد و کرمی به انداره فیل ممکن است، اما مثلث مربع اجتماع نقیضین است که امری محال است.

۲۸۷ ۳ بین مفاهیم ناموجود با ممکن‌الوجود رابطه عموم و خصوصی من وجه برقرار است. (برخی ناموجودها ممکن‌الوجودند مثل کوه نقره و برخی ناموجودها ممکن‌الوجود نیستند دایرة لوزی که ممتنع‌الوجود بالذات است. برخی ممکن‌الوجودها ناموجودند مثل همان کوه نقره، برخی ممکن‌الوجودها ناموجود نیستند مثل انسانی که الان وجود دارد.) بین ناموجود با ممتنع‌الوجود بالذات رابطه عموم و خصوص مطلق برقرار است. (هر ممتنع‌الوجود بالذات، ناموجود است. اما برخی ناموجودها ممتنع‌الوجود بالذات‌اند مثل مستطیل دایره و برخی ناموجودها ممتنع‌الوجود بالذات نیستند. مثل دریای چوہ گرچه وجود ندارد ولی به وجود آمدن آن محال نیست بلکه ممکن است.)

۲۸۸ ۳ اگر علت (تامه) یک امر ممکن وجود داشته باشد، وجود آن امر ممکن، ضروری شده و واجب‌الوجود بالغیر می‌گردد اما اگر علت (تامه) یک امر ممکن وجود نداشته باشد، عدم آن تحقق یافته و ممتنع‌الوجود بالغیر می‌گردد.

۲۸۹ ۱ هر ماهیتی که ذاتاً نسبت به وجود و عدم یکسان است، رابطه آن با وجود یک رابطه امکانی است یعنی می‌تواند باشد و می‌تواند نباشد. به عبارت دیگر ذات وی به گونه‌ای نیست که حتماً باشد. هم‌چنین ذات وی به گونه‌ای نیست که حتماً بآشده بلکه با بودن علت، وجود برای آن ماهیت ضروری می‌شود و واجب‌الوجود بالغیر می‌گردد. بنابراین اگر آن را در نظر بگیریم ولی در جهان نیاییم، به این دلیل است که این ماهیت هنوز از حالت امکانی خارج نشده است یعنی علتی که بتواند آن را به وجود بیاورد، هنوز تحقق نیافته است و این ماهیت را می‌توان ممتنع‌الوجود بالغیر دانست. اگر ماهیتی را در نظر بگیریم اما آن را در جهان نیاییم، به معنی آن نیست که حتماً ممتنع‌الوجود بالذات است (رد مورد «د»).

۲۷۷ ۳ در طول تاریخ، فرهنگ‌هایی وجود داشته‌اند که از مرزهای جغرافیایی خود عبور کرده و به سوی جهانی شدن گام برداشته‌اند. این فرهنگ‌ها دو گونه‌اند:

گونه نخست: فرهنگی است که عقاید، ارزش‌ها یا هنگارهای آن متعلق به قوم، منطقه یا گروه خاصی است، ولی نگاهی سلطه‌جویانه دارد. فرهنگی که عقاید، ارزش‌ها، هنگارهای و رفتارهای آن مطابق نیازهای فطری باشد، همان فرهنگ حق است.

پیدایش عرفان‌های دروغین، نوعی پاسخ‌گویی کاذب به نیازهای معنوی انسان است.

فرهنگ جهانی باید در لایه‌های مختلف خود به ارزش عدالت معتقد و پابند باشد.

۲۷۸ ۲ آزادی همواره دو پرسش به همراه دارد آزادی از چه؟ آزادی برای چه؟ زیرا آزادی همواره رهایی از یک امر برای رسیدن به امری دیگر است. به این پرسش‌ها برازیل ارزش‌های جهان‌شمول دیگر مانند حقیقت، معنویت و عدالت پاسخ داده می‌شود. با پاسخی که به این دو پرسش داده می‌شود، معنای آزادی مشخص می‌گردد.

فرهنگ‌هایی که عقاید و ارزش‌های آن‌ها مربوط به قوم و منطقه خاصی است، از محدوده قومی و منطقه‌ای خود فراتر نمی‌روند و جهانی نمی‌شوند؛ مگر این که نسبت به سایر اقوام و مناطق نگاه سلطه‌جویانه داشته باشند. مراسم حج نمونه باز تأکید همزمان بر شباهت‌ها و تفاوت‌های میان انسان‌ها و فرهنگ‌هاست.

۲۷۹ ۱ فرهنگی که نتواند به پرسش‌های بنیادین بشر درباره انسان و جهان پاسخ دهد، از عقلانیت محروم است. فرهنگ جهانی باید در لایه‌های مختلف خود به ارزش عدالت معتقد و پابند باشد.

عقاید و ارزش‌های فرهنگ جهانی باید عقاید و ارزش‌های مشترک انسانی باشد که از آن‌ها به عقاید و ارزش‌های عام و جهان‌شمول باد می‌شود.

۲۸۰ ۳ فرهنگی که از مرزهای جغرافیایی و قومی محروم می‌گردد و در جهان گسترش می‌یابد، فرهنگ جهانی است. فرهنگ‌هایی که عقاید و ارزش‌های آن‌ها مربوط به قوم و منطقه خاصی است، از محدوده قومی و منطقه‌ای خود فراتر نمی‌روند و جهانی نمی‌شوند، مگر این که نسبت به سایر اقوام و مناطق نگاه سلطه‌جویانه داشته باشند.

۲۹۷ ۴) خانه در گزینه (۴) دلالت مطابقی است. بقیه گزینه‌ها دارای دلالت التزامی است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) منظور از جهان، نعمت‌های دنیا است.
- (۲) منظور از عالمی، مردم است.
- (۳) شهر در این گزینه یعنی مردم شهر.

۲۹۸ ۳) مغالطة توسل به معنای ظاهری زمانی است که دلالت مطابقه به جای تضمن و التزام به کار رود. در عبارت «فلاکمی دست به عصا باش» عصا به دلالت التزامی به کار رفته است؛ و با توجه به عبارت «آخر عصا ندارم» شخص مقابل عصا را به دلالت مطابقه به کار برده است.

۲۹۹ ۱) (الف) بخشی از عبارت حذف شده است. بنابراین معلوم نیست که مثل قند شیرین است و یا مثل قند سفید است. بنابراین جزء مغالطة ابهام در مرجع ضمیر است.

ب) عدم رعایت دقیق حرکات کلمات موجب مغالطة نگارشی است: مگن تا توانی دل خلق ریش / او گر می‌گنی می‌بین خوبش (چ) معلوم نیست آن‌چه که شکسته شیشه عینک است یا خود عینک شکسته است. به عبارت دیگر معلوم نیست صفت به مضاف بر می‌گردد یا به مضافق‌الیه. بنابراین چون مرجع مشخص نیست، جزء مغالطة ابهام در مرجع ضمیر است.

۳۰۰ ۳) مهم‌ترین دلالت در منطق دلالت لفظ (کلمه) بر معنی است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) بیانگر رابطه خارج و زبان است.
- (۲) بیانگر رابطه مفهوم و مصدق است.
- (۴) دلالت معنی کتاب بر لفظ کتاب، دلالت لفظ بر معنی نیست، چون بیانگر رابطه ذهن با لفظ است نه لفظ با ذهن.

۳۰۱ ۳) چون درباره همه موجودات جهان، حتی خداوند صادق است، کلی ترین است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) چون فقط درباره انسان است، کلی ترین نیست.
- (۲) چون درباره ماهیت اخلاق در انسان است، کلی ترین نیست.
- (۴) نیز چون درباره ماهیت حکومت است، باز هم کلی ترین نیست.

۳۰۲ ۲) فلسفه‌های مضاف، به بررسی مطالب بنیادین و مبانی شاخه‌های مختلف علم و دالشی می‌پردازند. تنها در گزینه (۲) به یک مسئله بنیادین پرداخته شده است.

۳۰۳ ۳) امروزه هر رشته علمی، دلایل شاخه‌ای از فلسفه نیز هست که به فلسفه مضاف آن علم معروف است و مبانی آن علم را بررسی می‌کنند.

۳۰۴ ۲) فلسفه که علم درباره هستی است، در حقیقت همان وجودشناسی است و معرفت و علم به عنوان یکی از اقسام هستی، در داخل همان وجودشناسی به معنای عام (نه خاص) قرار می‌گیرد، اما به علت مباحث فراوانی که در معرفت‌شناسی مطرح است، این بخش توسعه فراوانی یافته و امروزه با عنوان مستقل معرفت‌شناسی مورد بحث قرار می‌گیرد. به عبارت دیگر با توجه به این‌که فلسفه اولی موضوعش وجود است و این وجود می‌تواند در ذهن و یا در خارج از ذهن باشد، معرفت‌شناسی نیز چون علم را بررسی می‌کند و علم جزء وجود ذهنی است پس معرفت‌شناسی جزء فلسفه محسوب می‌شود.

۲۹۹ ۴) تقسیم موجودات به واجب و ممکن میسر نیست، بلکه این موجودات به «واجب‌الوجود بالذات» و «واجب‌الوجود بالغیر» تقسیم می‌شوند، اما اگر موجودات عالم را با توجه به ذاتشان در نظر بگیریم، می‌توانیم به واجب‌الوجود بالذات و ممکن‌الوجود تقسیم کنیم. ذات یک موجود که خداوند است، واجب‌الوجود بالذات و ذات دیگر موجودات، ممکن‌الوجود بالذات است.

۳۰۰ ۳) ذاتی هر چیزی قابل انفکاک از آن چیز نیست والا تناقض پیش خواهد آمد، زیرا ذاتی و قابل انفکاک دو مفهوم متناقض‌اند. پس موجودی که رابطه ذاتی آن‌ها با وجود، امتناعی است، به وجود نمی‌آید.

۳۰۱ ۵) حرف بودن به لفظ (کلمه) انسان نسبت داده شده، بنابراین مربوط به زبان است.

کلی بودن به مفهوم انسان که در ذهن است، نسبت داده شده، زیرا در خارج از ذهن، هر چیزی که وجود دارد، مشخص و معین است نه کلی. شجاع به انسانی نسبت داده می‌شود که در خارج از ذهن است.

۳۰۲ ۲) رابطه «زبان با ذهن» به رابطه لفظ و معنی، رابطه «ذهن با خارج» به رابطه مفهوم و مصدق و رابطه «زبان با خارج» به رابطه لفظ و مصدق تعبیر می‌شود.

۳۰۳ ۳) اگر دانش‌آموز تعریف و استدلال را یاد نگیرد و این یاد نگرفتی تعریف و استدلال که یک امر ذهنی است موجب می‌شود که تمارین تعریف و استدلال کتاب را در خارج درست حل نکند. همچنین اشتباه گرفتن سه نام مشترک در دفتر حضور و غیاب که مربوط به لفظ است (چون این دانش‌آموزان در نام و نام خانوادگی که مربوط به لفظ است، مشترک‌اند) موجب شده که معلم در خارج از ذهن آن‌ها را از هم‌دیگر تشخیص ندهد.

۳۰۴ ۲) علم منطق وابسته به زبان خاصی نیست. لذا در این بحث وارد قواعد صرفی و نحوی نمی‌شود؛ زیرا این قواعد در هر زبانی متفاوت و مخصوص آن زبان است ولی منطق با اصول کلی غیروابسته به زبان خاص سروکار دارد. پس در منطق به بررسی اصول کلی‌ای می‌پردازم که اطلاع از آن‌ها در حیطه زبان (الفاظ)، به ما در جهت جلوگیری از خطای اندیشه یاری می‌رسانند.

۳۰۵ ۳) گزینه (۳) موجب مغالطة نگارشی است. چون با گذاشتن ویرگول در جاهای مختلف معانی جمله تغییر خواهد کرد (موبایل به سرقت رفته، توسط زید کشف شد. موبایل به سرقت رفته توسط زید، کشف شد).

۳۰۶ ۴) بروزه ره رشتۀ علمی، دلایل شاخه‌ای از فلسفه نیز هست که «با» به معنی بر علیه ریا و یا همراه با ریا.

۲) عبارت «بیست ساله» دارای دو معنی است: فرید دلایل بیست سال است و یا برای مدت بیست سال است که با هم دوستیم.

۴) «گذاشتن» به معنای اجزاء دادن و قرار دادن است.

۳۰۷ ۴) «او مثل ساعت کار می‌کند» یعنی او شخص دقیقی است و معنی التزامی دارد.

«ساعت خریدم» منظور گل ساعت است و معنی مطابقی دارد. در عبارت «الآن ساعت چنده؟» لفظ ساعت بیانگر زمان است و معنی التزامی دارد.

روان‌شناسی

۳۱۱ ۴ شبه پرسن نامه است ← مصاحبه ساختار یافته (نظامدار)
از آن برای اخذ اطلاعات عمیق استفاده می‌شود ← مصاحبه بدون ساختار
(بدون نظام)

در همه پرسی‌ها از آن استفاده می‌شود ← مصاحبه ساختار یافته (نظامدار)
۳۱۲ ۳ دولوهایی که از دو تهمک جدا به وجود آمدند.
دولوهای ناهمسان هستند که می‌توانند هم جنس یا غیر هم جنس باشند.

بررسی سایر گزینه‌ها،
۱) فعل جمله باید «امکان پذیر نیست» باشد، چون دولوهای همان‌الاما
هم جنس هستند.

۲) فعل جمله باید «امکان پذیر است» باشد، چون دولوهای ناهمسان
می‌توانند هم جنس نیز باشند

۳۱۳ ۴ فعل جمله باید «امکان دارد» باشد، چون دولوهای همسان (یک تهمکی)
الاما هم جنس هستند.

برای خصوصیاتی نظری صحبت کردن، راه افتادن، خواندن،
نوشتن و مانند این‌ها در درجه اول کودک نیازمند یک آمادگی خاص نهفته
است، اما در مورد معاشرت با دیگران غالباً در ارتباط با محیط این خصوصیات
کسب می‌شود و نسبت به سایر خصوصیات ذکر شده، کمتر جنبه وراثتی دارد.

۳۱۴ برخورد با فرزند به منزله مشاور و دلالت دادن او در
تصمیم‌گیری‌ها معرف هفت سال سوم یا مرحله وزیر و مشاور است.
آموزش و رهنمون ساختن فرزند به ارزش‌های اخلاقی معرف هفت سال دوم یا
مرحله فرمابنده است.

۳۱۵ ۳ برخی کودکان ۱ تا ۳ ساله را که تازه راه می‌افتد، «نوپا»
می‌نامند که در واقع کودکی اول یا سینین قبل از دیستان را شامل می‌شود.

۳۱۶ ۴ پایمال نکردن حق مردم، نوبت را رعایت کردن ← اخلاقی
ابزار محبت، عشق ورزیدن، بروز خشم، نشان دادن نفرت ← هیجانی
یافتن جواب‌ها، حل مسئله، رسیدن به جواب معادله ریاضی و پیدا کردن
جواب جدول ← شناختی

معاشرت با اقوام و روابط دوستانه ← اجتماعی
بررسی سایر گزینه‌ها،

۱) اجتماعی - هیجانی - شناختی ۲) اخلاقی - شناختی - هیجانی
۳) اجتماعی - شناختی - هیجانی

۳۱۷ ۱ در مراحل اولیه پژوهش، بررسی آزمایشگاهی امکان پذیر
نیست؛ در نتیجه از طریق مشاهده، موضوع مورد مطالعه تبیین می‌شود.
استفاده از آزمون توسط افراد کم تجربه، بیش از آن که راهگشا باشد،
مشکل‌آفرین است.

۳۱۸ ۴ بزرگسالی دوم یا میان‌سالی ← ۴۰ تا ۶۵ سالگی
کودکی دوم ← ۷ تا ۱۲ سالگی
بزرگسالی اول یا جوانی ← ۲۰ تا ۴۰ سالگی
بررسی سایر گزینه‌ها،
۱) جوانی (بزرگسالی اول) - کودکی دوم - نوجوانی
۲) پیری - نوجوانی - جوانی (بزرگسالی اول)
۳) پیری - محدوده‌ای از کودکی دوم و نوجوانی - محدوده‌ای از نوجوانی و
جوانی (بزرگسالی اول)

۳۰۵ ۱ بررسی توانایی انسان در شناخت هستی به داشت

معرفت‌شناسی بر می‌گردد که یکی از دو بخش اصلی و ریشه‌ای فلسفه است.

۳۰۶ ۱ چون رابطه فلسفه با علوم در چارچوب فلسفه‌های مضاف
بیان شده، پس نیازی نیست که جدایانه طرح شود.

۳۰۷ ۱ عبارت مذکور در صورت سؤال بیانگر رابطه میان
هستی‌شناسی و معرفت‌شناسی با فلسفه مضاف است.

۳۰۸ ۱ تأمل فیلسوفانه و اندیشه‌ورزانه در علوم مختلف و
پدیده‌ها، موجب به وجود آمدن فلسفه‌های مضاف است.

۳۰۹ ۴ سایر گزینه‌ها به اصالت فرد و اصالت جامعه اشاره دارند.
بنابراین با هر دو مکتب لیبرالیسم و سوسیالیسم سازگاری و انسجام دارند.

۳۱۰ ۴ سایر گزینه‌ها با فلسفه علوم اجتماعی هماهنگ است اما
فلسفه علوم اجتماعی، یکی از بخش‌های فرعی و در حکم شاخه‌های
فلسفه است.

حل ویدئویی سوالات این ذخیره را در
ویسایت DriQ.com مشاهده کنید.

۳۱۹) هر سه گزینه (۱)، (۲) و (۴) نشان‌دهنده عوامل محیطی

هستند، اما گزینه (۳) اشاره به عوامل وراثتی دارد؛ یعنی آهنگی را که بدگهر
باشد، هیچ صیقلی نمی‌تواند درست کند (اشارة به ذات بد).

۳۲۰) براساس فرآیند رسش، آدمی، از دوره جنبینی تا مرگ، برخی

خصوصیات را در جنبه‌های مختلف رشد نشان خواهد داد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) می‌تواند تحت تأثیر عوامل محیطی قرار گیرد.

(۲) نام دیگر آن پختگی است.

(۳) وراثت، نقش تعیین‌کننده‌ای در آن دارد.

سایت کنکور

Konkur.in